

༡༡། |ཆེན་པོ་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་
ངེས་དོན་དབྱིངས་ཀྱི་རོལ་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། |

༡༢། |མེས་གུས་ལྷན་པས་སྤྱི་བོར་རྟག་བསྐྱོམ་སྟེ། མི་ཕྱེད་དད་པས་གསོལ་འདེབས་ནན་བྱེད་ན། ཆོ་གཅིག་
སངས་རྒྱས་སྤྱིན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། ཅུ་བརྒྱད་སྐྱུ་མར་བཅས་ལ་ཕུག་འཛལ་ནས། གང་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་
འཁོར་བ་ཡི། འཛིགས་འཕྲོག་ངན་འགྲོའི་གདུང་བ་སེལ་བྱེད་པ། དེ་ཕྱིར་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལམ་ལས། ཅུ་
ཐེགས་ཙམ་ཞིག་ཉུང་དུ་འི་ངག་གིས་འགྲེལ། ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལམ་ལ་འགྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་ཞིག་བྱ་བར་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་ངེས་དོན་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་སྟོན་ལམ་ཟེར་བ་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་འགྲེལ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་ཡི་ཆོས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་ངེས་གཉིས་
གྱི་ཐོག་ནས་གསུངས། སྤྲགས་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཐའ་དུག་རྒྱལ་བཞིའི་སྟོང་ནས་གསུངས་པ་ལ། རིས་སུ་མ་
མཆིས་པའི་མཁས་པ་ཆོའི་དགོངས་པ་ཅེ་མཐུན་ཡིན། དེ་ཡང་དང་ངེས་གྱི་ཐོག་ལ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཆོས་ངོས་འཛིན་
གནང་རྒྱལ་མ་འདྲ་བ་སྤྲན་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ཆོས་འཁོར་གྱི་སྟོང་ནས་དང་། བཀའ་འི་རིམ་པ་དང་།
འཁོར་ལོའི་ཐད་ཀའི་དོན་གྱི་སྟོན་རྒྱལ་སོགས་གྱིས་བྱད་པར་འབྱེད་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཐད་ཀར་དང་དོན་ཟེར་ན་གང་།
ངེས་དོན་ཟེར་ན་གང་ཡིན་ཅེས་དྲི་ན། དང་དོན་ནི་ཐུན་མོང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས། གནས་སྐབས་ངེས་དོན་ལ་
འཇུག་པ་མི་བདེ་བ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ངེས་དོན་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཐབས་སུ། སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྤྱི་
མཆོད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན། ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་དང་བའི་ཆོད་དུ་ཐབས་གྱི་འཇུག་པ་བདེ་
བའི་དོན་བསྟན་པས་དང་དོན་དང་། བཀའ་འི་རིམ་པས་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་ཟེར། དབྱུང་རང་སྟོང་པ་
རྣམས་གྱིས་བཀའ་འི་རིམ་པར་བཞེད་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོགས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གཞན་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱང་བཀའ་འི་རིམ་པར་
བཞེད་རྒྱལ་མ་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་སྐབས་འདིའི་ངེས་དོན་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལམ་འདི་རང་སྟོང་དང་གཞན་
སྟོང་གང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་འདོད་རྒྱལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་གཞན་སྟོང་གི་ཕྱོགས་རང་ལ་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན། གཞན་སྟོང་གི་ལུགས་སྟོལ་འདི་སྤར་བོད་དུ་དར་བྱབ་ཆོན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་སྤྲན་བྱས་ཉམ་ཉམས་
སུ་བྱུར་ཅིང་། ལྷག་པར་ས་ཕྱོགས་དང་དགོ་ཕྱོགས་གྱི་མཁས་པ་པལ་མེ་ཆོས་སྤྱིར་དགག་པ་མང་དག་ཞིག་གཞན་ཡོད་
པ་རེད། ལྷག་བྱ་གྱི་བཞེད་རྒྱལ་ལ་སྟོན་མང་པོ་འདུག་ཅེས་ཁོང་རྣམ་པས་གསུངས་ཡོད། ངེས་དོན་སྟོང་པོ་ཞལ་གྱིས་

བཞེས་མཁམ་ཆོས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་སྟེ། ལྷ་མོ་དཔལ་ཤེང་གིས་ལུས་པའི་
མདོ། ལྷ་མོ་ལས་འདས་པའི་མདོ་ཆེ་ཆུང་། ལྷ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ། རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ། སྒྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་
སོགས་པ་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མཁམ་ཆོས་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་གྲུབ་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་འཁོར་
ལའི་ཐ་མའི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པར་བཞེད་པ་ཡིན། མགོན་པོ་ལྷ་གྲུབ་ཀྱིས་ཆོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྫོང་ར་བསྟོད་པ་སོགས། བསྟོད་ཆོག་གས་ཀྱི་སྐབས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
སྒྲིང་པོར་བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དོན་དམ་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རིགས་ངོར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་
སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་ཡོད་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་ཡོད། གསང་བ་འདུས་པར། སངས་
རྒྱུས་སྐལ་མཆོག་དག་པའི་བདག་ཁེས་དང་། དུས་འཁོར་ཡེ་ཤེས་ལེན་ལས། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་འདར་ཉོགས་
བྱུ་མིན་པ་དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་སངས་རྒྱུས་སྐལ་པ་སྐྱུ་མ་ནི། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་བདག་ཉིད་སྟོན་པར་
བྱེད་དེ་བརྒྱ་བྱེན་གཞུ་ནི་ཆེ་བཞེན་ཉིད་དུ་འོ། །སྤྲོ་ཆོག་ས་དངོས་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་རྒྱལ་བ་དང་བཙས་ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་གིས་
སེམས་ལ་རབ་ཞུགས་པ། འདི་ནི་མ་སྐྱེས་ཆོས་དེ་ཚུལ་ནམ་མཁའ་བཞེན་དུ་འདིར་ནི་སྐྱེ་བར་འབྱུང་པ་སྟེར་བའོ། །
ཞེས་དང་། མི་ཡི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཡིས་ཟད་པར་ཚུ་ཡང་འགོ་ལ་སྒྲོས་པའི་ཚུ་ཡི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས། འཛིན་མའི་ཆ་
ཤས་རྣམས་ཀྱིས་ས་ཡིས་ཟད་པར་ཆོག་གས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞེན་ཀུན། ཀུན་ནས་ནམ་མཁའ་
དག་དང་མཚུངས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་དག་པའི་ས་ལ་སྟོན་པར་མཛད། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་སྐལ་གྱི་བདེ་བ་
གཅིག་ཤུའི་རང་བཞེན་ཕྱིར་ན་འཆི་བར་ཡང་ནི་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པས་ཀྱང་། འོད་གསལ་
བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར། འཇུག་ཅན་གང་གྲུའི་གྲུང་གི་ནི། རུལ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་
ཀུན་དང་ལྷན་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགས། དེ་འདྲའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དེ་ལྟ་
སྟེགས་གསང་བ་པའི་ལུགས་འདྲ་བ་རེད་ཅེས། སྤྱི་ཕྱིར་དགག་པ་མང་པོ་གནང་ནའང་། གཞུ་བའི་སྒོ་ཡིས་དབྱེད་ན།
དགག་པ་དེ་ཆོ་ལ་ལར་རྒྱུ་མཚན་ལྷན་པ་ཡོད། ལ་ལར་སྐབས་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བར་ཐོས་རྒྱ་མི་ཆེ་བའི་རང་ཉུགས་
བསྟན་པ་ཅོམ་ལས་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་། གང་ལྟར་ཡང་དེ་དག་གི་ཚུལ་ལས་བཙུམས་ཏེ་དགག་སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་
བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ཏེ། ཐད་ཀར་འཆད་བྱའི་གཞུང་ལ་འཇུག་ན། སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ངེས་དོན་ཐུག་ཆེན་པོའི་སྟོན་
ལམ་འདི་ནི་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་པའི་དགོངས་པ་གཅི་བོར་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་གཞན་སྟོང་སྐབས་མཁམ་ཆོས། གྲུབ་
མཐའི་རིམ་པ་ཡང་། དང་པོ་བྱེ་བྲག་སྐབས། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཅོམ་པ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། དབུ་མ་ཐལ་
འགྱུར་པ། དེ་ནས་མཐར་ཐུག་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བསྐྱབས་བྱའི་དོན་གཅི་བོ་ནི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་འམ། ཐུག་ཆེན་ནས་གསུངས་པའི་
སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་སྟོང་ལ་རང་བཞེན་གསལ་བ་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
ཡིན། བདེན་གྲུབ་དེ་འང་གནས་སྐབས་གསུམ་གང་གི་ངོར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་

མལ་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་པའི་དོན་དམ་ཆུ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་དོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་འདོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ཁོན་ལས་མ་འདས་པས་ན་དབྱུ་མ་གཞན་སྟོང་པའི་དགོངས་པར་གནས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དབྱུ་མ་གཞན་སྟོང་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་གིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ། རང་སྟོང་ནས་བསྟན་པའི་ལྟ་བའི་ཚུལ་དེ་རྣམས་སྟོན་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་སློབ་གྲོ་མཐའ་ཡས་གྱིས་། གཞན་སྟོང་རང་སྟོང་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་ཚུལ་དང་། མཉམ་གཞག་སྟོས་མཐའ་འགོག་ལ་བྱུང་པར་མེད། རྗེས་ཐོབ་ཐ་སྐད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མེད་དང་། དབྱུང་མཐར་ཡེ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་མ་གྲུབ་བྱུང་། ཅེས་གཞན་སྟོང་དང་རང་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་ཚུལ་དང་། མཉམ་གཞག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་སྒོའི་དོར་མཚན་མའི་སྟོས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་འགོག་ཚུལ་ལ་ལྟ་བའི་སྟོང་ནས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད། འོན་ཀྱང་ལྟ་བུ་བཤེས་བྱའདས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ངེས་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་ཟིན་ནས་སྟོས་པའི་དོན་དམ་ཆུ་པར་ངེས་པའི་སྒོ་ཡི་དོར་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི་གཞན་སྟོང་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། སམ་བྱ་ཁར། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་སྤངས་པའི། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལུས་ལ་གནས། ཞེས་དང་། སར་ཏས་། མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ན། ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན། སྐབས་བབས་ཀྱི་འཆད་བྱ་འདི་ཉིད། གཞན་སྟོང་གི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བསྟན་པའི་གཞུང་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ངེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ངེས་དོན་གྱི་སྒྲ་དོན་ནི་གཞུང་དེའི་དགོངས་པ་དེ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་དུ་མི་བཏུབ་པའམ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ངེས་དོན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡང་ན་དེའི་དོན་ཇི་བཞིན་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ། མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ། གནས་ལུགས་དེའི་རང་དབྱེ་རྟོགས་པ་དེ་ལས་འདའ་མི་རུང་བ་ལ་ངེས་དོན་ཟེར་བ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ལེགས་སྤྱར་སྐད་དུ། མ་ཏུ་བྱ་བེད། ཐད་ཀར་བརྗོད་ན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུ་བས། དོན་ལོག་པར་མི་གོ་བའི་ཆེད། ཕྱག་ཅེས་པ་ཆོག་བསྟན་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་སྤྱར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས། རང་གི་མངའ་འབངས་ལ་བཀའ་ཤོག་ཐེལ་རྒྱ་ཅན་བསྐྱགས་པས་བཀའ་ཤོག་གི་ནང་དོན་ཇི་བཞིན་ལས་འདའ་མི་ཆོག་པའི་དཔེ་ལྟར་དུ་... སྤྱང་བ་སྤྱ་ཆོགས་སུ་འཆར་བའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྣམས། ཇོ་བོ་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་གསལ་བའི་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་རང་ལ་འདུས་པ་ལས། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕྱུང་དུ་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བ་རེད། དེའི་རང་དབྱེ་རྟོགས་པ། དེའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ཁོན་ཡིན་པ་རེད། སྟོན་ལམ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་དང་། སྟོམ་པ། སྟོད་པ། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལམ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡི་དགོས་པ་འདྲ་། འབྲི་གྲང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་ནང་། སམས་ཉིད་ཡོད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ། སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱི་དོར་མ་བྱས་ན། དགོས་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས། རྗེས་བསྟོན་པ་འདི་ལ་ནན་

ཏན་མཛོད། གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བུ། རོ་བོ་སྟོང་ལ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས།
སངས་རྒྱུས་གྱིས་བཟང་དུ་མ་བཏང་། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་དུ་མ་བཏང་བ་ཀུན་ལ་བྱུང་ནས་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་སྟོན་
ལམ་བཟང་པོས་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ་དེ་ཡིས་བྱིདོར་མ་བྱས་ན། དཔེར་ན། ནོར་བུར་གཡའ་ཡིས་གོས་པ་ལ་བྱིདོར་བྱས་
ཏེ། མཆོད་ཡུལ་དུ་གཙང་མར་བཞག་ན་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགོས་འདོད་སྟོལ་བ་ཡིན་པ་ལས། དེ་དག་མ་བྱས་ན་
ཇི་བཞིན་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། སྟོན་ལམ་གྱིས་མཆོམས་སྤྱར་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། དགོས་འདོད་གྱི་
འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཆེས་བསྟོབ་དང་སྟོན་ལམ་ལ་ནན་ཏན་མཛོད་གསུངས་པ་རེད། དེས་ངེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་སྟོན་ལམ་ཞེས་པའི་ཆོག་འགྲུལ་བསྟན་པ་ཡིན། ད་གཞུང་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ། དང་པོ་སྟོར་བ་ནི། དེ་ཡང་
སྤྱིར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད། དེ་ལས་མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱུང་མིན་དུ་གྲགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཐབས་ལམ་རྒྱ་རེའི་ཆོས་དྲུག་དང་། ཟབ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་ལ་
ལས་གྲོལ་ལམ་ཡང་གསུང་སྟོལ་ཡོད། གང་ལྟར་ཐབས་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་གྱི་སྟེང་ནས་ཆོག་ཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་
སངས་རྒྱུས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་དེ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན། སྤྲགས་གྱི་སྐབས་སུ་འང་ཇོགས་རིམ་ཞེས་པ་
དེ། བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་གཅིག་ཡིན། དེ་ཡི་བོགས་
འདོན་ལ་ཆོས་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་སྤྱར་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ། བཟོ་གྲུ་བྱ། སྒྲ་མ་རྣམས་དང་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་
ལྷ། སྤྲགས་བརྒྱ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས། བདག་ལ་བཅེར་དགོངས་བདག་གི་སྟོན་ལམ་རྣམས། ཇི་
བཞིན་འབྲུབ་པའི་མཐུན་འབྱུར་བྱིན་རྒྱལས་མཛོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དཔང་གསོལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་།
བསྟན་བཅོས་འདི་བ་རྩམ་པ་ལ་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། བྱིན་དག་འགལ་རྒྱུན་རིགས་མཐའ་དག་ཞིབ་དང་། དེས་
ཆོས་པ་ལེགས་པར་མཐར་བྱིན་བྱུང་པའི་ཆེད་དུ་དཔང་གསོལ་བ་ཡིན། སྤྲགས་གྱི་སྐབས་ནང་གི་སྐབས་འགྲོར་གྲགས་
པ། བྱིན་རྒྱལས་གྱི་རྩ་བ་སྒྲམ། དངོས་གྲུབ་གྱི་རྩ་བ་ཡི་དམ། སྤོན་ལས་གྱི་རྩ་བ་ཆོས་སྟོང་སྟེ་རྩ་བ་གསུམ་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་སྤྲོགས་བརྒྱ་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདག་ལ་བྱུགས་བཅེ་བ་ཆེན་
པོས་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན། ཅིའི་བྱིར་དུ་དགོངས་སུ་གསོལ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
ལྷ་བཟབ་མོ། སྟོམ་པ་ཟབ་མོ། སྟོད་པ་ཟབ་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ལམ་རྣམ་དག་རྣམས། ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་བཞིན་
དུ་འབྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་རང་གར་རྒྱུད་ལ་འཕྲོས་པ་མ་ཡིན་པ།
དེའི་ཆ་རྒྱུན་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སྟོང་བཟང་པོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བན་སྐར་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོས།
བརྒྱུད་པ་འཛིན་ནོ་རྣམ་ཐར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སྟོན་གྲུབ་ཐོབ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ལམ་ཟབ་མོ་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྩལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་སྒྲ་མེད་དུ་གཤེགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། བདག་སོགས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཇེས་སུ་རྒྱོབ་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྟོམ་སྟོད་པ་མ་ནོར་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་

སྒྲངས་ཏེ་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་དམ་ལེགས་པར་བཅའ་བས་ན། བརྒྱད་པ་འཛིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
དེ་འདྲ་བའི་བརྒྱད་པ་ཡང་ཚིག་གི་བརྒྱད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། དོན་གྱི་བརྒྱད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་དོན་གང་ལ་གོ་བ་
ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་པའི་ཙུ་བའི་སྒྲུལ་གང་དེས་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
དག་སློབ་མར་འཆད། དེས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་སློབ་མར་འཆད་པ་སོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནར་མར་
བརྒྱད་པ་ལ། དོན་གྱི་བརྒྱད་པ་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན། མགུར་མའི་ནང་དུ། སློབ་མ་བས་ཀྱང་ཡང་སློབ་
བཟང་། ཟེར་བ་དེ་ཡིན། མ་ཟད་མང་ཁྲོད་ནང་བྱིན་རྒྱ་བས་ཟེར་ཙུ་བ་ཆེན་པོར་བཙུན་རྒྱུད་ཡང་། དེ་འདྲ་དང་
འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན། གང་ལགས་ཅེ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སློབས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་བྱིན་
རྒྱ་བས་གཞན་ལ་འཕོ་རུས་པ་ཡིན་ལ། ས་རོལ་པོ་གང་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེགས་པར་སྒྲངས་ན་དེའི་
རྒྱུད་ལ་བྱིན་རྒྱ་བས་འཇུག་རུས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱིན་རྒྱ་བས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་དང་མི་འཇུག་གི་གཞན་དོ་མ་དེ་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་སྒྲུལ་ལ་ངས་ཤེས་དང་ཉམས་ལེན་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་སྐོར་ལམ་དངོས་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ། དེ་ལས་ཀྱང་དག་བརྗོད་ཀྱང་དུ་བསྡེ་བ་ནི། བདག་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། བསམ་སྒྱུར་རྣམ་དག་གངས་རི་ལས་སྐྱེས་པའི། འཁོར་གསུམ་རྩོག་མེད་དག་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས།
རྒྱལ་བ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚོར་འཇུག་གྱུར་ཅིག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་པས། ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཆ་ཚང་བ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱུང་པར་ཅིས་ཕྱེ་ན། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་སེམས་
བསྐྱེད་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་
རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྤྲིང་རྩེས་
གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་གཉིས་དགོས་པ་ཡིན། སྒོ་དེས་སེམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་དག་གཉིས་བར་མའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་རྒྱུ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་དག་བ་བསྐྱབ་མ་ཤེས། མི་འདོད་རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དག་བར་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ། དེ་ལྟར་ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བ་དེ་
རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་གདོན་ནས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་རྣམ་མཁུན་ཡང་དག་པར་བདག་ཁོ་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་...
དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཟེར་བ་ཡིན། མགོན་པོ་ལྷན་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བར།
བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། སྤམེད་བྱང་རྒྱུ་བཟོ་བ་འདོད་ན། དེ་ཡི་ཙུ་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས། རི་དབང་རྒྱལ་
པོ་ལྟར་བཏན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་གཙོ་བོ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན།
དེ་ལ་བསམ་པ་རྣམ་དག་སྤྱོད་དུ་སོང་ན། སྤྱོད་བའང་རྣམ་པར་དག་པ་འོང་བ་ཡིན། དཔེ་གངས་རི་དང་འདྲ་བའི་
བསམ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་དག་ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་གཙང་དང་འདྲ་བའི་འཁོར་གསུམ་རྩོག་པ་མེད་པའི་དག་པ་ཡིན།
དག་པ་འདི་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དག་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གོ་དགོས། བྱུང་པར་དུ་འཁོར་གསུམ་རྩོག་པ་མེད་པའི་
དག་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན། འདིར་འཁོར་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། དག་པ་སྐྱབ་མ་ཁན་རང་ཉིད། བསྐྱབ་རྒྱུའི་དག་པ།

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གསུམ་གཤང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་
དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་རིམ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དངོས་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། སེ་སྐྱེ་
རྣམས་ལ། དེ་དང་རྗེས་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ལྟར་གངས་རི་ལས་ཆུ་རྒྱུན་དང་ཆུ་རྒྱུན་དེ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་
ལྟར། བསམ་སྒྲིབ་རྣམ་དག་གི་གངས་རི་ལས། འཁོར་གསུམ་རྟོག་བྲལ་གྱི་དགོ་ཚོགས་ཆུ་རྒྱུན་འབབས། དེ་
མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བཞིའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། སྐྱེ་བཞི་ནི། ཆོས་སྐྱེ། ལོངས་སྐྱེ། སྤྱུལ་སྐྱེ།
ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་བཅས་ཡིན། སྐྱེར་སྐྱེ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཉ་ཅང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་
རྒྱུན་སོགས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། ཆོས་སྐྱེ་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་གཙོ་བོ་དེ་ལ་གོ་རྒྱུ་
ཡིན། བདག་རྒྱུན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་པན་བདེ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་མ་ཁན་དེ་ཆོས་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ཆོས་སྐྱེ་ཟེར་བ་ཡིན། ལོངས་སྐྱེ་ནི་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་།
དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཡིན། སྤྱུལ་སྐྱེ་ནི་མཚན་དཔེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལོངས་སྐྱེར་སངས་རྒྱས་ནས།
ཉི་མ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་འཇུག་པ་ཉི་ཤུ་ཙུང་བདུན་གྱི་སྟོན་སྟེ། དག་དང་མ་
དག་པའི་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་
ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བརྟན་པ་སོགས། བཟོ་སྤྱུལ་སྐྱེ། སྐྱེ་བ་སྤྱུལ་སྐྱེ། མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཡིན།
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་དེ་གསུམ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཁས་པ་ལ་ལས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཁྱེན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡང་གསུངས་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་རགས་པའི་
ཐོག་ནས་སེམས་ན། ཆོས་སྐྱེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེར་བྱུང་པར་མེད། སྤྱི་བས་དབྱུང་ན་བྱུང་པར་ཅུང་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད།
འགྲེལ་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་ཡོད་གི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་དུ་བརྟན་ཡོད། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྟེན་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བྱུན་མོང་ནི། ཇི་སྲིད་དེ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་ཆོར་བས་
ཀུན་ཏུ་ཡང་། སྤྱི་དང་སྤྱི་བ་སྤྱུལ་སྐྱེ་ཡང་མི་བྲགས་ཤིང་། བདེ་དགའི་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པར་ཤོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྲིད་སྐྱེ་བཞིའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དེ་ཡང་དག་པར་མ་ཐོབ་བར་དུ། དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བ།
ཆོར་བས་ནས་ཆོར་བས་གང་དུ་སྐྱེ་ནའང་རྒྱ་སྤྱི་ག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱི་བ་སྤྱུལ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོད་པ་ལྟ་ཞོག །དེ་
དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་བྲགས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པ་ཡིན། དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས། རྒྱ་དགོ་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་
བདེ་བ་ལ་དངོས་སུ་ལོངས་སྦྱོད་བྱུང་པ་དང་། དེ་དག་གི་མིང་ཡང་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་བྲགས་པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་མགོན་པོ་ཀུན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་གསུམ། དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ། མི་དགོ་བ་ལས་
རན་འགྲོ་དང་། དེ་ལས་སྤྱི་བ་སྤྱུལ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། མ་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལུག་མེད།
དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་ཡིན། དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་གྱི་འགྲེལ་པ་མི་འཚོལ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། སྐྱོབས་

བཅུའི་དང་པོ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པར་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། དགོ་ལས་བདེ་བ་གནས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་
སྤྱག་བསྐལ་གནས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། དལ་འབྱོར་མཆོག་ཐོབ་དང་
བཙོན་ཤེས་རབ་ལྷན། བཤེས་གཉེན་བཟང་བསྟེན་གདམས་པའི་བཅུད་ཐོབ་ནས། ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་ལ་བར་ཆད་མ་
མཆིས་པར། ཆོར་བས་ཀུན་ཏུ་དམ་ཆོས་སྟོད་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གོ་འཕང་
འཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་རྟེན་སྒྲུབ་སུམ་ཆོགས་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དཔྱུལ་བ་སོགས་ངན་འགྲོའི་རྟེན་
གྲིས་ཐར་བ་བསྐྱབ་ཕུས་སམ་ཞེན། མི་ཕུས་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེན་དེ་ཡི་མཐུན་རྒྱུན་མི་ཆང་བ་རེད། དེ་ལས་ལྷོག་
པ་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་པ་བཅུ་སྟེ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་རྟེན་སྒྲུབ་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་
ལ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྟེན་དཀར་བ། ཐོབ་དཀར་བ། འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་སྒྲ་
མེད་བསྐྱབ་ཕུས་པས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་བ་ཐོབ་པའི་སྟེང་དུ་དད་པ་རྣམ་དག་དགོས་པ་ལས་དད་པ་
མེད་ན་དལ་འབྱོར་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་མི་ཕུས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་དད་པ་མེད་ན། ཆོས་གྱི་སྒྲོར་
འཕྲུག་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ས་བོན་
མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ། ལྷ་གྱུ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྷ་བྱའི་དད་པ་ལ་འང་། དབང་རྒྱལ་
དང་དབང་རྩོན་གྱིས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱེད་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ཕ་མའི་ཁ་
སྟོལ་གྱིས་ཆོས་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་ལས་ཇི་བཞིན་དུ་ངེས་ཤེས་མེད་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གཏན་ནས་
མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ནས་ཇི་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐོབ་མི་ཕུས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ལེགས་པར་
བརྟགས་ཏེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན། དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། མི་འབྱུར་བ་བརྟན་
པོ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ལས་འོང་བ་ཡིན། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤེས་
ནས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་ཞིང་། གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་
བར་བྱ་བའི་རྩལ་གང་དང་གང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་རྩལ་གང་དང་གང་ལེགས་པར་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལ་
གོ་རྒྱུ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། མགོན་པོ་ཀུན་ལ། དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་བརྟེན། ཤེས་རབ་ལྷན་ཕྱིར་ཡང་དག་
རིག་ །འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་སྟོན་འགྲོ་བ་དད་པ་ཡིན། གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་ཆོས་རྣམ་
དག་བསྐྱབ་པ་ལ་མཐུན་རྒྱུན་གཉིས་ཆང་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་གང་ཞེན། དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཡིན། དད་པས་
ཆོས་ལ་དང་པོར་འཕྲུག་པའི་གོགས་བྱེད། ཤེས་རབ་གྱིས་ཆོས་ལ་འཕྲུག་པའི་རྗེས་སྤང་དོར་གྱི་རྩལ་སོ་སོར་ཤེས་ཏེ་དེ་
དག་གི་ལག་ལེན་ཡང་དག་པར་འཕྲུག་ཐུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་གཉིས་ལས་གང་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཡིན་
ཡང་། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་དང་པོ་དད་པ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། རྒྱུད་སྒྲར་། རང་བྱུང་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་དེ།
དད་པ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། གསུངས་པ་སོགས་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྷ་བྱའི་དད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་གམ་ཞེན་མི་
ཆོག་སྟེ་བཙོན་འགྲུས་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྟོད་འཕྲུག་ནང་། བཙོན་གང་དགོ་ལ་སྟོན་བའོ། །གསུངས་པ་

བཞིན་ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བ་དགོས་པ་ཡིན། རང་གར་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཟེར་
བཅིན། འཇུག་པར། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་ཇེས་འགྲོ་ཞིང་། བསོད་ནམས་སྒོ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱུ། གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེང་པ་རྣམས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེའི་སྟེང་དུ་ཤེས་རབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་རབ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་
བསྐྱེད་ན། ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་མི་སྟེ། དེ་མ་སྒྲིན་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་མི་སྟེ། དེ་མེད་པས་
རྣམ་མཁྱེན་མཛད་དུ་བྱ་རུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་
ཤེས་དགོས། དེ་སྒྲིབ་ལ་ཚད་མས་བྱངས་པའི་སྒོ་དགོས་པ་རེད། དེ་གང་ལ་རག་ལས་ན། ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་
པ་ཡིན། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲིབ་ལ་རྒྱ་སྒྲུ་སྒྲུ་མ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། འཇུག་པར། ཤེས་རབ་མེད་
ན་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ཡིས། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་རུས་པས། གསུངས་པ་ལྟར། གླ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་བྱང་
འཐོབ་པ་ལ། གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་རབ་ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་ཚོག་
གམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ། བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། མདོར། སྒོ་བ་མ་བཟང་པོ་
གླ་མར་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། གླ་མ་མཁས་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་
འདི་ལས་བྱུང་། གསུངས་པ་ལྟར། གླ་མ་མཁས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ན་ལྟ་སྟོམ་སྟོང་གསུམ་གྱི་གནད་རྣམས་རང་གིས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བྱངས། དེ་ཉིད་གཞན་ལ་འང་མ་ཞོར་བར་བསྟན་བྱུང་མཁས་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། བཟང་པོ་
ཞེས་པའི་སྐབས། སྟོན་སྟོགས་སུ་ངན་པ་ཞིག་ཡོད་ངེས་པས་དེ་སྤངས་ནས་བཟང་པོ་ལ་བསྟེན་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།
དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐབས་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། ཡང་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ལོ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པ། དེའི་མདུན་ནས་གདམས་ངག་ཟུ་དགོས་པ་ཡིན། གདམས་ངག་
རྒྱ་ཆེ་ལ་གངས་མང་བ་ཐོབ་ན་རབ། དེ་མིན་ན་འང་ཐོག་པ་ཆེ་རྒྱུ་སྤྲུགས་དང་བཅས་པའི་གདམ་ངག་གི་སྟིང་པོ་འམ་
བཅུད་དེ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན། ཐོབ་པ་དེ་དག་གྱུང་ཚུལ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་སྦྱར་དགོས། དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཟེར་
བ་ཡིན། ཆོས་བསྐྱབ་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་གནད་རྣམས་གང་ཟག་དང་སོ་སོར་སོང་བ་མིན་པ། རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འགོལ་བྱུང་
དགོས་པ་ཡིན། སེམས་རྒྱུད་སྟེང་དུ་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཁྱོད་དང་། སྤྱུལ་ཁང་སོགས་སུ་ལུས་
དབེན་པར་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་སེམས་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་བའི་བྱུང་བ་མེད། མི་ལས། ལྟ་བ་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ།
ཁ་ལྟ་རྒྱུད་པར་ཤོར་ཉན་གདའ། དོན་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྟེས་ན། ཆོག་གིས་བདག་འཛིན་གྲོལ་བ་མེད། གསུངས་པ་
རེད། རྟག་ཏུ་ཆོས་ཁ་ཙམ་དང་ཆོག་ཙམ་དུ་བཤད་ཤེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོས་དང་རྟོངས་པའི་བླ་བ་
ལས་མ་འདས་བར་དུ་ཡང་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ཡིན། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས།
སྟོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། གསུངས་པའི་སྟོམ་ཀྱི་དོན་ནི་སེམས་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་དག་གི་སྐབས་
སུ། ཕྱིན་དག་གི་བར་ཆད་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན། བྱང་ཆུབ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་མི་རུས་

པར་འགོ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཕྱི་ནང་དང་གནོད་པའི་བར་ཆད། བར་ཉོན་
མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་བར་ཆད་མཐའ་དག་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་དག་གི་སྒྲོན་ནས། སྐྱེ་བ་འདི་ནས་
སྐྱེ་བ་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ། དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་པར་དག་པར་སྦྱོང་བྱུང་པ་འཇམ། དེར་སྦྱོང་པའི་སྐྱལ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་
པར་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ལམ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོན་པ་ནི། ལུང་རིག་ཐོས་པས་མི་ཤེས་
སྐྱིབ་ལས་གྲོལ། མན་ངག་བསམ་པས་ཐེ་ཆོས་ལུན་ནག་བཅོམ། སྒྲོམ་བྱུང་འོད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གསལ།
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཟབ་མེད་ལྟ་སྒྲོམ་སྦྱོང་པ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་
འཇུག་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་ནས་ཉམས་སྙེན་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།
དེ་དག་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ། བསམ་པའི་ཤེས་རབ། སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་བཅས་ལས། དང་པོའི་དོན་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་དགོངས་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་དང་སྒྲོབ་སྦྱང་གིས་
ཉམས་སྙེན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་གི་མི་མཐུན་སྟུགས་ལུང་རིགས་ལ་ཆོངས་པ་འཇམ་ལུང་རིགས་
མི་ཤེས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་རུས་པ་ཡིན། དེ་ཡི་སྦྱང་དུ་སྒྲུལ་འཇུག་དང་། ཟབ་མེད་གནད་ལ་ཐོས་པས་སྒྲོ་
འདོགས་བཅད་པ་ཅུ་མིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེ་བར་དུ་བསམ་ནས་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན།
བརྟགས་པས་ཇི་བཞིན་ལ་ངེས་ཤེས་རྣལ་མ་འདྲོངས་པས་གནད་ལ་ཆོངས་པའི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་ལུན་ནག་བཅོམ་བྱུང་པ་ཡིན་པས་
དེ་ལ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེའི་སྦྱང་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་མཛོན་དུ་འཕྱུར་རྒྱུ་ལ། སྒྲོམ་པའི་
ཤེས་རབ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཉི་མའི་འོད་དང་ཆ་མཚུངས་པ་སྟེ། འོད་ཀྱིས་སྤྱི་
ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་གསལ་བྱུང་པ་ལྟར། སྒྲོམ་བྱུང་འོད་ཀྱིས་ཟབ་མེད་གནས་ལུགས་རང་ཉིད་ལ་ཡེ་ནས་རང་ཆས་
སྙེན་པ་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་གསལ་པོར་མཐོང་རུས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་བྱུང་པོ་འཇམ་དངོས་རྒྱ་དེ་སྒྲོམ་པའི་
ཤེས་རབ་ཡིན། ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དབྱེད་པའི་བསམ་
པ་དེ་དག་གི་སྦྱང་ནས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་དུ་ཐོས་བསམ་འགོ་དགོས་པ་ནི་གལ་ཆེ།
སྒྲོམ་ཞེས་པ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྙེད་པའི་དོན་གང་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་
བྱས་པས་གཟོང་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཁྱེན་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་གོམས་དགོས་སམ་
ཞེ་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ལ་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པས་དེ་གཉིན་པོ་དང་ཐབས་ཟབ་མོར་ཡུན་རིང་འདྲིས་པར་མ་བྱེད་ན་
སྤང་བྱ་རྒྱུ་དུ་ནས་བཅད་དཀའ་བ་ཡིན་པས། གཉིན་པོའི་བཙན་སྐྱོད་མ་ཟེར་གོམས་འདྲིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་
ཡང་ཡིན་ལུགས་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། ཡིན་ལུགས་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་རང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གདོད་ནས་རང་ཆས་
སྙེན་ཞུགས་ཡོད་པས་སྤང་བྱ་སྒྲོ་བྱུང་གྱི་ངི་མ་ནི་གཉིན་པོས་བཅོམ་ན་ཟད་དུ་རུང་བ་ཡིན། དེ་ཟད་མ་ཐག་ཏུ་རང་ཆས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་རྒྱུན་སྒྲུལ་བཟང་པོ་དང་དེའི་གདམས་ངག་བཟང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
རྒྱུད་རྒྱུས། སྒྲོམ་གྱི་དངོས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ངེས་ཟད། ཡོན་ཏན་མཛོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་དག་གི་ཚུལ་ལ་རིམ་པས་

བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས། མགུར་ལས། ཐོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི། ལག་རྒྱུ་བྲག་ལ་འཛེགས་པ་འདྲ། སྒྲོམ་པ་
མེད་པའི་ཐོས་པ་ཡང་། ལྷག་པོ་སེར་སྒྲུབ་བཅེངས་པ་འདྲ། གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་དང་བསམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་
ལ་རྩུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པས་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྤང་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་པ་ཡིན། བཞི་པ་འབྲུལ་པ་
མེད་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་སྒྲོན་པ་ནི། རྟག་ཆད་མཐའ་བྲལ་བདེན་གཉིས་གཞི་ཡི་དོན། སྒྲོ་སྒྲུར་མཐའ་བྲལ་ཚོགས་
གཉིས་ལམ་མཚོག་གིས། སྤིང་ཞིའི་མཐའ་བྲལ་དོན་གཉིས་འབྲས་ཐོབ་པའི། གོལ་འཆུག་མེད་པའི་ཆོས་དང་ཕྱད་
པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག། །ལམ་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག། །འབྲས་བུ་སྒྲུ་
གཉིས་བྱུང་འཇུག། །གསུམ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ལས། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོས་གཞི་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་བསྟན་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ཡང་གདོད་མན་
ཡོད་མ་མྱོང་བ་རེད། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་ཇི་ལྟར་སྤང་ནའང་། དེ་དག་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་མྱོང་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་
དོན་དམ་པར་རྟག་པའི་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་འདི་དག་ངོ་བོ་
སྤོང་བཞིན་དུ། ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས་སྤོང་བཞིན་དུ་འང་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བྱེད་མི་འགག་པས་ན་
བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཡིན་པ་རེད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཅེས་
བརྗོད་། འདི་དག་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཀུན་གྱིས་བདེན་གཉིས་འཛོག་གི་ཡོད། རྒྱལ་ས་སུ་འདྲུང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་
རིམ་ཞེས་པའང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བཤའ་བྱི་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤང་བ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འཆར་
བའི་ཡུལ་འདི་རྣམས་དོན་ལ་མེད་བཞིན་ནའང་སྤང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྤང་བའི་ཆོས་འདི་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་་་
བརྗོད་པ་ཡིན། དེའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་
བའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་འདྲུང་མ་སོང་བ་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་ཤར་བ་དེ་ལ་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་
པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་
ཡིན། སྤྱིར་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་དེ། སྤྱིད་པ་དཀར་ནག་མཉམ་དུ་བསྒྲིལ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་གོ་རྒྱུ་མ་
ཡིན་པ་གདོད་མ་ཉིད་ནས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་མ་མྱོང་བ་བྱུང་དུ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས།
མགུར་མར། དུས་ད་ལྟའི་སྤང་རིག་གསལ་ཙམ་འདི། ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རང་ངོ་ཡིན། འདི་མ་བཅོས་རང་
གི་གནད་ཤེས་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདྲ་འདི་ཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་སྒྲ་ཚོགས་འཆར་
བསྐྱེད་པ། འདི་རང་གི་རང་བཞིན་མ་ཞོར་བ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་ལ་རང་བཞིན་
འོད་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་འདི་རང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྤངས་པའི་པ་རོལ་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཆེད་རྒྱུ་མེད། སྒྲོ་ཡི་ཆེད་རྒྱུ་ལ་གྱི་བྱུང་པར་ལས། གཞི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤོང་ནས་བསམ་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོས་གྲུབ་
པ་གཏན་ནས་མེད། མདོ་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་དམ་པ་དེན་གཅིག་སྟེ། དོན་དམ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ལ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན། དེས་ན་

རྟག་ཆད་ཀྱི་སྒྲིན་སྤངས་པས་གཞི་བདེན་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། ལམ་ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་ནི། དེ་ཡང་
ལྷོ་གཞུགས་ནས། ཡོད་པར་སློབ་འདོགས་པ་དང་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གཉིས་སྒྲིན་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དོན་
དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་སློབ་
འདོགས་པ་ཟེར་བ་ཡིན། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱར་བ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
འཆར་སླེ་མི་འགགས་པ་སྤང་ནའང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འད་དེ་ཉིད་མེད་པར་ཁས་བླངས་
ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སློབ་འདོགས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲིན་ཡིན་པ་རེད། དེ་དག་འདོར་དགོས་པ་ཡིན། མདོར་ན་ད་ལྟའི་སྤང་བའི་ཚོས་ཁོ་ནར་ཞེན་ཅིང་
སྤོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྤངས་པ་ཡིན་ལ་དེས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་
པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ལ་སློབ་ཏུ་གསུམ་པ་ཞེས་འབོད། དེའི་རྩ་བའང་སྤང་བ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
འབྱུང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཤེས་པར། སྤང་ཚུལ་ཁོ་ནར་ཞེན་ནས། འདི་ཙམ་ཁོ་ན་
བདེན་པའི་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཡང་སྤོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ཁོ་ནར་ཞེན་ནས། ལས་འབྲས་
དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་སྤང་ཙམ་གྱི་དོར་ཡང་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས། ཐབས་ཀྱི་ཆ་
སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྤང་ཚུལ་ཙམ་དུ་མི་བསྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པར། དེ་མེད་དེ་ཞེས། སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ།
སྐྱར་འདེབས་ཅེས་འབོད། སྒྲིན་དེ་གཉིས་སྤངས་པས་ཚོགས་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། ཐབས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་གསུམ་དང་
བཅས་པས་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
ཀྱང་སྤོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་བྱང་འཇུག་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པར་སྤོང་ཉིད་ཁོ་ནར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ན་ཤིན་ཏུ་ཉེན་
ཆེ་བ་ཡིན། སར་ཉམས། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཐུགས་དང་འབྲ་བ་སྟེ། དངོས་མེད་འཛིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་ནི་སྒྱུན།
གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་མེད་དུ་འཛིན་ན། དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་པ་རེད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ཀྱང་། འོད་སྤངས་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བྱ་རི་རབ་ཙམ་ནི་ཟ་བར་སྒྲ་ཡི། བདག་མེད་པར་ལྟ་བཞིན་མི་སྤྲོད། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གང་བདག་འཛིན་བརྒྱུག་པ་ནི་སྒྲ་ཡི། གང་ཞིག་བདག་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱིས་ཞེན་ན་དེ་སེལ་
བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་གསུངས་པ་རེད། དཔེར་ན་འབྲུ་སྒྲན་ཉིད་མ་ཁུ་བར་ནད་དུ་སོང་བ་ལྟར་ཡིན་པ་རེད། དེའི་
ཕྱིར་ན། ཡོད་པར་སློབ་འདོགས་པ་དང་། མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གཉིས་ཀ་སྤང་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡིས་ལམ་
ཚོགས་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་བསྟན། འབྲས་དུ་སྐྱ་གཉིས་བྱང་འཇུག་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤིང་མཐར་མི་ལྷུང་ཞིང་།
སྤིང་ཇེས་ནི་བར་མི་ལྷུང་བ་སྟེ། ཐབས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའོ། །དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མ་རིག་པས་བྱས་པ་ཡིན་པས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་།
བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་ཁོན་སྤྱི་ཙམ་རིག་པ་བཅོམ་རྣམས་པ་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཚོས་སྐྱེ་འཐོབ། ཤེས་རབ་ཡོད་
ཀྱང་སྤྱི་ཙམ་མེད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས། སྤྱི་ཙམ་འི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་བྱང་
དགོས་ཏེ་དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
དག་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན། རིགས་པ་དུག་
ཅུ་པར། དག་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རྣམས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་
བཞི། དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅེས་པ་ལྟར། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱེ་དམ་པ་དང་། རང་དོན་དུ་ཚོས་སྐྱེ་
དམ་པ་གཉིས། རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་
རེད། དེ་ལྟར། གཞི་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག། ལམ་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག། འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་འཇུག།
རྣམས་ཏེ། གོལ་འཇུག་མེད་པ་འཇམ་མཁོར་བའི་ཚོས་ཡང་དག་པ་རྣམས། བདག་རྒྱུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་དང་དེས་གསུངས་
པའི་གདམས་ངག་ཚང་ལ་མཁོར་བ་དང་འཕྲད་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་པའོ། འདི་དངོས་གཞི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ།
གོ་དོན་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་དང་། སྒྲོམ་དོན་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱང་གཞི་
སེམས་ཉིད་གསལ་སྤྱོད་བྱུང་འཇུག་ལ། སྤྱོད་བྱེད་ཕྱག་ཆེན་རྟོ་རྟེན་རྣམས་འབྱོར་ཆེས། སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་ལུས་པའི་རིམ་
རྣམས་ཏེ། སྤྱང་འབྲས་བྱི་བྲལ་ཚོས་སྐྱེ་མདོན་གྱུར་ཤོག། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྤོན་དུ་བཤད་པའི་དོན་དེ་རྣམས་
ནི། སྤྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་གང་དང་
གང་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་དང་བྱུང་པར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གནད་རྣམས་སྤོན་དུ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་གྱང་ཐོས་བསམ་
སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་ལེགས་པར་ངེས་ཤེས་ཆེད་དགོས་ཚུལ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་སུ་བཤད་ཐོན་པ་རེད། འདི་ཡན་
ཆད་ཀྱིས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེར་བ་འདི་ཆོག་གི་བརྒྱུད་པ་ཙམ་མིན་པ། དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་
གོང་མ་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པས་བདག་རྒྱུད་གོལ།
ཐུགས་རྗེས་གཞན་རྒྱུད་སྤོན་པས་མཁའ་བྲུབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པར་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་པམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བུབ་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རང་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པས། གཞན་ལ་དེ་
ཉིད་ཇི་བཞིན་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པར་རང་དབང་ཡོད་པ་བྱུངས་བུབ་དང་ལྟན་པ། ཚད་དང་མཚན་ཉིད་
ལོང་བཞིན་ཡིན་པ་རེད། པ་རོལ་པོས་གྱང་ཉམས་སུ་ལེན་སྐབས་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་སྤོབས་དང་བྱུང་ཆོས་ཐུན་མིན་
ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་རྟོགས་ཇི་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོག་གི་བརྒྱུད་པ་ཙམ་མིན་པ། དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་
ཞེས་འབོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། དེ་འབྲེལ་ཞིག་གི་སྤྱོད་རྟོགས་
བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤོན་དུ་ལྟ་བུ་དག་དགོས་པ་ཡིན། ལྟ་བུ་རྣམས་དག་སྤོན་དུ་མ་སོང་ན་དུས་དབང་གིས་རོ་
སྤྱད་གྱང་འཕྲོད་དཀའ་བ་ཡིན། སྤྱང་གྱི་དུས་སུ་སྤྱིག་པོ་ཆེ་བཅན་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་སྐབས་འགར་བྱུང་ཡོད་
ཀྱང་། པ་ལ་ཆེ་བའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རིམ་པར་བཤོད་ནས་གཞོད་སྒྲ་མའི་མདུན་ནས་གདམ་ངག་བྱུང་པར་ཅན་ལྟ།

དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས། སྤྱིང་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་འབྲེལ་ནས་
ཡོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཟེར་བ་དེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབས་ལྟན་ན། དེས་འབྱུང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དང་ལྟན་ན་ཡང་། སྤྱིང་པའི་རྩ་བ་བཅད་པར་མི་རུས་པས།
དེ་སྤྱིར་རྟོག་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། ཅེས། སྤྱིང་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་བཅད་པ་ལ། གཙོད་བྱེད་ལྟ་བུ་
རྟོག་འབྲེལ་ཡང་དག་པ་རྟོགས་དགོས། རྟོག་འབྲེལ་ཟེར་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་འདུས་ཙམ་ལས།
རང་དབང་བར་གྲུབ་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་རེད། དེ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དག་ནས་རྫོང་བྱེད་དང་འབྲེལ་ནས་འཆད་ཤེས་
ཙམ་དང་། ཡིད་དཔྱིད་དང་འབྲེལ་ནས་གོ་བའི་ནང་བསམ་ཤེས་ཙམ་མིན་པ། དེས་ཤེས་གིས་དྲངས་པའི་ཁོ་ཐག་ཆོད་
པ་ཞིག་དགོས་པ་རེད། དེ་གང་ལ་རག་ལས་ན་སྒྲིབ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་དཔྱད་པ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དཔྱད་དོན་
སེམས་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་བཞིན་སྤྱར་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་སྤྱིང་རྟོགས་མ་ཞོར་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་དག་གི་རིམ་པ་རྣམས།
ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྐབས་ཙམ་མིན་པ། མ་གྱི་ཉན་ཐོས་ནས་བཟུང་། གཉིས་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་བར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་
ཚུལ་མཐའ་དག་རིམ་པ་དེ་ཡིས་བསྐྱོད་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་དབང་པོ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ནས་གཙོ་བོར་
བཤད་པ་ཡིན། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཟེར་དུས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་དུ་ཡང་མ་ཞོར་བ་དང་མ་འཁྲག་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ཡིན་དུས་དེ་དག་གི་ཚུལ་སྐབས་འདིར། སྒྲིན་ལམ་དང་མཚམས་སྤྱར་ཏེ། སྤྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒྲིམ་སྤྱོད་
གསུམ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དེ་རྣམས་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་ནས་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། ཕྱག་ཆེན་ཙམ་མིན་པ།
རྫོགས་ཆེན་དང་། དབུ་མ། གསང་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འདྲ་བ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་དག་འཕྲོས་སུ་སྒྲོམ་
ནས་ས་བཅད་ལ། ལམ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞེས་བཞོད་སྐབས་སུ་ལམ་དེ། ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན།
གཞི་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག། །ལམ་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག། །འབྲས་བུ་སྤྱུ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་གི་ཚུལ་རྣམས།
གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མ་འབྲལ་བའམ་མ་ཞོར་བ་དགོས་པ་རེད་གསུངས་པ་རེད།
མ་ཞོར་བ་དེ་གཤམ་དུ་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ། རྩ་བར། སྤྱང་གཞི། ཞེས་པའི་སྐབས་དྲི་མ་གང་དུ་སྤྱང་བའི་གཞི་དེ་
བཤད་པ་རེད། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ། དེར་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སྤང་དགོས་པ་རེད།
དེ་སྤངས་པ་ལ་དྲི་མ་གང་དུ་སྤྱང་བའི་གཞི་དེ་ངོས་བཟུང་དགོས། དེ་ཉིད་མ་ཤེས་ན་དྲི་མ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་མྱོངས་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་བ་གང་ཞིག་བརྩམ་པ་ལ་གང་དུ་བྱ་བའི་གནས། བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཤེས་
ཏེ་ལས་དེ་ཉིད་བརྩམ་དགོས་པ་ལྟར། དྲི་མ་དེ་ཉིད་གང་དུ་ཡོད་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་སྤྱང་དགོས་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད།
དེ་ཡི་རྗེས་དྲི་མ་དངོས་སུ་སྤྱང་དགོས། དེ་གང་གིས་སྤྱང་ན་སྤྱོད་བྱེད་ཅེས་བཤད་དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་
པ་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཡིན། སྤྱོད་བྱེད་དེས་གང་སྤྱང་ན། སྤྱང་བྱ་ཞེས་བཤད་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་ལ་ཟེར། ཐོག་མེད་
ནས་ད་བར་སྤྱིར་འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་ངན་སོང་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོད་མེད་པ་དར་བྲག་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་མནར་བཅུག་མཁན་
དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གིས་རང་མ་རིག་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་ཡིན་པ་རེད། དེ་གཉིན་པོས་སྤྱངས་ཐེན་པའི་འབྲས་བུ་

ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། གི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་མཛོན་དུ་འགྱུར་གྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་
པ་རེད། དེ་མཛོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ནས། སྤར་རྒྱས་བཤད་ལ། སྤྱང་གཞི་སེམས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་ལ་འབྲེལ་
དགོས་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཆོས་སྐུ་བ་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་གང་ཡིན་ན། ཐོས་པ་ལ་
འཇུག་ །བསམ་པ་བསྐྱེད། སྒྲོམ་པ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་དག་ལ་བསྟེན་ནས་ཐེག་པ་འཛོགས་ནས་གོང་མ་སྤྲུགས་
སྒྲུ་མེད་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བརྟེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེན། རང་གར་ཐར་པ་སྐྱབ་སྒྲོ་ཙམ་དང་།
ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་སྒྲོ་ཙམ་མིན་པ། ལམ་དེ་དག་གིས་འཐོབ་བྱུང་ནས་ཐོར་བ་རྙེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་དངས་
པའི་གདེངས་སྒྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དཔྱད་པས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེན་ཐར་པ་སྐྱབ་སྒྲོ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། ལམ་
དེ་དག་ལ་སྒྲོ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གིས་ཆད་མའི་སྒྲོ་ངེས་པར་རྙེད་དགོས་པ་འདུག་ །དེ་བཤད་
ན། སྤྱད་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ། དེས་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ། དེས་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེད་གཞི་གི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་
ལ་ཆོས་རྣམ་དག་སྐྱབ་གྱི་ཡོད་པས་ཡོན་ཏན་མཛོན་དུ་བྱ་རུང་ཡིན་པ། དེའི་སྟངས་སྒྲུ་མེད་གྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཏུ་རུང་
བའི་སྟོབས་དང་ཡོན་ཏན་དེ་གཞི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་ལོང་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཉིད་སྤྲུག་སེམས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་ལ་གོ་དགོས། བརྒྱད་གཞི་སྐྱབས། ཉིད་ནི་གཞན་ལྷན་རྒྱུ་བཅད་གྱི་སྒྲུ་ཡིན།
བྱུག་ཆེན་སྐྱབས། རང་བབས། མ་བཅོས། གཉུག་མ། སོགས་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་དེ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བསྐྱེན་པ་མ་ཡིན་པ། ཐོག་མེད་ནས་རང་ཆས་སུ་
ཞུགས་པ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ལམ་ལ་བརྟེན་དུ་རུང་བ་བརྟེན་པ་རྒྱུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་བ།
བརྟེན་པས་སྒྲུ་མེད་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཏུ་རུང་བ། སྤར་བྱ་རི་མ་ཟད་དུ་རུང་བ། ཡོན་ཏན་འཐོབ་ཏུ་རུང་བ། འབྲས་བུ་
མཛོན་དུ་འགྱུར་རུང་གི་ཆ་རྣམས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྟངས་ལོང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་མེད་ན། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟེན་པ་རྒྱུད་ཟ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལམ་བསྟེན་པ་དོན་
མེད་པའི་དཀའ་འཆོག་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྤར་བྱ་ཟད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
དེ་ལྟར་མིན་པ་ལམ་རྒྱུ་ལ་བཞིན་བསྟེན་པས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆད་མས་བསྐྱབ་བྱུང་བ་ཡིན་པས།
དེ་དག་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན། འདི་ལ་སྐྱབས་སྐྱབས་ཁམས། སྐྱབས་སུ་རིགས། ཡང་ས་
བོན་ཞེས་མིང་སྒྲ་ཆོགས་བཏགས་པ་ཡིན། རེས་འགར་ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབས་བབས་
གྱི་བརྗོད་བྱ་བྱེད་པར་བཤད་འབྲེལ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་པས་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱབས་དང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་སོ་སོར་...
སྟོས་ནས་གསུངས་པ་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཉིད་ཅེས་པ་འདིའི་ནང་། ཟབ་རྒྱས་གྱི་དོན་མཐའ་དག་འདུས་ནས་ཡོད།
མགོན་པོ་སྤྱི་སྐྱབ་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། ས་ལེ་སྤྲུམ་དག་མཐོང་བར་
འགྱུར་། ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། ཉོན་མོངས་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། ཅེས་གསུངས་ཡོད། རིགས་ཁམས་

བདེ་གཤེགས་སྤྱི་པོ་མ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ལམ་ལ་བརྩོན་
རུང་བ། དེས་སྤང་བྱ་སྤང་དུ་བརྟུབ་པ། འབྲས་བུ་འཐོབ་ཏུ་རུང་བ་ཡོད་གི་ཡོད། དཔེར་ན་ས་ལེ་སྤྲུལ་ལ་གསེར་གྱི་
ཡོན་ཏན་ཚད་བར་ཡོད་པས་དེ་ལ་བལྟ་བུལ་སྤྱང་བ་བྱས་པས་འཐོབ་བྱ་གསེར་འཐོབ་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་པ་རེད། གལ་ཏེ་
ཁམས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཏན་ནས་རང་ཆས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་བྱངས་ཅན་པ་སོགས་...
དང་སྒོ་ཀླན་ནས་མཚུངས་པར་འབྱུང་བས་ཇི་ཙམ་དཀའ་ལྷུབ་ལ་བསྐྱབ་པས་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ལམ་ལ་...
བརྩོན་པ་ཉོན་མོངས་ཤིང་ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རག་སོགས་ལ་
ཇི་ཙམ་བལྟ་བུལ་སྤྱངས་པ་བྱས་ཀྱང་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་འཐོབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ལྟར་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་
བཞིན་ས་ར་ཉམས་ཀྱང་། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཀླན་གྱིས་བོན་ཏེ། གང་ལ་སྲིད་དང་ལྷ་དན་འདས་འཕྲོ་བའི། འདོད་
པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཁྱེས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འཕྲོ་གཞི་སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕུར་དོས་འཛིན་མཛད་ནས། དེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་གསུངས་
པ་རེད། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕུ་དོ་ཤེས་པས་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཏུ་རུང་བ་དང་། དེ་ཉིད་དོས་མ་ཟིན་པས་འཁོར་
བར་འབྲུལ་པའི་ཚུལ་ནམས་དོ་ཉ་ནམས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་སྤྱང་གཞི་སེམས་
ཉིད་ཡིན་པར་དོས་ཤེས་དགོས། སེམས་ཙམ་པའི་བྱུབ་མཐའི་ནང་སེམས་རིག་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་
ཡོད། དེ་དག་ནི་འབྲུལ་པའི་སྒོ་ལ་འདོགས་ལ། འདིར་ནི་སེམས་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་འབྲུལ་པའི་སྒོ་ལ་མི་འཇུག་པ་གཉིས་
འཛིན་འབྲུལ་པའི་སྒོ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་གོ་དགོས། དེ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛོན་དུ་བྱས་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
དང་ཡོད་ཀྱང་མཛོན་དུ་བྱ་རུང་ཡིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན། དེ་ཙམ་ལས་རང་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱུང་པར་བྱི་གང་མེད།
དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་གཞིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་སྤྲིན་རུང་དུ་གནས་པའི་སྐབས་ལ་སེམས་ཉིད་ཅེས་སྤྱང་
བ་ཡིན། ཕྱག་ཆེན་སྐབས་སེམས་དང་རིག་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བ་སེམས་རིག་གཅིག་ལ་བཤད་པར་ཡོད། རྫོགས་ཆེན་
སྐབས་། སེམས་རིག་ཤེས་ཕྱེ་ནས་འབྲུལ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅེས་བཤད། གྲོལ་བའི་སྐབས་རིག་པ་ལ་བཤད་པ་
ཡིན། སྐབས་འགར་ཕྱག་ཆེན་ལ་འང་སེམས་རིག་ཤེས་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པར་ཡོད། དེས་ན་སེམས་ཉིད་ཅེས་པའི་
ཉིད་སྤྲུལ། དཔེར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་འབྲལ། ཉིད་སྤྲུལ་དེ་མ་བཅོས་པ་འཕམ་གནས་ལུགས་དོ་མ་ལ་གོ།
རང་བབས་སམ། རང་བཞིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
པ་ཡིན། དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡེ་ནས་རང་གི་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་སྤྱང་
གཞི་སེམས་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཡིན་
ཞེས་བཤད་པ་རེད། སེམས་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་འདོགས་གཞི་ཐད་ཀྱི་ལ་བརྩོན། དེའི་ཡོན་ཏན་དེ་གསལ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་དོན། གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་གཏུག་ན་རྩོད་པ་མང་པོ་རེད། མན་ངག་གི་
རིམ་པ་ལ་སྤྱར་ན་གོ་བདེ་བའི་ཆ་ལ་བཞག་གི་ཡོད། གསལ་བའི་དོན་འོད་གསལ་བ་ལ་འཇུག། དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ཡིན་

ལུགས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྤྱོད་ལ་ཆུ་ལ་འདོན་མཛད་པ་མེད། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་
རང་རང་གི་དོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་རིམ་པ་དང་སྒྱུར་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན།
མན་ངག་གི་རིམ་པ་ཐུག་ཆོག་སོགས་ཀྱི་སྐབས། སྟོང་ཉིད་ཙམ་མིན་པ་གསལ་བའི་ཆ་ཆུལ་འདོན་མཛད་དེ། འོད་
གསལ་གྱི་ཆ་རྒྱས་པ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུད་སྒྲུབ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། སྟོ་བྱར་ངི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་
འགྱུར་། གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་སྟོ་བྱར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྣམས་བྲལ་རུང་གི་
ཚུལ་དུ་བརྟེན་ནས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་གོས་མ་སྟེང་བ་རེད། རྒྱུད་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་ག་
བཞིན་། རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད། གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཡའ་དང་། ནམ་
མཁའ་སྤྲིན། རྒྱུར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་གོས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་དོ་བོ་ལ་ངི་མས་ནམ་ཡང་གོས་མ་སྟེང་བ་བཞིན་སེམས་
ཉིད་དང་ངི་མ་ལྟན་དུ་གནས་ཀྱང་ངི་མས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོར་ནམ་ཡང་སྤྲིབ་མ་སྟེང་བ་གསུངས་པ་ཡིན། ངི་མ་དེ་དག་
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྲལ་རུང་གི་ཆ་ལ་གནས་ཡོད། རྒྱུན་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་འཕྲད་ན་ངི་མ་སྟོ་བྱར་
བ་ཡིན་པས་བསལ་བྱུང་བ་བཞིན་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས། དེའི་ངི་མ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཐད་ཀར་བརྟེན་ན། སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འོད་གསལ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དོས་མ་ཟིན་པས་བདག་རྟོག་དང་གཞན་རྟོག་གི་འཛིན་པས་བཅིངས་པ་...
ཡིན་པས་ངི་མ་བསལ་དགོས། འོད་གསལ་དེ་ལ་འང་གཞིའི་འོད་གསལ་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་གཉིས་སུ་བརྟེན་
དགོས། གཞིའི་འོད་གསལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་རང་ཆས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོས་ཟིན་རུང་མ་ཟིན་རུང་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱིས་
ཡོད་པ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་གཞི་དེ་ཡིན། མི་ལས་དྲགས་པོར། ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ངེས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ལ་
སྟོས། སེམས་ལས་གཞན་དུ་ལྟ་བུ་བ་བཅའ་བཞི། གྲུད་ཀྱིས་ཞོར་འཛོལ་དང་འབྲེལ་དེ་ལྟ་རྟེན་སྟོན་པ་བ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་འདི་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་རང་གར་
བཞག་ནས་རྟེན་དགོས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་ཨ་འཕམས་ཀྱི་བཅིངས་པས་ནམ་ཡང་རྟེན་མི་སྲིད། འོད་གསལ་དེ་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དཔེར་ན། མེ་དང་མེ་ཡི་
ཆ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཉི་མའི་འོད་བཞིན། དེ་འབྲེལ་གཞིའི་འོད་གསལ་དེ་གདོད་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་།
བདག་རྟོག་སྒྲིབ་པ་དང་དེའི་གདམས་ངག་ལ་མ་བརྟེན་ན་དོས་ཟིན་དཀའ་བས་སྒྲིབ་པའི་མན་ངག་དང་འབྲེལ་ནས་བསྐྱོལ་པས་...
གཞོད་དོས་ཟིན་པ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྲེལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་
ཡིན་པ་དེ། རྟོག་སྟེང་དང་བརྟེན་བྱུང་འབྲེལ་ནས། བརྟེན་ཆོག་ཐ་སྙད་ཀྱིས་འབྲེལ་བརྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལས་
དང་པོ་པར་དེ་ལྟར་དགོས་པ་འང་ཡིན། ཡིན་ལུགས་ནི། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་དཔེ་དང་ཆོག་དང་ཐ་སྙད། དག །
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ཇི་བཞིན་འབྲེལ་བྱུང་བ་མིན། བསམ་བརྟེན་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། རྒྱུད་

ལྷན་། སྤྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཅིང་། རོན་དམ་ཕྱིར་ན་བསམ་པས་མིན། ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི།
སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དཔྱད་ཡོང་བཞིན། བྱིས་པས་དེ་སྒྲོམ་མཐོང་མ་མྱོང་།
བཙས་པའི་བྱིས་ན་བྱ་རྒྱུད་གི། ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཉིད་
འོད་གསལ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡིན་པས། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐོས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན། འིན་ཏུ་རོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་འིན་ཏུ་ཟབ་པས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན། ཇི་
སྐད་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་དང་སུམ་སྐྱེས་པའི་བྱ་རྒྱུད་གིས་ཕྱི་ཉིན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ཉི་མའི་
མདངས་ངོ་ལ་སོག་སྐབས་མ་བདེའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལས་ཉི་མའི་དངོས་པོ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་……

ལྷན་། སུར་གནས་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་གསུངས་རེད།
མཛོན་སུམ་རྟོགས་རྣམས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པར་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལས་གཞན་
ཀྱིས་རྟོགས་མི་རུས་པ་རེད། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་དེ་ཡང་། ཏྲག་པ། བདེན་གྲུབ། འཕོ་འགྱུར་མེད་པ།
དུས་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པ། སྐྱེ་འགག་མེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཐེར་ཐུག་ །ཨ་འཐས་ཡིན་པ་རེད། དེ་
དག་རང་སྟོང་ལ་སྤྱར་ན་ཚོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། བྱུང་པར་ཡོལ་མོ་བའི་གསལ་སྒྲོན་སྒྲོར་གསུམ་དང་།
དོལ་པོ་པའི་རི་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་ལུང་རིགས་དུ་མས་བསྐྱབས་ཡོད། དེ་བཞིན་པམ་ཆེན་ཤུག་མཚོ་གི་
གསུང་རབ་ནང་དུ་འང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དུ་མ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་འོད་གསལ་དེ།
རག་ཆོག་རྫོང་བྱེད་བརྫོང་བྱེད་འགྲེལ་ནས་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་པར་མི་རུས་འོང་། དེ་དག་ལས་འིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན།
རྒྱུད་ལྷན་། དག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་རོན་དམ་གྱིས་བསྐྱས་ཕྱིར། རྟོག་གནས་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ན་
མེད་ཕྱིར་སྤིང་ཞེས་མ་བསྐྱས་ཕྱིར། རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱལ་དེ་ལ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་དང་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་
གི་རིམ་པ་དེ་དག་ལ་བྱུང་ནས་གཞོན་ལྷ་མའི་མདུན་ནས་གདམས་དག་བྱུང་པར་ཅན་ཞུ་ནས་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་དུ་བྱེད་སྐབས་དང་
པོ་རག་པའི་ཆ་ངོ་འཕྲོད། རིམ་པས་སྤྲ་བའི་སྤྱིང་རྟོགས་སྐྱེ་ནས་མཐར་ཐུག་པར་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུད་གསལ་
བ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ། མཐར་ཐུག་འོད་གསལ་ཕུལ་འདོན་གནང་གི་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་པ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུའི་ལམ་
ཁྱེར་སྐབས། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་པ་འགགས་ནས་འིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་ཡིན།
དེ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པས་དེ་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བ་ཡིན། འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན་སྟོང་པ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཡིན་ན་རང་སྟོང་ཡིན་པས་བྱུང་མི་དགོས། རང་སྟོང་གི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་
རང་རང་གིས་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་རང་ངོས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན། འཇུག་པར། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི།
ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། དེ་བཞིན་ན་བསྐྱར་དང་སྐྱེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱད་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འདིར་འོད་གསལ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་བཤད་པ་མིན་པ། གཞིའི་འོད་གསལ་གྱི་སྟེང་དུ་

གཞན་སྒོ་བྱུང་གི་ཁྲི་མ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པ་འཕམ། མཚན་མས་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན།
དེའི་སྟོང་ནས་གསལ་སྟོང་བྱུང་འཕྲུག་བསྐྱབས་ཀྱི་ཡོད། གསལ་སྟོང་བྱུང་འཕྲུག་དེའི་སྟོང་དུ་སྒོ་བྱུང་གི་ཁྲི་མ་འབྲལ་བྱུང་
དུ་གནས་ཡོད་པས་དྲི་མས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་ཡེ་ནས་གོས་མ་སྟོང་བ་རེད། དེ་འབྲལ་བའི་དྲི་མ་དེ་སྟུང་བྱུང་དུ་ཡོད་ན།
གཉེན་པོ་གང་གིས་སྟུང་ན། སྟོང་བྱེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་བཤའ་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཕྱག་ཆེན་རྟོག་རྣམས་འབྱོར་ཆེས། ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་དངོས་གཞི་ལ་གོ་བ་ཡིན།
དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མ་ལོར་བ་ཆ་ཆར་བཞིབ་ཆག་པོ་བྱེད་ནས་བཞོད་དགོས་པ་ལས། རྟོག་རྣམས་འབྱོར་ནི་འདིའི་ཞེས་
དངོས་པོར་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན། གཙོ་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གསལ་སྟོང་བྱུང་
འཕྲུག་དེ་ཉིད་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རི་ཙམ་དྲི་མས་བསྐྱབས་ཀྱིས་གཞི་ཡི་ཆོས་ཉིད་ལ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་མ་སྟོང་བ་རེད། དེ་ཉིད་སྒྲིམ་དམ་པའི་མན་དག་དང་འབྲེལ་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཐོས་བསམ་
སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་གཞི་ཡི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱུང་གོས་པ་ཡིན། མངོན་དུ་བྱུང་བ་དེ་རི་སྒྲིད་ཉམས་ལེན་
ལ་བརྟེན་པ་མ་ཐོབ་པའམ་གནས་ལུགས་གཉུག་མར་བཙན་ས་མ་ཟེན་བར། རི་སྒྲིད་དང་རི་འཕེལ་དུ་འགྲོད་གོས་པ་ཡིན།
དེ་འབྲལ་བ་དེ་སྟོན་དུ་ངོ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ངོ་ཤེས་པའམ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འཕྲུག་པ་ལ། དང་པོ་སྒྲིམ་མ་སྒྲིམ་པ་
སྒྱེ་བར་བྱེད་པ་སྟོན་འགྲོ་བཞི་སྒྱུར་ལ་སྟུང་། སྒྲིམ་ཟེན་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིད། ངོ་སྒྲིད་རྣམས་པ་གསུམ་དང་།
སྒྲིད་དེ་ལ་བོགས་འདོན་པའི་རིམ་པ་བཅས་གསུམ་ལ་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་དག་ལས། དང་པོའི་དོན་ནི།
དེ་ཡང་དུགས་པོའི་ཆོས་བཞི་དང་སྟེལ་ནས་རྒྱུད་ལ་སྟུང་དགོས་ཏེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ།
ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་གྱི་འབྲུལ་པ་སེལ་བ། འབྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་འབྱུང་བ་སྟེ་བཞི་གསུངས་ཡོད།
དེ་ལས་སྟོན་འགྲོ་བཞི་སྒྱུར་ནི། དང་པོ་སྒྲིམ་མང་གི་སྟོན་འགྲོ་སྟེ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དགའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ།
ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཅས་བཞི་པོ་བཅས་ལ་ལེགས་པར་བསམ་གཞིག་བྱེད་ནས་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་ས་
སུ་བྱུང་གོས། དེ་དག་ཀྱང་རགས་པའི་གོ་བ་ཙམ་དུ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་རེའི་སྟོང་ནས་ཉམས་ལེན་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་
བྱས་ཏེ། སྒྲིམ་སྒྲིམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲེན་བྱུང་པའམ། སྒྱུར་བྱུང་པ་དགོས། དེར་རྒྱུད་ལ་མ་བཙོས་པ་སྒྱུར་བྱུང་པ་
དགོས། དེ་བྱུང་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དུགས་པོའི་ཆོས་བཞི་ལས། དང་པོ་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་ཞེས་པ་དེ་དོན་ལ་འབྱོར་བ་ཡིན།
ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་བཞི་པོ་དེས་སྒྲོ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བའི་གོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
ཏེ། ཆོས་སུ་མོང་བའི་སྒྲོ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡོང་བའི་ཆེད། བར་ཆད་མེད་པ་ལམ་རྣམས་དག་ལ་འགྲོ་
དགོས་པ་ཡིན་པས་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བཞེས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཕྱིན་གསང་གསུམ་
གྱི་བར་ཆད་སྒྲོ་ཆོགས་པ་དང་ཆོར་བས་ཐོག་མེད་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྟུག་པོའི་ནང་གོང་དུ་བཤའ་བའི་སྟོང་བྱུང་
དུ་འཕྲུག་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མོག་མོག་པོར་བྱེད་ནས་བསྟན་ཡོད། ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྲི་གང་འཕོ་འབྱུང་མེད་
ཀྱང་སྒྲིབ་བྱེད་མ་བསལ་ན་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱུང་བས་མེད། གལ་ཏེ་མངོན་དུ་བྱུང་ན། མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་

ནམས་ཀྱང་། ལམ་ལ་བརྩོན་མི་དགོས་པ་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བའི་ཐལ་བ་ཡོང་སྟེ། དེས་ན་གཉིན་པོ་ཡང་དག་པ་ལ་
བསྟེན་དགོས་པས། ཆོས་ལམ་དུ་ཇི་བཞིན་འགྲོ་བ་ལ། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་བཞི་ལ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་
དག་ཀྱང་། དང་པོ་སྐྱབས་སེམས། གཉིས་པ་རྗེས་སེམས་སྒྲིམ་བཞུགས། གསུམ་པ་མཐུལ་འབྲུལ་བ། བཞི་པ་སྒྲི་
མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བཞི་སྟེར་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན། སྒྲིམ་འི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་འདི་སྟོན་འགྲོའི་མིང་དུ་འདོགས་
པ་ཙམ་ལས། དོན་དུ་དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་དུ་སྒྲིམ་གོང་མས་བཞེད་པ་ཡིན། དེ་དག་གིས་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་
གྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། ལམ་ལ་འབྲུལ་པ་སྒྲིམ་གསལ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་བས་ལ་བདང་།
ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་འབྲུལ་པ་མ་སྤངས་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་འགྱུར་གྱི་ཆ་བཅས་རིམ་པ་གཉིས་ཡོང་དགོས་པ་སྟེ།
དེ་དག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། རྣམ་རྟོག་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པ་ཆོས་སྒྲིའི་རྩལ། སྤང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྒྲིའི་འོད། སྤང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོའི་དོན་ནི། གསལ་སྟོང་བྱུང་དུ་འབྱུག་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་སེམས་ཉིད་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྒྲིའི་རྩལ། དེ་འདྲ་དེ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ལ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་རེད། དེ་
ཡང་རྟེན་བཅས་རྟེན་མེད་སོགས་ལ་བསྐྱབ་དགོས། མཐར་ཐོག་ཉིད་ཀྱི་ཞི་གནས་སྟེང་སྟེབས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རིམ་པར་
བསྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་དང་པོ་དོས་བཟུང་བ། གཉིས་པ་རྗེས་སྤྱད་པ།
གསུམ་པ་བོགས་འདོན་པ་གསུམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་མཐར་ཞི་ལྷག་ལ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་...
དགོས། དེ་ཡི་རིམ་པ་ལ་ལེགས་པར་ཉམས་ལེན་འབྱོངས་པས་ལམ་གྱི་འབྲུལ་པ་སེལ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་ཐབས་བྱེད་
པར་ཅན་གྱིས་འབྲུལ་པ་མ་སྤངས་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་ནི། རྣམ་རྟོག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་
སྒྲིའི་རྩལ་ཞེས་པ་སྟེ། ད་ལྟར་རང་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་གི་ངོ་
བོ་ནི་གསལ་སྟོང་བྱུང་འབྱུག་ཡིན་ལ་དེ་ཤེས་པས་རྣམ་རྟོག་སྒྲིམ་པ་དག་འོད་གསལ་ཆོས་སྒྲིའི་རྩལ་དང་རོལ་པ་ཁོ་ན་...
ཡིན་པ་ལས་བཟང་ངན་གྱི་ཆ་སྤྱེ་ནས་སྤང་དོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མ་བྱུང་པ་ཡིན། ཆོག་གསུམ་གནད་རྟོག་ནང་།
གང་ཤར་ཆོས་སྒྲིའི་ཡོ་ཡང་གསུངས་པ་དེ་རེད། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་དང་རོལ་པ་ལ་གོ་དགོས། གནས་ལུགས་
སྟེང་བཟང་པོའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བརྩི་ནས་སྤང་འདོད་དང་། ངན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྟོན་དུ་བརྩི་ནས་འདོར་འདོད་ཀྱི་
རྟོག་པ་གང་ཤར་ནང་སྟོན་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཟང་ངན་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་དེ་ཅོག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལས་གཞན་
པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་དག་དེའི་གྲོང་ནས་པར་འདའ་བ་མེད། ཇི་ཙམ་ཇི་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ལས་ཉན་གྱི་
གཞན་དབང་གིས་འཕྱུན་ནའང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་ལུགས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ན་གཉིན་པོ་བཙལ་མི་
དགོས་པར་དགོལ་དུ་འགྱུར་བ་རེད། དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ལྷན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གང་ཤར་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ལ་ངོ་འཕྲོད་པས་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྒྲིའི་ཤར་བའས། རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་པ་འདུག །མེ་རྒྱུད་དུར་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱེད་བྱུང་བ་བཞིན། གནས་ལུགས་ལ་བཙན་ས་མ་

ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུ་དུས་ཀྱང་ལམ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། རྣམས་ཆེན་པོར་མེས་ལྟོབས་ཆེན་པོ་
ཤོར་བ་ལ་རྒྱུ་ཇི་ཙམ་ལུགས་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཡི་གྲོགས་ཁྱད་པར་ཙན་ལ་འགྲོ་བ་བཞིན་མྱོང་རྟོགས་ལ་དབང་
འགྱུར་བའམ་སྒྲོ་འདོགས་སེམས་ལ་ཆོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་པ་ལ། ཇི་ཙམ་རྣམ་རྟོག་མང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་
བོགས་འདོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་མ་ཞོར་བ་ཤེས་ན། གང་ཤར་ལམ་གྱི་རྒྱན་དང་
མཛེས་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ན་གཟིངས་ནས་འཕུར་བའི་བྱ་རྟེན་ཇི་ཙམ་ཐག་རིང་བསྐྱོར་ནའང་སྤར་གཟིངས་དེ་
ཉིད་དུ་རྒྱུ་འབབ་པ་ལས་པར་འགྲོ་སེམས་མེད་པ་ལྟར། ཇི་ཙམ་རྣམ་རྟོག་འཕྲོན་འང་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དང་རོལ་པ་ཡིན་
པའི་བཞིན་ཤེས་ན་རྣམ་རྟོག་ངོ་འཕྲོད་དེ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་གང་ངར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་
འབྲུག་རོམ་དུ་འགྱུར་ནའང་རྒྱན་དང་བྲལ་བས། འབྲུག་རོམ་ཉིད་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ལས་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་འདས་པས་
སྤར་རྒྱ་དུ་བལྟ་བ་བཞིན། ཇི་ཙམ་གཤེད་བས་འབྲུལ་ནའང་། རང་བཞིན་ཡང་དག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས། རོ་བོ་
ཆོས་ཉིད་ལས་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་འདས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་འདུག །
གསུམ་པ་སྤང་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐྱུའི་འོད། ཅེས་པ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་སྤྲོའི་གས་ཇི་ལྟར་ཤར་ནའང་།
ཤར་བའི་ངོ་བོ་གསལ་སྟོང་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིན་པས། དེར་ཤར་བའི་སྤང་བ་སྤྲོའི་གས་པའང་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་སོ་
སོར་མ་གྲུབ་པ་རེད། བྱུང་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོལ་ལས་བྱུང་། ཐིམ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོལ་དུ་ཐིམ་པས་ཆོས་སྐྱུའི་འོད་
ཅེས་པ་ཡིན། བཞི་པ་སྤང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས། རང་སྤང་དང་སེམས་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་
པ་རང་ཤར་རང་གྲོལ་གྱི་གནད་དང་ལྷན་པ་ལ་གོ་དགོས་ཅིང་། དེ་ཡང་འཆར་དུས་ཉིད་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ལྷན་ཅིག་
པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེས་འབྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའམ་གནས་འགྱུར་བའི་རྩལ་བཤད་པ་རེད།
འབྲུལ་པ་མ་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་རྒྱུ་བཅད་པས་ངོ་འཕྲོད་དེ་རང་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་མ་སྤངས་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་...
གྲོལ་བ་ཡིན། དེས་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོང་བྱེད་ཕྱག་ཆེན་རྟོ་རྟེན་ལ་འགྱུར་ཅེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ཡིན། ད་ནི་བོགས་
འདོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཞེན་ལོག་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱུ་ལ། མོས་གུས་སྒྲོམ་གྱི་མགོ་བོ། དན་པ་སྒྲོམ་གྱི་དངོས་གཞི་
བཅས་གསུངས་ཡོད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་རྩལ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ཡང་དག་
པའམ། འཁོར་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་ལོག་སྐྱེ་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དཔེར་ན་རྒྱུ་པ་མེད་ན་ལུས་འགྲོ་མི་
ཤེས་པ་ལྟར། སྒྲོམ་གྱི་དངོས་གཞིའི་ལུས་རྒྱུགས་པ་ལ་ཞེན་ལོག་རྒྱུ་པ་དང་འབྲུ་བ་ཡིན་པས་དེ་མེད་ན་མྱོང་རྟོགས་མི་
སྐྱོ། མོས་གུས་སྒྲོམ་གྱི་མགོ་བོ་ནི། གདམས་ངག་སྟོན་པའི་བླ་མ་སངས་རྒྱུས་དངོས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་མོས་གུས་རྣམས་
མ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། རྒྱུན་དང་གནས་སྐབས་སོགས་གང་ལའང་རག་མ་ལས་པར་མོས་གུས་ཐང་ལྷོད་མེད་པ་
ཞིག་དགོས་པ་སྟེ་དུས་འདི་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མྱོང་རྟོགས་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མོས་གུས་ཐང་ལྷོད་མེད་པ་ཞིག་ངེས་
པར་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། ལྷ་ལྷན་དུ། བླ་མ་སྐྱེ་བཞིའི་གངས་རི་ལ། མོས་གུས་ཀྱི་ཉི་མ་མ་ཤར་ན། བྱིན་
རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་མི་འབེབས་པས། སེམས་མོས་གུས་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མ་

སངས་རྒྱུ་དངོས་སུ་ཐག་ཆོད་པའི་སླིང་བྱང་རྩལ་པའི་གཏིང་གི་མོས་གྲུས་བཅོས་མིན་ཞིག་མེད་ཅོ། དེའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
རྒྱུད་ལ་འཇུག་དཀའ་བ་ཡིན། བྱང་པར་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་ཆད་པ་ལ་ཆེ་བ་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་གྱི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་
དགོས། རང་རེ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་གྱི་རིང་ལུགས་འདི་མོས་གྲུས་གྱི་བཀའ་བབས་ཡིན་པས་དེའི་སྟེང་ནས་སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
འཇུག་དགོས། དེ་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱིའི་རྒྱུན་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་གྲོགས་བྱེད་
ནང་གི་རྒྱུན་སྒྲ་མའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཐུན་མིན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པས་ཉམས་ལེན་བོགས་་་་
འདོན་དུ་བྱུང་ནས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་ལོ་ནས་གནས་ལུགས་ཇི་
བཞིན་གསལ་མི་ཐུབ། དེ་གང་ལ་ཐུག་ན་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་དང་། རང་ཉིད་སྒྲ་མ་དང་མན་ངག་ལ་མོས་གྲུས་ཆོད་
ཡོང་བ་ཞིག་བསྟུན་མར་སྦྱོང་ནས། དེ་དག་སྟོགས་ཡོངས་ནས་གནད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་གལ་
ཆེ་བ་ཡིན་པས་ན། མོས་གྲུས་ལུས་གྱི་མགོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། མགོ་མེད་པའི་ལུས་མི་མཛོས་པ་ལྟར།
མོས་གྲུས་གྱི་མགོ་བོ་མེད་པས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ལུས་ཆ་མི་ཆང་བར་འབྱུང་བ་ཡིན། དེའི་རྗེས་ཕྱག་ཆེན་དངོས་གཞིའི་ཉམས་
ལེན་ནི་དྲན་པ་འཇུག་པ་མེད་པས། མ་ཡངས་པ་དེ་ཡིན་པས། དྲན་པའི་བྱུང་བ་རྟེན་ནས་འདུ་འཛིན་གཡེང་བས་མ་འབྱེད་བར་བྱེད་
དགོས་དེ་ཡང་། སུམ་ལེན་ན། ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེམ་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་
རང་རེའི་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆའི་ལུགས་ཐུན་མིན་ལ། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོད་པོར་དབང་བཞིའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་
རིམ་པ་གཉིས་སོགས་ལ་མ་སྦྱང་ཡང་། བྱིན་རྒྱལ་ས་འཕོ་བའི་དབང་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འབྱུངས་པ་ཡིན།
གསང་སྒྲགས་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲུབ་པ་ལས་སྒྲ་མ་སྒྲུབ་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ལས་ལྷུང་བ་ཡིན། འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྦྱོང་ནས་ཐམས་པའི་སྦྱོང་ལམ་ཆེ་ཕྱ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་དེ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་པ་དེ་རྫོགས་
རིམ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་དག་རྫོགས་ཆེན་སྒྲུབ་པ་རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན། དེ་དག་དོན་གཅིག་
ཡིན། དེས་ན་འདིར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ནས་གསུངས་པའི་དབང་དང་པོ་བུམ་པའི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་སྦྱོང་དབྱེར་
མེད་དོ་སྟེད། དབང་གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ལ་བརྟེན་སྦྱང་དབྱེར་མེད་ལ་དོ་སྟེད། དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ལེ་
ཤེས་གྱི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་ལ་དོ་སྟེད། དབང་གསུམ་པའི་དོན་དེ་བཞི་པ་ཆོག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་
རིག་སྦྱང་དབྱེར་མེད་དུ་དོ་སྟེད་པས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་འབྱུང་བ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ནི་དབང་པོ་རིམ་
ཀྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་རེད། ཕྱག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཅིག་ཆོད་ལ་རིམ་པ་དེ་དག་སྟོན་དུ་
འགྲོད་གོས་པའི་བྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན། ཐང་ཀར་བཤད་ན་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་སྟོབས་སྦྱང་དང་ལྷན་པ་འཛོམས་
ནས་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་མ་ཞོར་བ་ཇི་བཞིན་བརྟེན་སྦྱང་པས་དེ་ཚུལ་བཞིན་ངོ་འཕྲོད་ན་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་ཐབས་ཚུལ་་་་
མང་པོར་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པ་སྟན་ཐོག་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་ཐུབ་པ་ཡིན། སྤར་སྤྱིག་པོ་ཆེ་བཅོན་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་པའི་
གཏམ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྦྱང་བྱ་སྟོབས་འབྱུང་པའི་རིམ་རྣམས་ཅས་པ་ནི། རྩ་བ་མ་རིག་པ། དེས་
བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྱུང་རྟོག་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཉོན་གཉིས། གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གིས་

བསྐྱེད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སོགས་ཡིན། དེ་ཡང་ལམ་ལ་སྐྱུང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་དག་དང་པོར་ངོས་ཟིན་
པར་དགའ། བར་དུ་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་མར་བསྐྱེན་པར་དགའ། གཉེན་པོ་བསྐྱེན་ཀྱང་མཐར་འཁོར་མ་
ཅུང་ནས་བཅོམ་དགའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་སྐྱབ་པའི་ཆེད། ལུང་རིགས་རགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ།
སྤྲོ་ནས་བསྐྱེན་ཏེ། སློབ་ཀྱི་ངོ་མ་ཐོག་མར་ངོས་ཟིན་སྐྱབ་པར་བྱེད། བར་དུ་གཉེན་པོ་སློབས་ལྷན་བསྐྱེན།
མཐར་འཁོར་མ་ཅུང་ནས་བཅོམ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་བཙོན་ཤེས་དྲག་པོ་བསྐྱེན་དགོས། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་འབྲུལ་སྤྱང་ཨ་
འཐས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐོག་མེད་ནས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཆེན་པོར་སོང་རང་གར་སྤྱང་དགའ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱག་ཆེན་གྱི་
ཉམས་ལེན་ལ་ཡང་དག་པར་བཙོན་ན་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཆེད་དུ་རྩོལ་བས་སྐྱུང་མི་དགོས་པ་འབྲུལ་སྤྱང་དང་འབྲུལ་...
རྟོག་ཆོས་ཉིད་དུ་རང་གྲོལ་འབྱུང་བ་ནི་གནད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་དང་མཚུངས་པ་
འབྲུལ་རྟོག་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དང་རོལ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པས། འབྲུག་རོལ་རྩུ་རུ་བ་བཞིན་
གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟངས་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་བའི་ས་གཞིར་གྲང་རེ་ག་སྤྱ་ཟིང་བྱེད་མེད་པ་བཞིན་
གནས་ལུགས་གཉིས་མར་བཙོན་ས་ཟིན་པའི་རྩལ་འབྱོར་པ་ལ། འབྲུལ་སྤྱང་ཡན་གར་བ་ཞིག་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་རྩུ་ལ་རི་
མོ་བྲིས་པ་བཞིན། འབྲུལ་སྤྱང་ཡོངས་མེད་སྟོམ་གྱི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པ་བཞིན། གང་ཤར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་སོམ་
དེ། མ་བཅོས་དེ་ཀར་འཛིན་པའི་སྟོམ་ཆེན་ལ། བསྟོམ་བྱ་སྟོང་བཤམ་བར་བྱིན་གྱི་རྩོལ་བས། རྩལ་རྟོག་ངོ་བོ་ཆོས་
སྤྱར་གསུངས་པ་བཞིན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་ལ། མ་འགགས་རོལ་པར་འཆར་བའི་སྟོམ་ཆེན་ལ།
འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྩོལ་བས། གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་སྤྱོད་བྱེད་ཕྱག་ཆེན་རྡོ་རྗེ་རྩལ་
འབྱོར་ཆོས། ཅས་པའི་དོན་དེ་སྤར་བཤམ་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། འདི་ལ་དྲོགས་འཆར་ཞིག་ཡོད་པ།
དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་གཙོ་བོ་སྤྱགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་རྩོལ་བཞིན་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། སྟོན་དུ་དབང་བཞིའི་རིམ་པ་སོང་ནས། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་འབྱོར་ལ་སྐྱུང་དགོས། དེ་དག་
སྟོན་དུ་མ་སོང་ཞིང་ཉམས་སྤྱུ་མ་ལེན་ན། ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད།
འོན་ཀྱང་རང་རེའི་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆའི་ལུགས་སྤྱན་མིན་ལ། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོན་པོར་དབང་བཞིའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་
རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་སོགས་ལ་མ་སྐྱུང་ཡང་། བྱིན་རྒྱབས་འཕོ་བའི་དབང་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
འབྲས་པ་ཡིན། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོམ་པ་ལས་བླ་མ་སྟོམ་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ལམ་སྤྱར་བ་ཡིན། འོད་གསལ་
སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྤྱོད་ནས་ཐམས་པའི་སྤྱོད་ལམ་ཆེ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་དེ་དང་...
བསྐྱེད་པ་དེ་རྟོགས་རིམ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་དག་རྟོགས་ཆེན་སྐྱབས་རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན།
དེ་དག་དོན་གཅིག་ཡིན། དེས་ན་འདིར་རྩལ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་ནས་གསུངས་པའི་དབང་དང་པོ་སྤྱུ་པའི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱང་སྟོང་དབྱེར་མེད་རྡོ་རྟེན། དབང་གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ལ་བརྟེན་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་རྡོ་རྟེན། དབང་གསུམ་
པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་རྡོ་རྟེན། དབང་གསུམ་པའི་དོན་དེ་བཞི་པ་ཆོག

དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་ངོ་སྤྲོད་པས་ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
དག་ནི་དབང་པོ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་རེད། ཕྱག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཅིག་ཆོད་ལ་རིམ་
པ་དེ་དག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱུང་པ་མེད་པ་ཡིན། ཐད་ཀར་བཤད་ན་སྒྲུལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟོབས་སྟོང་དང་
ལྡན་པ་འཛོམས་ནས་སེམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་མ་ཞོར་བ་ཇི་བཞིན་བརྟེན་སྤྲོད་པས་དེ་ཚུལ་བཞིན་ངོ་འཕྲོད་ན་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་
ཐབས་ཚུལ་མང་པོར་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་སྟན་ཐོག་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བྱུང་པ་ཡིན། སྤར་སྟོག་པོ་ཆེ་བཅོན་ཐབས་སུ་སངས་
རྒྱས་པའི་གཏམ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྲོད་བྱ་སྟོབས་འབྱུང་པའི་རིམ་རྣམས་ཅེས་པ་ནི། རྩ་བ་མ་རིག་པ།
དེས་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་རྟོག་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཉོན་གཉིས། གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་
གིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སོགས་ཡིན། དེ་ཡང་ལམ་ལ་སྤྲོད་པའི་གང་ཟག་གིས་དེ་དག་དང་པོར་ངོས་
ཟིན་པར་དཀའ། བར་དུ་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་མར་བསྟན་པར་དཀའ། གཉེན་པོ་བསྟན་ཀྱང་མཐར་ཐི་
མ་རྩལ་ནས་བཅོམ་དཀའ་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་བྱུང་པའི་ཆེད། ལུང་རིགས་རགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ།
སྤར་ནས་བསྟན་ཏེ། སྟོབས་ཀྱི་རིམ་ཐོག་མར་ངོས་ཟིན་བྱུང་པར་བྱེད། བར་དུ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་བསྟན།
མཐར་ཐི་མ་རྩལ་ནས་བཅོམ་བྱུང་པར་བྱ་བའི་ཆེད་བཅོན་ཤེས་བྲག་པོ་བསྟན་དགོས། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་འབྲུལ་སྤང་ཨ་
འཐས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐོག་མེད་ནས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཆེན་པོར་སོང་རང་གར་སྤང་དཀའ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱག་ཆེན་གྱི་
ཉམས་ལེན་ལ་ཡང་དག་པར་བཅོན་ན་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཆེད་དུ་རྩོལ་བས་སྤྲོད་མི་དགོས་པ་འབྲུལ་སྤང་དང་འབྲུལ་...
རྟོག་ཆོས་ཉིད་དུ་རང་གྲོལ་འགྱུར་བ་ནི་གནད་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན། དཔེར་ན་རྟོ་ཚན་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་དང་མཚུངས་པ་
འབྲུལ་རྟོག་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དང་རོལ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པས། འབྲུག་རོལ་ཆུ་རུ་བ་བཞིན་
གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱུང་པའི་ས་གཞིར་གྲང་རེ་ག་སྤྱིང་བྱེད་མེད་པ་བཞིན་
གནས་ལུགས་གཉེག་མར་བཅོན་ས་ཟིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ། འབྲུལ་སྤང་ཡན་གར་བ་ཞིག་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་རྩལ་རི་
མོ་བྲིས་པ་བཞིན། འབྲུལ་སྤང་འབྲུལ་རྟོག་རང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། འབྲུལ་རྟོག་དང་
ཆོས་ཉིད་གཉིས་སོ་སོར་ཡན་གར་བ་གནས་མི་སྲིད་པ་རེད། སྤྲོད་བྱ་སྟོབས་འབྲུལ་པའི་རིམ་རྣམས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་
རེད། གང་ཞིག་སྤྲོད་བར་བྱ་རྒྱུའི་རིམ་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། སྤྲོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་
བྲལ་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་འགྱུར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་རེད། དེ་ཡང་རིམ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་གནས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་དེ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རང་ངོམ་ཤེས་པས་འབྲུལ་འབྲུམས་སུ་སོང་བ་དེ་མི་ལེགས་པར་ཤེས་ནས།
ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྱུང་པར་སྒྲུལ་ལ་བསྟན། དེས་བསྟན་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་གོ་ལོ་དང་ཐོས་ལོ་
ཙམ་དུ་མ་སོང་བར། སྟོང་རྟོགས་སུ་ཇི་བཞིན་རྩྭ་དང་བར་བྱ་བྱུང་ན་ལུས་མ་སྤངས་པར་སྟན་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བྱུང་པ་ཡིན།
མི་ལས། ཡིན་ལུགས་ཤིག་ནང་ནས་ཤར་གྱིན་གདའ། གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལག་
པའི་མཐེལ་ན་གདའ། གསུངས་པའང་དོན་དེ་རང་ཡིན། མདོར་ན་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ངོ་འཕྲོད་ན་དེ་གསུངས་

འགྲིག་ལ། དེ་ཡང་དུས་རིང་པོར་མི་ཐོག་པ་ཡིན། མཚན་བརྗོད་ལས། རྒྱ་དུག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་བྱེད།
རྒྱ་དུག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱལ། གསུངས་པའི་དོན་དེ་རེད། རྫོགས་ཆེན་སྐབས། ཕར་བལྟས་འཁོར་བ་
དང་། རྩུར་བལྟས་ལྷུང་འདས་གསུངས། སེམས་རང་སོམ་ཟེན་པར་ཆོགས་དུག་གི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་
ཀུན་རྟོག་དག་པོའི་གཞན་དབང་དུ་འཕྱུན་པས་འབྲུལ་འབྲུམས་སུ་འཐས་པ་དེ་གཞན་དབང་གི་ཡུལ་རྒྱེན་ལས་རྩུར་བསྐྱུ་ནས་
ནང་དུ་རང་རིག་གཅིག་གི་རང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པས་གོལ་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འབྲུལ་གོལ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་ནི།
སེམས་ཀྱི་རང་སོ་ཟེན་དང་མ་ཟེན་ལ་བྱག་ཡོད་པས། རང་སོམ་ཟེན་པ་ནི། འབྲུལ་རྟོག་གི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་ལ་
ཟེར། རང་སོ་ཟེན་པ་ནི་རྟོག་པ་རྩུར་བསྐྱུ་ནས་ནང་དུ་རང་རིག་པའི་དོ་བོར་བཅོས་བསྐྱུར་མེད་པར་འཛོག་པ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན། དེས་ན་དེའི་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཙམ་ལས་རང་ཆས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་སངས་རྒྱུས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་
བྱུང་མེད་པར་བཞུགས་ཡོད། སེམས་ཅན་ཇི་ཙམ་ཉོན་མོངས་ནའང་རང་དོའི་ཡོན་ཏན་སྤྲུག་ཏུ་སོང་བ་མེད། འཕགས་
པས་ཇི་ཙམ་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོས་ངེ་མ་སྤངས་ནས་ཟད་པར་བྱེད་ནའང་རང་དོའི་ཡོན་ཏན་བཟང་དུ་བཏང་བ་མེད། དེ་འདྲ་དེ་
བཟང་རན་བཅོས་བསྐྱུར་གྱི་གང་དང་བྲལ་བ་དེ་མངོན་དུ་བྱུ་ནས་ན་སྐབས་དེར་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅེས་བརྟུན་བ་ཡིན། འདི་
ཆོ་ཉམས་ལེན་དང་སྤྱར་སྐབས། དུག་ཆེན་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ སྤྱོམ་བྲལ། རོ་གཅིག་ །
སྤྱོམ་མེད། དེ་སོ་སོར་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བས་རྣམ་འབྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་པར་ཤེས་
དགོས་པས། དེ་དག་དོ་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་འབྲེལ་ནས་འཆད་པ་ལས། གར་ཐོད་ཐོད་དུ་འཆད་པར་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་
པས་འདིར་མ་བྱིས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱོམ་དོན་ལག་ཏུ་ལེན་པའི་སྤྱོན་ལས་བཏབ་པ་ནི། འདི་ལ་མདོར་བསྟན་དང་རྒྱུས་
བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ལ་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་པ་ལྟ་བའི་གཏེར། དེ་ལ་མ་ཡེངས་སྤྱོད་བ་སྤྱོམ་པའི་
གནད། སྤྱོམ་དོན་ཀུན་ལ་ཅུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མཆོག་ །ལྟ་སྤྱོམ་སྤྱོད་པའི་གཏེར་དང་ལྟན་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་
ཏེ། ལྟ་བ། སྤྱོམ་པ། སྤྱོད་པ་བཅས་གསུངས་པ་དེ་ལས་ཐོག་མར་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་བསྟན་པ་རེད།
དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བ་ལ། སྤྱོན་དུ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུ་ལ་དཔྱད་
པ་རྗེས་གཞུགས་མའི་རིགས་པ། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྤྱོད་འགོག་གི་རིགས་པ། དོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ་གཅིག་དུ་
བྲལ་གྱི་རིགས་པ་སོགས་སྤྱོན་དུ་འགྲོད་གོས་པ་ཡིན། དེ་དག་གིས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་བསྤྱེད་ནས་སྤྱོད་འདོགས་ལེགས་
པར་ཆོད་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱོད་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉིས་ཆོས་ལ་
ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གོམས་པ་ནི་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་རེ་རེའི་ནང་ཇི་ཙམ་ཆགས་སྤང་
གི་གཞན་དབང་དུ་འལྱར་གྱི་འདུག། །དེ་ཙམ་གྱིས་དཔྱད་ཡང་བག་ཆགས་ཀྱི་གོམས་པ་རྗེས་ཇི་ཆེད་རྗེས་ལ་འགྲོབ་ཡིན།
གནས་ལུགས་ཡང་དག་རྟོགས་པ་ལ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་སྤྱེད་གོས། དེ་སྤྱེ་བ་ལ་ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པ་འདོར་དགོས་
པ་ཡིན། འཕྱག་པར། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། དེ་ཕྱིར་
འདོད་ཆགས་ཁོང་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཏེ། རྣམ་དཔྱད་པ་ནི་ལྟར་དུ་གོལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆགས་

སྒྲིབ་གི་ཀྱན་རྟེན་འདོར་དགོས། དེ་འདོར་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་པའི་ཡུང་རིགས་ཀྱི་དབྱེད་པ་རགས་པ་
ཙམ་མིན་པ། སྤྱི་བ་ནས་བསྟན་ཏེ་ངེས་ཤེས་ཚུད་པ་བྱེད་དགོས། དབྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཚོད་པའི་རྒྱ་རང་རྒྱལ་བ།
གཞན་པས་པའི་ཆེད་ཁོ་ན་མིན་པ། ལྷ་སྟོམ་སྟོང་པ་ཟབ་མེད་ཀྱི་གནད་སྟོམ་ལ་ངེས་ཤེས་འཛོངས་པ་ལ་ཕན་པ་ཞིག་དགོས་
པ་དང་། དེས་རྒྱུད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ལྷ་སྟོམ་སྟོང་པ་ཡང་དག་པ་དེ་
དག་ལས་ཕྱི་རེའ་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་པའི་ལྷ་སྟོམ་སྟོང་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བག་ལ་ན་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་……
སྟོབས་ཡིན། འཇུག་པར། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཚོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་
བསྟན་ཏེ་གཤམ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། གཞན་གཞུང་འཛིག་པར་འགྱུར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། ཅས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན། ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ལ་ཟེར་ན། སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྩེ་
རིན་པོ་ཆེདི་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་ནང་། སྟོང་བ་རྟེན་འབྲུང་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་
གཉིས་ཀྱི་རིམ་སྤྱིད་སོ་སོར་སྟོང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། ད་དུང་བྱལ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། གསུངས་པ་བཞིན།
སྟོང་བ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀྱན་རྟེན་བསྐྱུ་མེད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་དང་། དེའི་སྟེང་གི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བའི་ཟབ་མེད་རྟེན་དམ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་པོ་ངེས་འཛིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ན། སྟོང་བ་བསྐྱུ་བ་དུས་སྟོང་པ་མེད། སྟོང་
པ་བསྐྱུ་བ་དུས་སྟོང་བ་མེད། དེ་ལྟར་སྟོང་སྟོང་ངེས་འཛིག་ཏུ་སོང་ནས་སྟོབས་ཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་མ་བྱལ་ན་རྒྱལ་བ་བྱལ་
པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི་བཞིན་རྟོགས་མ་བྱལ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས། རམ་ཞིག་ངེས་འཛིག་མེད་
པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ལས། ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱན་ཞིག་ན། དེ་
ཆོ་ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་པ་ལགས། གསུངས་པ་ལྟར། ངེས་འཛིག་མེད་ཟེར་བ་ནི། སྟོང་སྟོང་རྟོགས་ངེས་མ་
སོང་བ་ཅིག་ཅར་དུ་ཞེས། ཀྱན་རྟེན་གྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་སྟོང་ཙམ་ལས། རོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བའམ་ལྷ་བ་དང་དབྱེད་པའི་སྟོག་ཀྱན་ལས་འདས་པ། སྟོང་ཙམ་ཐ་སྟོན་བཏགས་ཙམ་ལས། རོན་གྱིས་བྱལ་བ་ཅི་
ཡང་མེད་པ་ཁས་ལེན་བྱ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་འཇུག་གི་གནད་དེ་ལེགས་པར་རྟོགས་ན། ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་
འཛིན་པ་ཞིག་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་དེ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་དུས་དེ་སྟངས་དགོས་
པ་རེད། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱིས་ན་མཚམས་དེར་ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཏགས་པ་རེད། འདི་སམ་མཚམས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན། སྟོང་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་རྩིས་ཐོག་ཏུ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྟོང་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་
པའི་ལྷ་བ་དེ། སྟོང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་གི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན། གདེངས་ཅེས་པ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་དོན་ཡིན།
དཔེ་ཐོག་སྟོང་འཇུང་དང་། གོ་བའི་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན་པ་རེད། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོང་ལ་ངེས་ཤེས་ཡང་དག་
དགོས་པ་རེད། དེ་གང་ལ་རག་ལས་ན་ཆོད་མས་བྱངས་པའི་རིགས་པ་དགོས། དེ་མེད་པས་སྟོང་འདོགས་མི་ཆོད།
སྟོང་འདོགས་མ་ཆོད་ན་ངེས་ཤེས་མི་སྟེ། ངེས་ཤེས་མ་སྟེ། གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་པས། ཕྱི་ཕྱི་མའི་
རྒྱ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་པ། དེ་ལ་མ་ཡིངས་སྟོང་བ་སྟོམ་པའི་གནད། ཅས་པ་ནི། སྟོང་པ་

འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་ཟིན་པའི་དོན་དེར་སེམས་མ་ཡངས་པ་སྐྱོད་དགོས་པའི་དོན་རེད། ལྷ་བ་དང་སྒྲོམ་སོ་སོ་བ་མ་
ཡིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་ཆོད་པའམ་ངེས་ཤེས་ཆེད་ཟིན་པའི་དོན་དེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཇི་བཞིན་སྤྱར་ནས་ཇི་སྤྱིད་བཏན་པ་མ་ཐོབ་
བར་རམ། ཡང་ན་བཙན་ས་མ་ཟིན་བར་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པ་རེད། འདི་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་དང་། འཛོག་
སྒྲོམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་སོ་སོར་བསྒྲུབ། དེ་ནས་ངེས་འཛོག་གིས་སྒྲོམ་དགོས། དེ་ཡང་མ་ཡངས་པར་སྐྱོད་
དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲོམ་ཞེས་པའི་སྐབས། ཙོག་ཙོག་ཤར་འདུག་ནས་ཆེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཁོ་མིན་པ། དུག་
ཆེན་གྱི་སྐབས་ཐ་མལ་པའི་འགོ་འདུག་ཟ་ཉལ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་ཆེ་ཤ་གང་གི་སྐབས་སུ་འདྲེན་དགོས་པ་ཡིན། སྤང་
གྲགས་རིག་གསུམ་ལྟ་སྟགས་ཆོས་སྐྱུའི་ངང་། སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་རོལ་པར་འབྱམས་གྲས་པ། ཟབ་གསང་རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་ལ། དབྱེར་མེད་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་རོ་གཅིག་ཤོག། ཁྱེས་སྟགས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་
མལ་པའི་འགོ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་སོགས། རྣམ་འབྱོར་པའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གོགས་སུ་འབྱེར་དགོས་གསུངས་པ་
རེད། སྒྲོམ་དོན་ཀུན་ལ་རྩལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མཆོག་ ཁྱེས་པ་ནི། སྒྲོམ་པའི་གནད་དེ་ལ། རྩལ་སྤྱོད་ནས།
ཐོགས་འདོན་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་རེད། གོང་འཕེལ་དུ་གཏང་དགོས་པ་གསུངས་པ་རེད། ཇི་སྤྱིད་སངས་མ་རྒྱས་
ཀྱི་བར་དུ་རྩལ་སྤྱོད་དགོས་པ་རེད། དེ་འབྲེད་སྤྱོད་པའི་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་བ་ཟབ་
མོ། སྒྲོམ་པ་ཟབ་མོ། སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ནང་པན་རྩལ་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལས་གཤམ་ཆེ་བ་ནི། ལྷ་བ་
རྣམ་དག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནོར་ན་སྒྲོམ་ནོར་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་ནོར་བ་ཡིན་པས། ལམ་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་ཤེས་
ཆེད་པ་བྱ་དགོས་ན། དང་པོ་ལྷ་བ་རྣམ་དག་ངེས་པར་དགོས། དེ་ལས་སྒྲོམ་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་ལེགས་པར་ཆེད་པ་ནི་
ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡི་ཕྱིར། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་མ་ནོར་བ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་པའི་
གཤེད་དང་ལྷན་པར་ཤོག། ཁྱེས་གཤེད་ཟབ་མོ་དང་ལྷན་པར་ཤོག། ཁྱེས་པ་རེད། མི་ལས། གཞི་མ་བཅོས་བྱས་
གཤལ་ཆེན་པོ། ལམ་མ་བཅོས་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོ། འབྲས་བུ་མ་བཅོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། གསུངས་པ་རྣམས། འདི་
དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྱོར་བ་ཡིན་པས། འདི་འབྲེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་ནི་སྐབས་འདིར་གཅིག་ཤུ་མིན་པ་མ་གཏིག་ཐོས་ནས་
བཟུང་ཡ་གཉིས་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ཆོས་རྩལ་མཐའ་དག་ལ། ལྷ་བ་རྣམ་དག་ སྒྲོམ་པ་རྣམ་དག་ །
སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་ནས་ངེས་པར་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། བྱེད་པར་དུ་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་འབྲེལ་
དགོས་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་ཉམས་ལེན་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན་ལ་
དེའི་སྤྱོད་ནས་འབྲས་བུ་རྣམ་དག་འཐོབ། གོ་རིམ་དེ་དག་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་མན་
ངག་དང་མ་འབྲེལ་ན། གཞུང་ཟབ་མོ་དེ་དག་གི་རང་གཞན་ལ་པན་པར་དཀའ་བ་ཡིན། སྒྲུ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ལྷ་སྒྲོམ་
མཐའ་དག་ལྟུང་པ་མེད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར། ལྷ་སྒྲོམ་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་རྣམས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་གང་དུ་འང་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སྒྲོས་མེད་རེད། ད་གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དང་པོ་ལྷ་བའི་གཤེད་ས།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་པའི་གནད། གསུམ་པ་སྒྲོད་པའི་མཆོག་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་
སྐབས་འདིར། དང་པོ་ལྟ་བུའི་གདེངས། ཅེས་པ་ལ་འབྲེལ་གྱི་ཡོད། ཐོག་མར་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་པ་
སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་ལྟ་བུའི་གདེངས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་བས། སྒྲོན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་པ་
གལ་ཆེ། དེ་ཡང་གདེངས་རྣམ་པ་དག་པ་འཕྲོག་པ་ལ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་རྗེ་མ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
སྒྲུང་བར་བྱ་བ་གང་དང་གང་། སྒྲུང་བར་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཞེས་སོ་སོར་བྱེད་ནས་ལག་ལེན་མ་ནོར་བར་འགོལ་དགོས་
པས་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་སྒྲོན་དུ་ངེས་པར་འབྲོ་དགོས་པ་འདི་ཐོག་པ་སྒྱུ་ལུགས་གྱི་གལ་ཆེའི་གནད་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲོ་
འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་ཟིན་པའི་དོན་དེ་གོ་བ་ཙམ་དང་། ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པས། དེ་དག་ཚུལ་
བཞིན་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་དགོས་ལ་དེའི་དོན་ནི། གང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དོན་དེ་དང་གང་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོས་
གཉིས་སོ་སོར་སོང་ན་ལྟ་སྒྲོམ་ལ་བྲལ་ཞེས་བརྗོད་པས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་གང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཟིན་པའི་
དོན་དེ་ཉིད་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་ནས་ཉམས་སྒྲུངས་དགོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སྒྲུང་བ་ཟེར། དེ་གཉིས་
མཐར་ཕྱིན་པས་སྒྲོད་པས་མཐར་དབྱུང་བ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལས་དང་པོ་ལྟ་བུས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་
དང་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས་མདོར་བསྟན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཏེ། སེམས་ནི་སེམས་
མེད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་། སྟོང་ཞིང་མ་འགགས་ཅིར་ཡང་སྤང་བ་སྟེ། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གཞི་རྩ་ཆོད་པར་
འོག་ ཁྱེད་གསུངས་ཏེ། དང་པོས། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྒྲུབ་སྒྱུ་བས། གཉིས་པས་སེམས་ཉིད་སྟོང་པར་
གཏན་ལ་པབ། གསུམ་པས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲེལ་འགལ་མེད་དུ་བསྒྱུབས། ཚུ་ཤེར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་
ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། བཞི་པས་ལམ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་རྩ་ཆོད་པར་སྒྲོན་པའོ། ཁྱེད་ལས་དང་པོའི་དོན་
རྒྱས་པར་འབྲེལ་ན། མི་ལས། ང་ལ་སྤྲུལ་མར་པས། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྒྲུབ་སྟོང་། སེམས་སྟོང་པར་
ངོ་སྟོང་། སྟོང་པ་ལྟུན་གྲུབ་ལ་ངོ་སྟོང་། ལྟུན་གྲུབ་རང་གོལ་དུ་ངོ་སྟོང་པ་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་
གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་བཟང་ངན་སོགས་སྤང་བ་གང་ཤར་ན་འདྲ་སེམས་ཀྱི་རང་རྩ་ལ་ཁོ་ནས་སྤང་བ་ལས། སེམས་འདི་
ལས་དོན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཏིལ་འབྱུ་ཙམ་ཡང་མེད། ད་ལྟ་ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ། ཐ་དད་པར་
སྤང་ཞིང་དོན་དུ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་ལོག་ཤེས་ཏེ། གཉིས་སྒྲུབ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ནས་ལན། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ནས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ཆོས་གཅིག་གྱུང་
མེད། གཉིས་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ངན་པའི་ཨ་འཐུས་ཐོག་མེད་ནས་ཤིན་ཏུ་གོམ་པ་ཆེན་པོས། ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་ཆོས་
རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་རྩ་ལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ལས། དོན་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་རྩ་ལ། སེམས་ཀྱི་
རོལ་པ། སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བསྒྱུབས་པ་ཡིན། འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྩ་སྤང་
དང་། སྤང་འདས་ནི་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྩ་སྤང་ཡིན་པ་ཟེར། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཐ་མི་

དང་པར་རྒྱུ་ཡོད། བསྐྱབས་རྒྱུ་མཆོད་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དང་དུ་སྒྱུར་པ་མེད་པ་བཞིན་བསྐྱབས་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་
ཀུན་རྟོག་སྒྲོལ་ཆོག་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཡིད་གྱི་གཡོ་བ་ལས། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་ཡོད་གི་ཡོད།
རྣལ་འབྱོར་པའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩལ་ལས་སྤང་བ་དེ་དག་རང་སེམས་ལས་གྲུད་ན་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བཡིན། དེ་ཡང་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ལུང་རིག་དང་འབྲེལ། སྒྲོམ་པ་རྣམ་དག་ཉམས་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་ནས། དེ་དག་ཇི་
བཞིན་ངོ་འཕྲོད་དགོས་པ་ཡིན་ཅེས་ཆོག་ཀྱང་དང་པོས་དོན་དེ་བསྟན་པ་ཡིན། ཆོག་ཀྱང་གཉིས་པའི་དོན་ནི་སྤང་བ་ཐམས་
ཅད་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད་པ་ནི་སྤྱི་ཡི། འོན་ཀྱང་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་གཟུང་བ་པོ་འམ་འཛིན་པ་པོ་ནི་སེམས་ཡིན་པས། དེ་
བདེན་པར་གྲུབ་པའོ་སྟམ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་ཡོད་གི་ཡོད། རང་སྤྱོད་སྤྱི་བ་རྣམས་
དང་། གཞན་སྤྱོད་སྤྱི་བ། སེམས་ཅམ་པར་སྤྱི་བ་སོགས་སོ་སོས་རང་འདོད་དང་བསྟན་ནས་འབྲེལ་གྱི་ཡོད། འོན་
ཀྱང་དེ་དག་ཅམ་གྱིས་བཞག་ནས། ཐུན་མོང་ནས་བཤད་ན། འདི་ལ། སེམས་ནི་ཞེས་ཆོན་པ་གཅིག། སེམས་
མེད་ཅེས་ཆོན་པ་གཅིག། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྤྱོད་ཞེས་ཆོན་པ་གཅིག་སྟེ་ཆོན་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་དབྱེད་དགོས། ཕྱི་མ་
འདི་ངོ་བོས་སྤྱོད་ཞེས་རྣམ་དབྱེད་གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོའི་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་བྱེད་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་ཐ་མི་དང་པར་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས།
རང་སྤྱོད་དང་གཞན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་མཚམས་གནད་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཐོག་མར་སེམས་ནི་ཞེས་པར།
རང་སྤྱོད་སྤྱི་བ་དང་སྤྱོད་བསྟན་ནས་བཤད་ན། ཅུ་ཤེར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་
རྒྱུད་མེད་མིན། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྤྱི་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་འགོ་ག་གི་
གཏན་ཆོག་ཆེན་པོ་བཞིས་སྤྱི་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མདོ་སྤྱི་བ་བཅུ་པའི་ནང་། མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་
ཡིས་སྤྱི་མེད་བསྐྱབས་པ་ལས། སྤྱི་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ན། ལྷག་མ་རྣམས་རྟོགས་སྤྱི་བར་དགོངས་ནས། ཅུ་
ཤེར་དང་པོ་སྤྱི་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་འཛིན་པའི་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་བ་འགོ་ག་པའི་གཏན་ཆོག་དེ།
སྤྱོད་དཔོན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱིས། དག་ག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་མ་སྤྱོད་པར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ལས་
མ་སྤྱོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་སྤྱོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ལས་ཀྱང་མ་སྤྱོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་
མིན་ལས་ཀྱང་མ་སྤྱོད་པའི་གཏན་ཆོག་ཆེན་པོ་བཞི་ཡིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་མེད་པ་གཏན་ལ་པག་པ་ཡིན། དེར།
རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལུན་འབྱེད་གྱིས། མདོན་སུམ་ལ་བསྟོན་འདེབས་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་
འདེབས་སུ་འབྲོ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཁུན་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་འབྱེད་ཚུལ་སོ་སོར་ལེགས་
པར་ངེས་པར་མ་བྱེད་པར། སྤང་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཡོད་དོ་ཅིག་ལ་གང་ཐོད་ཐོད་དུ་དག་ག་པ་ནི། དག་ག་པ་ཉི་ཅང་ཐལ་ཆེ་བ་
ཡིན་ཅེས། བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་ནས། དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་བདག་ལས་མ་སྤྱོད། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་
མ་སྤྱོད་ཞེས། དག་ག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་སྤྱོད་ནས་སྤྱི་མེད་ལུགས་དེར་དག་ག་པ་མཛད་དེ་རང་གི་ལུགས་བཞག་
པར་མཛད་པ་ཡིན། སྤྱི་བ་སྤྱོད་དཔོན་རྒྱ་བ་གསུམ་པས་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཆོག་ལ་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། དོན་འབྲེལ་
འཕྱག་པ། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འབྲེལ་པ་བཅས་མཛད་ནས་ཐུན་མིན་དུ་འཛིན་ཏེན་གསུམ་བདེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ལུགས་

འཛིག་པ་ཡིན། དེར་ཐལ་འབྱུར་བ་ཞེས་བྱ་མེད་དུ་བྱ་སྟོང་དེ་ལྟར་བཏགས། ལུགས་དེས་དགག་བྱ་ལ་རིག་པའི་
དབྱུང་མཚམས་ཐོག་ ཁོལ་བ་དེན་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དབྱུང་སྐབས། དེར་བྱུང་པར་འབྱེད་ཆོས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
བ་མེད་ཅེས་སྒྱུར་ཆོ། ལུགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དོན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དུ་སོང་བས་དེ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་རང་
གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱིར་ན། དེ་ལ་སྐྱུར་བས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱུར་གྱིར་ན།
དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ཅེས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོ་འཛིག་གྱིར་གྱི་ཐལ་བ། དོན་དམ་
པར་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པའི་ཐལ་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་བཅས་འཕྲུག་པར་དགག་པ་
མཛད་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དོན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན། དོན་དམ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་སོང་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
བ་དོན་ལ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འད་སྐྱེ་བ་དོན་གྱིས་ཡོད་མི་སྲིད་ཅེས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་
གཉིས་ཀར་འགོག་པར་མཛད་ནས། ཐ་སྟོང་གི་ཁས་ལེན་འཛིག་མཚམས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྲག་པ་གཙོ་བོར་བཞག་ནས་
ཁས་ལེན་མཛད་པ་ཡིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འཛིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་དེ་བདག་གིས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྤྱོད་
འཛིག་རྟེན་ན་གང་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དེ། བདག་གིས་ཀྱང་མེད་པར་སྤྱོད་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་དང་དང་ཚོད་གྱི། ར་ནི་
འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་མི་ཚོད་དོ། ཁེས་གསུངས་པའི་དོན་གཙོ་བོ་བཞག་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་
བྲག་པ་བདེ་སྟོང་ཅེས་བྲག་པ་སོ། ཁོའི་ཕྱིར་སེམས་ནི་ཁེས་པ་དོས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་སྒྱུར་ནས། དང་པོ་སེམས་ཡོད་པར་
བཤད་པ་དེ་གཞན་དོར་གཞན་བྲག་པ་ཙམ་དུ་འཛིག་པ་ལས་རང་དོར་ཁས་ལེན་གང་ཡང་འཛིག་གི་མེད། སེམས་ཡོད་
མེད་གྱི་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་དེ་གཞན་དོར་མ་གཏོགས་དབྱུང་མའི་ལྟ་བུ་ཐོག་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་……
སེམས་སྟོང་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་གཞན་དོ་ཁོ་རྩར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། མ་ཟད་དེ་སྲིད་གཉིས་
འཛིན་གྱི་སྟོང་མཁེག་གི་བར་དུ་གཉིས་ཆོས་སུ་སྤྱང་བ་ཡོད་དེ། དེར་སྤྱང་གི་སྟོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མ་རིག་པ་ཡོད།
འདུ་བྱེད་ཡོད། རྣམ་ཤེས་སོགས་རིམ་པ་རྣམས་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་ཐོག་ནས་འཁོར་བར་
འཕྲུག་ལྡོག་གི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། བཞི་བརྒྱུ་པར། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་དང་པོར་བརྒྱུག་ ཁར་དུ་
བདག་ནི་བརྒྱུག་པ་དང་། ཐ་མར་ལྷ་ནི་ཀུན་བརྒྱུག་པ། གང་ཤེས་དེ་ནི་མཁས་པ་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར།
བསོད་ནམས་མིན་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོག་པ་བསགས་དང་དགོ་སྟོང་གི་རིམ་པ་ཡོད་པ་རེད། ལས་འབྲས་དང་།
སྐྱེ་བ་སྤྱི་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རེད། ལས་གསག་པ་པོ་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་པོ་ཡང་
ཡོད་པ་ཡིན། ད་སེམས་མེད་ཅེས་པ་ནི། བཀའ་འཁོར་བར་པའི་དགོངས་དོན་ལ། གཟུགས་སྟོང་པའོ། སྟོང་པ་
ཉིད་གཟུགས་སོ། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པའི་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྟོང་གི་རིམ་པའི་སྟོང་ནས་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་མེད། ཅེས་པ་དང་། སེམས་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་སོ་སོར་ཡོད། རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་ལུགས་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས་ལ།
རིག་པ་དང་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་གཉིས་ཕྱེ། དང་པོ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཡིན། བདེན་

གྲུབ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད། བདེན་འཛིན་ཤེས་བྱར་ཡོད། བདེན་གྲུབ་ཤེས་བྱར་མེད་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་ཤེས་བྱར་ཡོད་
པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་སྤངས་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས།
གཞུགས་གཞུགས་ཀྱིས་མི་སྟོང་། གཞུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་སོགས། དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་
གིས་མི་སྟོང་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེར་གོ་རམ་པ་སོགས་ས་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཁས་པ་
ཆོས་ཤིན་ཏེ་ཐལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས། དགག་པ་མང་དག་མཛད་ཀྱི་ཡོད། སྤྲུག་ཚང་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་རྒྱལ་དབང་མི་བསྐྱོད་
ཞབས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པ་དུ་མ་མཛད་ཡོད། འོ་ན་རང་ལུགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀལ་ཀལ་བས་མི་སྟོང་། ཀ་
བ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་བཟོད་མི་དགོས་ཏེ། གང་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་ཅེས་རིག་པས་དཔྱད་པ་ལ་
སྤེབས་སྐབས། གཞུགས་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་། སྤྲུག་ཡིས་སྟོང་ཞེས་པ་དང་། གཞུགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་དང་།
སྤྲུག་བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་མེད། གལ་ཏེ་གཞུགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཞེས་བཟོད་ན། གཞུགས་
རང་ཉིད་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཤིག་ལུས་ན། དེ་ལུགས་ཀྱིས་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་དུ་སོང་བས་དབྱུང་པས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལེགས་པར་འགོག་པར་སོང་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་
ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་སེམས་དོན་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་
འགོག་པ་ཡིན། འདི་ལ་སེམས་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་དབྱུང་ཐལ་འགྱུར་པས། སྤྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན། དེ་དག་ཀྱང་ཉོག་པས་པར་
བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་སམ། སྟོང་ལུགས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་
བཟོད་དེ། དབྱུང་པར་རྒྱུད་པས། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད།
ཅེས་གསུངས་རེད། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་པ་དེ། དཔེར་ན། ཅོག་ཅོ་ཞེས་བཟོད་སྐབས་དེའི་
གདགས་གཞི་ཞིག་དང་པོ་ཡུལ་དུ་ཡོད་དགོས་ལ་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ཐ་སྐད་དང་འབྲེལ་ནས་བཟོད་མི་ཤེས་པས་འདོགས་གཞི་
དང་པོ་ཡོད་ནས་དེར་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་མི་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བཟོད་པ་
ཡིན་ཞེས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་མ་བྱུག་ ཅེས་བཟོད། དོན་ལ་ལྟ་བུ་དང་
གྲུབ་མཐའ་ལས་མ་གྲོལ་བར་དུ་ཐ་སྐད་ཀྱི་འཛིན་མཚམས་འདི་དག་ལ་ངེས་ཤེས་ཆེད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ཇི་ཙམ་ཇི་
ཙམ་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་པས། དེ་ཙམ་དེ་ཙམ་བསྟན་པར་དག་ཐེར་གྱུར་ཏེ། གསུང་རབ་དང་བསྟན་བཅོས་
མང་དག་འབྱུང་བ་དེ་ཡིས་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སེམས་མེད་ཅེས་པ་དང་། སེམས་མི་བསྐྱེད་པར་མེད་ཅེས་
སམ་ཤི། ཡང་ན་སེམས་མེད་ཅེས་ཇི་ལྟར་བཟོད་ཀྱང་འགྲིག་གི་ཡོད་པས། ད་སེམས་མེད་ན་གང་དག་ཞེས་སྤངས་སྤྲུག་
མི་དགོས་པ་ཡིན། བསམ་སློབ་ཀྱི་ཉོང་སྤངས་ལ། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཅུང་ཟད་དཔྱད་
པའི་གནས་སྐབས། འཛིན་ཏུ་དཔྱད་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། གསུམ་ཡོད་པ་ལས། མ་བརྟགས་དཔྱད་པའི་སྐབས་ལ་
སེམས་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྲགས་ཡིན། འདུག་པར། འཛིན་ཆོག་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི། ཇི་ལྟར་ང་དང་

ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་མེད་མེད་གྱི། ཡོད་ཅེས་ངང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ད་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་པ་ནི། བཀའ་འཁོར་ཐ་མར་གཏུག་དགོས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་། ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་བྱེད་སྒྲུ་སྒྲུར་བས་རང་སྟོང་པ་ཚོས། འཇུག་པར། གང་སྤྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས།
ཡིན་སྤྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། ཅེས་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པས། ངོ་བོས་སྟོང་པ་
བཤད་ཀྱི་ཡོད། གཞན་སྟོང་པ་ཚོས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཅེས། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོ་བྱུར་གྱི་རི་མས་ཡེ་ནས་
སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། རི་མ་རྒྱལ་ས་ནི་སྟོ་བྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ཞེས་པའི་སེམས་དེ། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཉིད་ལ་སྒྱུར་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱི་བཙུགས་ཀྱིས་ཡེ་ནས་
སྟོང་ལ། སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདོར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།
མགོན་པོ་ཀུན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། རྒྱལ་བས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཀུན། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་
བརྗོད། །ཁམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། ཞེས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་དོན། བདག་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་
སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བཙུགས་གཞིའི་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ལ། ཁམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེའི་དོན་ཁམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་
བཞིན་རྟག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། བཅ་ཆེན་འཁྲུམ་ཆོག་གིས། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཚུལ།
ཐལ་རང་གཞུང་གིས་བྱེད་པ་འདི་མེད་ན། ཐལ་གསལ་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། བྱམས་ལྟར་ཞེན་རྟོག་པ་གང་
གིས་སྟོང་ས། ཅེས་དབྱེ་མ་ཐལ་རང་གིས་བཞེད་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་སྟོང་ལུགས་ནས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཚུལ། སྤྱིར་འཁོར་ལོ་བར་པ། བྱེད་པར་ཐལ་རང་གི་སྟོང་དཔོན་དག་གིས་རྩལ་འདོན་མཛད་པའི་ལྷ་བརྒྱུ་
དག་དང་མ་འབྲེལ་ན། སོ་སྟེའི་སྟོ་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོ་སྟོང་བར་མི་རུས་
ཤིང་། དེ་མ་སྤངས་ན་བདེན་གྲུབ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་བསྐྱེད་མི་རུས་པས། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གི་
གསལ་སྤང་ལ་སྤྱིར་ཅི་ལོག་པའི་བདེན་འཛིན་ལུགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཐལ་རང་གི་གཞུང་དག་ལས་
བཤད་པའི་སྟོས་བྲལ་རྒྱུ་དག་གི་ལྷ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཇེས་གཞན་སྟོང་གི་སྟོང་དཔོན་དག་གིས་བཞེད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་
ཇི་བཞིན་སེམས་ན་ངེས་ཤེས་ཡང་དག་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཆེས་ཆེད་དུ་བྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་སྟེ་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་་་་
བཤད་ནས་སྤྱར། ཐོག་མེད་བཞེད་གཞུང་ཀུན་གཞིའི་ཆོས་ལུགས་དང་། སྟོང་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གཞན་འདི་མེད་ན།
ཚུལ་ཆེན་གཞུང་གི་སྤྱང་གཞི་སྟོང་བྱེད་དང་། སྤྱིར་བཞན་གསུམ་རྒྱུ་གཞན་གང་གིས་འཆད། ཅེས། སྟོང་པོན་
ཐོག་མེད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་ཆོས་ལུགས་དང་། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གཞན་སྟོང་། ཀུན་བཏགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇུག་མེད། གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད། ཡོངས་གྲུབ་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། རྟག་པ། ཐེར་ཐུག་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད།
དེ་ལྟར་དུ་མེད་པར་བཤད་ན། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟེ། སྤྱང་གཞི། སྟོང་བྱེད། སྤྱང་འབྲས་

དང་། དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་ནང་ཕྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། བར་རྗེས་ལུས། གཞན་དགྱིས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གྱི་
རྣམ་གཞག་རྣམས་རིམ་ལྔར་འཆད། རྩལ་དེ་དག་སྟོང་ཉིད་མེད་དག་གཞན་གྱི་སྟོང་ནས་འཆད་ཤེས་སམ་ཞེས་ངེས་པ་
རེད། དེས་ན་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་གནས་རྩལ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན།
དེ་ཡང་ལྷ་མོ་དཔལ་སྤེང་གིས་ཞུས་པའི་མདོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་དམ་པ། བདེ་
བ་དམ་པ། བདེན་པ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྟིང་པོ་ལ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ། མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ།
བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཅི་ལོག་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །
གང་ལགས་ཅེ་ན་བཙམ་ལྟན་འདས། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བོ་ཆེ་ཡི་མདོར། དེ་
ལས་གཞན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་རྟག་བརྟན་ནི་བ་ཐེར་བྱ་གུ་འདོད་...
པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཅོད་པན་འཁོར་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྱི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
མདོར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད། རྟག་པ་དང་། ཐེར་
བྱ་གཞན་པ་འཆད་པའི་མདོ་ཡི་མིང་གི་དོན་ཡང་རུང་སྟེ་གང་ན་ཡང་དག་པར་གནས་པ་དེར་ནི་མིའི་ལམ་གྱི་བཞི་མདོའི་...
དབུས་སུ་འང་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ལྷུང་འདི་དག་སེམས་ཅན་པའི་གཞུང་བསྟན་པའི་མདོ་
ཡིན་ཞེས་རང་སྟོང་པ་ཆོས་འཆད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དང་། གཟུངས་དབང་ཞུས་
མདོ་སོགས་ནས་གསལ་བོར་བསྟན་ཡོད་པས། སེམས་གྱི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི། རང་སྟོང་པ་ཆོས་།
སེམས་ཉིད་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་རང་གི་སྟོང་ཉིད་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ལ་གཞན་སྟོང་པ་ཆོས་སེམས་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་...
གྲུབ་པ་ལ་སྟོབས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་གསུངས་སྟོང་པ་ལ་བཤད་དོ། །སྟོང་ཞིང་མ་འགགས་ཅིར་ཡང་སྤང་བ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་གལ་
ཏེ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྤང་བ་སྤྱོད་ཆོག་སུ་འཆར་བ་འདི་མེད་པར་མི་འགོ་འཇུག་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་ཆོག་སུ་སྤང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་
སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན། མི་ཐམ་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་སྤྱི་དོན་དུ། ཤེས་བྱའི་ཁམས་ལ་བདེན་གྲུབ་
གཅིག་ཡོད་ན། ཤེས་བྱའདི་ཀུན་གཏན་ནས་མི་སྤང་འགྱུར། ཤེས་བྱ་གཅིག་གྱུང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས། མཐའ་
མེད་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྩལ་རྣམ་པར་བཟ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་ངེས་ཤེས་སྤྱོད་མེད་ན་དུ་འང་། སྤང་དེ་སྤང་རྒྱུགས་
མ་ཤོར་བཞིན། གཞི་མེད་རྩ་བ་བྲལ་བར་གནས། སྟོང་དེ་སྟོང་རྒྱུགས་མ་ཤོར་བཞིན། རྟེན་འབྱུང་འགགས་པ་མེད་
པར་འཆར། ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱབས་པ་ནི་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་
དང་རྟེན་འབྲེལ་བྱང་འཇུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་རེད། དེ་དག་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་ཡིན་ན་མིན་ན་སྟེ་མ་པའི་ཐེ་ཆོས་དུ་ལུས་
པ་མ་ཡིན་པ། མཐར་བུ་གའི་ངེས་ཤེས་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་གཞི་རྩ་ཆོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན། སྤང་དེ་ལ་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་ལ། ལྷ་བ་སེམས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཡོད་མ་མྱོང་བའི་རང་སྣང་ཡུལ་དུ་འབྱུང་། མ་རིག་དབང་གིས་རང་
རིག་བདག་ཏུ་འབྱུང་། གཉིས་འཛིན་དབང་གིས་སྲིད་པའི་གྲོང་དུ་འབྱུང་མས། མ་རིག་འབྱུང་པའི་རྩ་དབང་ཆོད་པར་
ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད། ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པས་ཡུལ་
ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད། ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ། ཆོག་རྒྱུད་
བཞི་པས། དེ་ལས་ཐར་པ་འདོད་ན་འབྱུང་པའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་སྤང་དགོས་པ་བཤད་པའོ། དེ་ལ་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོའི་
དོན་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་སྣ་ཆོག་པ་འཆར་བ་འདི་དག། ལྷ་བ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་དམ་ཞེན།
མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་ཟེར་བ་རེད། དོན་ལ་ཡེ་ནས་ངོ་བོས་གྲུབ་མ་མྱོང་བ་ལ་གོ་གི་
ཡོད། དོན་ལ་གྲུབ་ནས་ཕྱིས་སུ་དབུ་མའི་རིགས་པས་དབྱུང་སྐབས་མ་གྲུབ་པར་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ། སོ་སྐྱེའི་སློ་
གཉིས་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པར་གྲུབ་ལ་འཕགས་པའི་སློ་ཡི་ངོར། ཐོ་བས་བུམ་པ་འཛིག་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་སོང་བ་ཡང་
མ་ཡིན་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་མ་མྱོང་ཟེར་བ་འདིས། རིགས་པས་དབྱུང་གྲུང་རུང་མ་དབྱུང་གྲུང་རུང་། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་གསུངས་གྲུང་འདྲ། མ་གསུངས་གྲུང་འདྲ། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ།
ཡེ་ནས་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་ཡིན། མི་ལ་རས་པས་གྲུང་། སྤྱི་སྣང་བའི་ལྟར་སྣང་
ལགས་གྲུང་། མཛོག་ས་དུས་ན་འབྱུང་སྣང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ཞེན་པས་འཆིང་བར་བྱེད། རྟོགས་པ་ནམས་ལ་སྦྱུ་མར་
སྣང་། ཡུལ་སྣང་སེམས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འཆར། མཐར་ཐུག་དོན་ལ་སྣང་མ་མྱོང་། སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྐྱར་དག་གོ་
གསུངས་། ཅེས་འབྱུང་སྣང་ཞེས་བརྟེན་སྐབས་ཡུལ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་འབྱུང་སྣང་དུ་བརྟེན། གྲུབ་ན་འབྱུང་སྣང་མ་
ཡིན། ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེན། ཡུལ་ལ་ཇི་བཞིན་དུ་ཞེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ཡང་དག་པར་
ཤེས་ན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡིན། དེའི་དོན་དབུ་མའི་སྐབས། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ལས། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། གསུངས་པ་རེད། ལྷ་འཕྱོར་པས་སློ་འདོགས་སེམས་ལ་ལེགས་པར་ཆོད་པས།
ཡུལ་སྣང་སེམས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འཆར་བས། ཅི་ཤར་ཆོས་སྐྱེའི་ཡོ་ལང་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྦྱུ་མའི་ཆོས་ལ་སྦྱུ་མར་ཤེས་པའི་
ངས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། གཤིས་སམ་གནས་ལུགས་ལ། ཡེ་ནས་སྣང་མ་མྱོང་བ་ཡིན་པ་རེད། ཆོས་
ནམས་སྐྱེ་མེད་ཆོས་སྐྱར་དག་པ་ཡིན། གསུངས་པ་རེད་འདུག་གོ། དེས་ཡོད་མ་མྱོང་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་དོན་བསྟན་པ་
ཡིན། འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དེ་གསལ་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་གང་གིས་འབྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་
ན། རང་གི་རང་རྩལ་གྱིས་མ་རིག་པར་གྱུར་པ་ལས། རྟེན་གཞན་གང་གིས་གྲུང་མིན། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མ་
རིག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་ནང་དུ། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཐོམ་མེ་བ། དེ་ཀུམ་རིག་
འབྱུང་པའི་རྒྱ། གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཀུན་པན་ཚུན་རྒྱ་
རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་དང་འབྲེལ་བས་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་ལ་ཀུན་རྟོག་གིས་
ཞེན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། འདུ་བྱེད་པའི་ཡིད་ཅེས་བརྟེན་སྐབས། ཡིད་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་དང་།

ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ཅེས་གཉིས་ཡོད། ངང་པོ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། དེའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཆུད་མི་བར་བྱེད་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་དུ་འཛིན་མཁན་དེ་ལ་ཟེར་
བ་རེད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་ལ་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་ངར་འཛིན་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སློང་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
དེའང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབས། བདག་ཏུ་རྟོག་
པར་འགྱུར་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཏུ་འཛིན་པར་གྱུར་པ་རེད། ཀུན་གཞི་ལས་ཡིད་གཡོས་སྐབས།
གཟུགས་སྤྱི་རོ་རིག་བྱ་ཆོས་ཏེ་ཡུལ་དྲུག་ ཁྲིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་བར་ཏེ་ཤེས་པ་དྲུག་བཅས་རྒྱ་རྒྱུན་པན་ཚུལ་
འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན། ངང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་ལས་ཡིད་གཡོས་པས་དེ་
མ་ཐག་ཡིད་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱེད་ནས་ཡུལ་སེམས་གཉིས་བར་དོན་ལ་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་དེ་ལ་སྤང་བ་ཟེར།
དེ་ལ་ནང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་བས་མཆེད་པ། དེ་དོན་དུ་ཞེན་པ་འཇམ། རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་ལ་ཐོབ་པ་ཟེར།
དེ་ཡང་རྟོག་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་དུ་དབང་ཤེས་གསུམ་གྱིས་བོན་རྒྱུན་མ་ཆད་
པར་རྟོག་ཏུ་གནས་པས་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བ་ཡིན། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་། སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་གཡོ་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་འཇམ་ཡུལ་དུ་འདུ་ཤེས། དེའི་སྤྱི་དུ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེ།
དོར་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྐྱེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན།
དེར་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་བྱུང་། དེས་ལས་བསགས་པས་བག་ཆགས་བསྐྱུན། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་འགྲུབ་པ་
ཡིན། དབྱིག་གཉིན་གྱིས། དེ་ལ་གནས་ཏེ་རབ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་ཅེས་བྱ། རྣམ་ཤེས་ངར་
སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟོག་ཏུ་འགྲོགས། ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་
རྩ་ལས་ཉེ་བར་སྤང་བའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་འདི་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་ཡོད་མ་སྟོང་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་ལ་རང་སྤང་ཞེས་བཞིན་པ་ཡིན། དེའི་དོན་རང་གི་རྩ་ལ་གྱིས་སྤང་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་བདེན་པའི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་
གསུངས་པ་རེད། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་འདི་དག་བྱུང་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ལས་བྱུང་། ཐུམ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་
དུ་ཐར་ཐུམ་པ་རེད། དཔེར་ན་རྩ་རྒྱུ་བས་དང་རྒྱུ་མཚོ་ལྷ་བྱ། སྤང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩ་ལས་བྱུང་བ་
ལ་ངོ་མ་ཤེས་པས་གཞན་རྟོག་ཞུགས། དེའི་དོན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་སྟོ་ཞུགས་པས་དོན་གྱིས་ཐ་དད་པའི་
ཡུལ་དུ་འབྲུལ་པ་ཟེར། གཤམ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩ་ལ་ཤེས་ཤིང་།
དེས་ཤེས་སྐྱེས་པས་ཡུལ་སྤང་སེམས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འཆར་བས་སྟོམ་གྱི་བོགས་འདོན་དུ་གྱུར་པ་རེད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་
ལང་དུ་ཤེས་པ་རེད། དེ་ལྟར་དུ་མ་ཤེས་པས་ཡུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྐྱེ་ཆོགས་བྱུང་བ་ཡིན། མ་
རིག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་འབྲུལ་པས་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་འདར་དོན་དུ་ཞེན་པ་ཡིན། རང་རིག་གཞི་མེད་རྩ་བ་དུ་མ་
ཤེས་པས་རང་རིག་ལ་བདག་རྟོག་ཞུགས། མདོར་ན་རང་སྤང་ལ་རང་སྤང་དུ་མ་ཤེས་པས་ཡུལ་དུ་འབྲུལ། རང་རིག་
ངོ་མ་ཤེས་པས་བདག་ཏུ་འབྲུལ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་མ་ལྡོག་གི་བར་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་

ནམ་ཏྲོག་ལྷོག་མི་རྣམས་པས་དེ་ལྷོག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན། རགས་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་སེམས་
ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཤེས་ན། དེའི་རྗེས་སྤྲོ་བ་རྣམས་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་ཡིན་པར་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན།
མདོར་ན། གཉིས་འཛིན་དབང་གིས་ཅེས་ཀུན་གཞི་ལས་རྣམ་ཤེས་བྱུང་། དེ་ལས་ཆོགས་དུ་གཤི་ཤེས་པ་བྱུང་།
དེས་ལས་བསགས། དེས་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་། ཀུན་གཞི་ལས་ནི་ཆོས་རྣམས་
ཀུན་། བ་རྒྱབས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཡོ། གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མ་རིག་པ། ཆོར་
བ་ལ་སྟེད་པ། དེས་ཡུལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་འཇམ། རོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ལེན་པ་གསུམ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་རེད། དེས་
འདུ་བྱེད་དང་སྟོན་པའི་ལས་བསྐྱེད་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མ་བདུན་པོ་བྱུང་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན།
དེ་ལས་སྒྲར་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་སྟེ། སྒྲར་ལས་བསགས་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། མ་རིག་
པའི་རྩད་བདར་ཆོད་པ་འཇམ། འབྲུལ་པའི་མཆོང་རིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་གང་ཞེན་མ་རིག་པ་ཡིན། དེ་དང་ཉོན་
མོངས་པ། བདེན་འཛིན་བཅས་ནི་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཅད་ཐུབ་པར་སྟོན་པ་རེད། རྒྱལ་དབང་མི་བསྐྱོད་
ཞབས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཞེད། གོར་མ་པ་
སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པ་ཡིན། མདོར་ན། མ་དག་པའི་སྐབས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་
མཐོང་བས་དེར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ་འཛིན། རང་བཞིན་གསལ་བ་ངོ་མ་ཤེས་པས་དེར་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དུ་
འབྲུལ། རྣམ་པ་འགག་མེད་སྤྱོད་ཆོགས་འཆར་རུང་དུ་མ་ཤེས་པས། དེར་རྣམ་ཤེས་སུ་འབྲུལ་པ་ཡིན་གསུངས་ཀྱི་ཡོད།
སྒྲར་སེམས་ཅན་ངི་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
རྣམས་། དག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་གསུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནི་ཡུལ་ལམ་སྤང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་
སེམས་ཉིད་དུ་ཐག་བཅད་པ་འཇམ། དེ་དག་ཡུལ་དུ་རི་བཞིན་མ་བྱུང་བར་རང་སྤང་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པ་ཡིན། གཉིས་
པ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ། ཡོད་མེད་གཉིས། ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་མཐའ་བཞི་ལ་འབྲེལ་གྱི་
ཡོད། ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་གཟིགས། མེད་པ་མ་ཡིན་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི། འགལ་འདུ་མ་ཡིན་
བྱུང་འཇུག་དབུ་མའི་ལམ། མཐའ་བྲལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་།
འཁོར་འདས་སེམས་ཀྱི་རང་སྤང་ཡིན་ན། སེམས་བདེན་པར་བྱུང་བམ་ཞེན། བདེན་པར་བྱུང་བ་ལྟ་ཞོག། བདེན་
རྒྱན་གང་གི་ངོར་ཡང་མ་བྱུང་བའམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་བདེན་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་བ་ཡིན་པས་
རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། མིག་དང་རྣ་བ་སྤྲུལ་
ཆོད་མ་མིན། ལྷེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆོད་མ་མིན། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཆོད་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་ལམ་
ཀྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བཟྱ། གསུངས་པ་ལྟར། སོ་སྐྱེའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཆོད་མ་མིན། དེའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་
ཀྱི་སྟོང་ཆོད་མ་མིན། དེ་ལས་འདས་པ་འཇམ། དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གམ།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་མཐར་ཐུག་པར་གཟིགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན། དེ་ཆོད་མ་

ཡིན། དེ་མི་བསྐྱབ་ཡིན། དེའི་ངོར་མེད་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། སེམས་ཉིད་བདེན་མི་བདེན་གང་གི་ངོར་ཡང་མེད།
གཉིས་པོ་ལྟོས་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན། འོ་ན་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་སེམས་རང་
བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཁམས་དེ་མེད་ན། འཁོར་འདས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདེད་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན། གྲུས། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། ས་ལེ་སྒྲུལ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་
བྱས་པས། ཉོན་མོངས་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། ཅེས་པ་ལྟར། འཁོར་བར་འབྱུང་མཁན་དང་། ཟུང་འདས་མཛོད་
དུ་བྱེད་པོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། གཏན་ནས་མེད་པ་མིན་ཏེ། མཛོད་གས་པས་འབྱུང་པ་དང་། རྟོགས་ནས་
གྲོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་འགཤམ་འདུར་སོང་བ་རེད་དམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། འདིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་བཀག་
པ་ལས་བསྐྱབ་པ་མིན་པས་སྒྲིན་དེ་མི་འཇུག། གཤམ་ཏེ་ཡོད་མེད་གཉིས་བསྐྱབ་ན། ཐལ་བ་དེ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།
འདིར་ནི་དགག་གྲ་བཀག་པ་ལས་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་ནི་སྟོང་འཛིན་སྟངས་ཤིག་ལས།
དོན་ལ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེས་ན་རྩུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་གསལ་སྟོང་དང་སྟངས་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཡིན།
རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབྱུ་མ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་དེ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དང་། དེར་སྟོ་བྱུར་གྱི་འཕྲི་མས་སྟོང་པའི་གནས་རྒྱལ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ། འཕགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་། རྟག་བརྟན་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གནས་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་མེད་དགག་གི་སྟོང་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཇི་བཞིན་དཔོག་ཀྱིས་པ་མིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟངས་པོ་རྣམ་དབྱེད་སྟོང་པ་ཉིད། རྒྱ་ཤིང་བཞིན་དུ་
སྟོང་པོ་མེད། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། སྟོང་ཉིད་འདི་དང་འབྲམ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཆོ་བ་
དང་། གཞན་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་བྱེད་པ་ཡོད་པ་གསུངས་ཡོད། གྲུ་སྐྱབ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་དང་།
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཁོང་གིས་བཞེད་པའི་དབྱུ་མ་དེ་མཐའ་ཐུག་པར་ཁས་ལེན་ན། སྟོབ་དཔོན་
ཐོགས་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྟེན་པས་དབྱུ་མར་འགཤམ་ན། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཉི་ཆོ་བར་ཞེན་པས་དབྱུ་མར་དེ་བས་ཆེས་ཆེར་
འགཤམ་བ་ཅིས་མི་འགྱུར། བྱད་པར་དུ་གྲུ་སྐྱབ་རབ་དགའི་ས་པ་དང་། ཐོགས་མེད་འོད་བྱེད་པའི་ས་པ་ཡིན། བྱང་
ངེས་འབྱེད་པ་པོ་ཐོགས་མེད་ལ་ལུང་བསྟན་པ་ལས། གྲུ་སྐྱབ་པ་ཡིན། ལྷག་ཏུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་ཞེས།
བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གང་ཞེས་སོ་སོར་འབྱེད་ནས་སྟོན་པ་པོ་ཐོགས་མེད་ལ་ལུང་བསྟན་ཡོད་པས། དེ་དག་གི་རྒྱལ་ལ་
ལེགས་པར་བསམ་དགོས། ཐུང་ཀར་བརྟེན་ན། ངེས་དོན་མཐའ་ཐུག་པ་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་གཞན་
སྟོང་གིས་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་མཛོད་དུ་བྱ་བ་ལ་སྟོན་དུ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རང་སྟོང་གི་རྒྱལ་ལ་ངེས་
པར་བསྐྱབ་སྟེ་ཇི་ལྟར་མ་ཞོར་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་དགོས། དེའི་ཕྱིར་གྲུ་ཞབས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་དགག་ཕྱོགས་ནས་
བསྟན་པ་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ་ལས། དོན་ལ་ཆོས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་དེ་དག་
མི་འགཤམ་བར་ཇི་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་བབས་ཀྱི་ཡོད་པས། འདིར་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་གཞན་སྟོང་གི་

གནད་ཟབ་མེད་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་མཐའ་སྤྱོད་བཞི། འདི་ཡིན་ཞེས་པ་གང་གིས་མཚོན་པ་
མེད། འདི་མིན་ཞེས་བྱ་གང་གིས་བཀག་པ་མེད། གློ་ལས་འདས་པས་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས། ཡང་དག་དོན་གྱི་
མཐའ་ནི་ངེས་པར་ཤོག། ཅེས་པ་སྟེ། སྐྱེ་མེད། ཡེ་ཤེས། གནས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་དང་ཆོག་སྒྲུབ་ནས་
ཀྱང་ཟབ་མེད་དོན་མཚོན་མི་བྱུང། སྤྱད་པར། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཟློང་པ། རྣམ་
མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཏེ། མཐོང་བ་
དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རུས་མ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁའ་སྟོན་པའི་ཁ་དོག་ལ་རྣམ་མཁའི་བརྟེན་
སྒྲུབ་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཁ་དོག་ཡིན་གྱི་རྣམ་མཁའ་དང་འབྲེལ་བ་མེད། འོན་ཀྱང་འབྲེལ་དོར་སྟོན་པའི་མཐོང་བས་རྣམ་མཁའ་
དཔེ་གཤེགས་ལྟར་དང་། མཛུབ་མོས་ལྷན་བཅས་ཆོན་པའི་དཔེ་སོགས་གྱིས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་སྟངས་ཆོག་དཔེ་
སོགས་གྱིས། དངོས་པའི་ཡིན་ལུགས་ཇི་བཞིན་དཔེ་གཤེགས་མི་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མེད་པ་མ་
གྲུབ་མ་ཡིན་སོགས་དགག་ཆོག་གི་ཐ་སྟངས་ཇི་ཙམ་སྒྲུབ་ནའང་དངོས་པའི་གནས་ལུགས་འགོ་གཤེགས་པ་ཡིན། གང་
ལགས་ཅེན་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞིར་མ་གྲུབ་ལ། དགག་སྒྲུབ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན། ཇི་སྟངས་
དུ། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་དེ། དེ་ནི་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་དེས་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་
སྤྲུལ་པའི་མ་གསུངས་བཞུགས། ཅེས་པ་ལྟར་གློ་འདས་གདོད་མའི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྤྲུལ་ཆོག་དཔེ་སོགས་གྱིས་མཚོན་པ་
དང་། བཟློང་མི་རུས་པ་ཡིན། ཆོག་གསུམ་གནད་དེ་གཞན་ལ། གློ་འདས་གདོད་མའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། གསུངས་པ་
དེ་རེད། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་བཞིན་མཛོད་དུ་བྱས་ཐེན་མ་ཐེན་ལས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གི་ཡིན་ལུགས་དེ་སེམས་ཅན་
དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་བྱ་དཔེ་མེད་པར་བཞུགས་ཡོད། དེ་འདྲ་དེ་འདུས་བྱས་ལས་འདས་པ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་པའི་
དོ་བོ་ཡིན། སྟོས་པ་ཀུན་ལས་འདས་པ་ཡིན། དེ་འདྲ་དེ་ཐོས་པ་ཁོ་ཞའི་སྟོང་ཡུལ་མིན། བསམ་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་མིན་
ལ། སྟོས་པ་ཁོ་ནས་མཛོད་དུ་བྱ་རུས་པ་མིན་པ། དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་དང་འབྲེལ་ནས་བྱིན་
རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་མཐའ་མཛོད་དུ་བྱེད་རུས་པ་ཡིན། གསུངས་པ་རེད། གསུམ་པ་སྟོང་རྟེན་
འབྱུང་བྱུང་འཇུག་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ། འདི་ཉིད་མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འཁོར། འདི་ཉིད་རྟོགས་ན་
སངས་རྒྱུས་གཞན་ན་མེད། ཐམས་ཅད་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གང་ཡང་མེད། ཆོས་ཉིད་ཀུན་གཞིའི་མཚང་ནི་རིག་པར་
ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་གནས་ལུགས་སེམས་ཀྱི་གསང་ཇེ་མི་བསྟོན་ཞབས་གྱིས་གཞན་སྟོང་སྟོལ་
འབྱེད་ནང་། རང་སྤྱི་གང་དང་མ་འདྲེས་གསང་བའི་གསང་། གློ་བུར་སེམས་གྱིས་རྣམ་ཡང་རྟོགས་མིན་པ། རྣམ་
འབྱོར་ཡེ་ཤེས་རྟོག་ལས་སྐྱེས་པའི། དབྱིངས་ཉིད་དེ་ཉིད་རིག་པས་གང་མཐོང་བ། གསུངས་པ་ལྟར། གསལ་
སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་གང་དུ་འང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན། དེ་ཉིད་གསང་བ་
ལས་ཀྱང་ཆོས་གསང་བར་གནས་ཅིང་། མེད་དགག་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ནར་ཞེན་པའི་རང་སྟོང་པ་ཆོས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་མི་རུས་
པར་གསུངས་པའོ། །སྤྱིར་གསང་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་འཛིན་གྱིས་དཔེ་གཤེགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གསང་བ་ཡིན་

ཏེ། སྟོང་ཉིད་མེད་པར་དགག་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་ཞེན་པའི་རྟོག་གི་བའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་གསུམ་ཉེགས་
ཅེན། སྒྲ་མའི་མན་དག་དང་འབྲེལ་ནས། སེམས་དོན་གྱི་མན་དག་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པས་སྟོང་འདོགས་ལེགས་པར་
ཆོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྩལ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། འདི་འདྲ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཁོ་ནས་ཇི་ལྟར་
གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུག་པར། འོན་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་གསལ་བ་འདི་ནི་བསྐྱེད་བགྱིམ་ལགས་སོ། །
ཞེས་བདག་མེད་ཀྱི་གནས་རྩལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཟབ་མའི་ཡུལ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འཁོར་ཏུ་
མཐར་ཐུག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་གསལ་བ་བསམ་མི་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། ལམ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཆོ་བར་ཞེན་
པ་ཁོ་ནས་དེ་དག་གསལ་བར་རྟོགས་རུས་པ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། མ་ཟད་རང་སྟོང་ལྟ་བུ་རྣམས་དག་ཏུ་བསྐྱབས།
གཞན་སྟོང་ལ་སྟོན་དུ་འཛིན་ནས་དགག་གི་ཡོད། གོ་རམ་པས། གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་དེ། སེམས་ཙམ་རྣམས་རྩལ་པ་
ལས་སོར་གང་གིས་བྱུང་པར་འཕགས་མི་འདུག་ཅེས་སྒྲ་བོད་གཉིས་སུ་དམ་བཅའ་འཛིག་རུས་པར་གསུངས་པ་རེད། དེ་
འདྲ་དེ་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་གི་ངེས་ནས་ཡོད་གི་ཡོད། སྐབས་བྱེད་ནི་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་དེ། རང་སྟོང་དང་མི་མཐུན་པ་
ཙམ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་བྱེད་ནི་མེད། གཞན་སྟོང་གི་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ནི་རང་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་སྟོན་དུ་མི་བཅི་ཞིང་། དེ་
གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་བའི་གཞོག་འདེགས་མེད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རང་སྟོང་གི་ལྟ་བུ་རྣམས་དག་ཏུ་
བསྐྱབས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་འཁོར་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། གསེར་མདོག་པམ་
ཆེན་གྱིས། བཀའ་འཁོར་དང་པོ་དེ་དྲང་དོན། བར་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་དོན། ཐམ་འཁོར་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་
ངེས་དོན་ལ་བཞེད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་འགར་ཁོང་གིས། བཀའ་འཁོར་དང་པོ་དྲང་དོན་གྱི་དྲང་དོན། བར་པ་དྲང་དོན་
གྱི་ངེས་དོན། ཐམ་ངེས་དོན་གྱི་ངེས་དོན་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་ཀྱི་ཡོད། ཇི་སྲིད་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྟོམ་འདོར་བར།
ལྟ་སྟོམ་ཟབ་མོ་སྟེ་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་ཅིང་། གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་། སོ་སྟེ་ཐུན་མོང་ལ་དོན་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་
སྟོང་ཉིད་འདོར་དགོས་ཅིང་། ཆོར་བས་ཐོག་མེད་ནས་འདིའི་ཞེན་པས་བཅིང་པ་ཡིན། མེད་པར་ཞེན་པའི་སྟོང་ནི་ངེས་
འགའ་བ་ཡིན། དོན་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་སྟོང་ཉིད་པའི་གཉེན་པོ་ནི། བཀའ་འཁོར་བར་པ་ནས་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མེད་
སྟོར་སྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། མདོར། ཆོས་མཆོག་ཞིབ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན། དེ་
ཡང་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞིབ་བྱུང་འདས་ལས་ལྷག་ཆོས་མེད་ཀྱང་
ཡོད་མཐའ་བཟུང་སྟེ་དགག་པ་ཡིན། འདིའི་གནད་ནི། དོན་ལ་མེད་བཞིན་དེར་ཡོད་པར་འབྱུང་པའི་ལོག་ཤེས་དགག་
བཞིན་དུ་སྒར་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་རྩལ་བཤད་ན་དགག་བྱ་འགོག་པར་གནད་ལ་མི་འཁེལ་
བ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་པས། ཕྱོགས་ཡོང་ནས་རིགས་པས་མཐའ་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིན་སྟོ་
འགོག་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་རྒྱ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན། རམ་ཞིག་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཞིག་པས། དེའི་སྟོམ་པའི་དོན་དམ་རྣམ་
པར་ངེས་པའི་སྟོ་བྱུང་པར་བདེ་དོར། འཁོར་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟག་བརྟན་ཡོངས་གྲུབ་འོད་གསལ་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་འཆར་བར་
འགྱུར་བ་ནི་གནད་གྱི་དམ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་བྱུང་བ་ཡིན། གཉིས་སྐྱེད་གི་མཆོན་རྟོག་རྩད་ནས་བཅོམ་ཐེན་

པར་སྒྲར་དེ་ཉིད་སོང་ཆུང་པའི་གོ་སྐྱབས་གཏན་བྲལ་དུ་སོང་བས། ཏྲག་མི་ཏྲག་ །གཙང་མིང་གཙང་། བདེ་སྤྱད་
བསྐྱལ་། བདག་བདག་མེད་སོགས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་ཆོགས་ལ་རབ་དུ་མི་གནས་པའི། ཏྲག་པ་དམ་པ། གཙང་
བ་དམ་པ། བདེ་བ་དམ་པ། བདག་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་མ་
ཐུག་གི་བར། དབྱུང་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཚོད་སྒྲུབ་ནི་ཟད་མཐའ་མེད་ལ་དགོས་པ་ཡང་ཆེ་བ་ཡིན། དཔེར་ན།
ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་གྲོ་བཟང་གྲགས་པས། བསྟན་ཆོད་གྲུབ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ། ས་རྒྱུད་གི་མཁས་པ་དག་གིས་ལུ་
སྟེགས་པའི་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཆུལ་དང་ནང་པའི་ལྷ་བ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ཅེས་སྤྱིར་དགག་པ་དུ་མ་ཡོད།
ཡང་ཐེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ས་རྒྱུད་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྷ་བར་དགག་པ་གཙོ་བོར་གནང་འདུག །ཀུའུ་གས་གཞུགས་ཀྱིས་
སྟོང་པ་ཞེས་བརྗོད་ཆོ། ཀུན་རྫོབ་དུ་འདར་བ་སྟན་ཆོད་མའི་སྤང་ཆོས་མི་བསྐྱབས་པར་གྲུབ་པ་ལ་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་སྟོན་འདེབས་
པའི་ལྷ་བ་དན་པ་འདི་མ་བསྟོག་གི་བར་བྱང་རྒྱབ་གསུམ་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ནས་ཡང་མི་སྲིད། ཅེས་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་དུ་དགག་པ་ནན་ཏན་གནང་ཡོད་པ་འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་ལ་དག་ཐེར་སྒྲན་མེད་པའི་ཐུག་རྗེས་ཡིན། དེ་ཡང་
རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་བྱུང་ཆོས་འདོན་པ་ལ། ཐོག་མར་གཞན་ལུགས་དགག་ །དེ་ནས་རང་ལུགས་བཞག་ །དེ་ལ་
ཚོད་པ་སྟོང་བ་ནི་མཁས་པའི་བྱ་བ་སྒྲ་མེད་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་གྲུབ་འཆད་སྐབས།
རང་སྟོང་དང་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་དགག་པ་ཐེར་ཚུགས་སུ་སྒྲུབ་ནི་གྱིན་སྟེ་གར་ཐོད་ཐོད་དུ་དགག་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན།
གཞན་སྟོང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་མཁས་པ་ཆོས། རང་སྟོང་དང་མཐུན་ཞིང་མི་འགལ་བའི་གནད་དམ་
པ་འཆད་མི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། ཡུ་མོ་བའི་གསལ་སྒྲོན་སྟོར་གསུམ་དང་དོལ་པོ་བའི་རི་ཆོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་སུ་དེ་
དག་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པར་རྒྱུད་སྒྲ་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱུན། སྟོན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་
ཉི་ཤུ་སོགས་སུ་ཞིབ་པར་བལྟས་ན། ཕྱོགས་རེར་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ན་
ཐེ་རིན་མཉའ་བ་ཆེན་པོས། གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་གྲུབ་དེ་དང་། རོ་ནང་པའི་ལྷ་བ་དེ་ནང་པའི་ལྷ་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་
ཡིན། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་སུ་ཡི་ལུགས་མ་ཡིན་པས་ལུགས་དེ་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལས་རྒྱུད་རིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་
དགག་པ་ནན་ཆེར་མཛད་པ་ལ་རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་གིས། དེ་ལྟའི་དགག་པ་ནི་ཅུང་ཐལ་ཆེ་བ་ཡིན། དབུ་མ་རང་
སྟོང་ལས་དམན་ཙམ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ལས་བྲག་ཙམ་ཡིན་པ་རེད་གསུངས་པ་རེད། དབུ་མ་གཞན་སྟོང་འདི།
སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གང་ཡིན་པར་སྒྲུ་ནའང་། སེམས་ཙམ་པར་གཞིར་བཞག་གིས་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་
བོད་ཀྱི་སྒྲ་མས་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་གར་དུ་ནི་མ་གྲགས། དོན་སྤང་གི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དོན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བསྟན་
ཅིག་ནི་རྒྱ་གར་དུ་གྲགས་པ་ཡོད། ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ཐིང་ཆ་དོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་རང་རང་གི་ཁས་ལེན་འཛིན་གྲོགས་མེད་
ཐབས་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ཉིད་མཛོགས་ཅེས་པ། གོང་དུ་ཐོས་སྟངས་ལྟར་པའི་གནད་རྣམས་མཛོགས་པས་འཁོར་
བར་འབྱུལ་ཅིང་། རི་བཞིན་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་བཙལ་དུ་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་སེམས་ལས་
རྟོག་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། མི་ལས། ཡིན་ལུགས་ཤིག་ནང་ནས་རྟོག་རྒྱུ་འདུག །གསུངས་པ་དང་། འབྲས་

བྱ་ཡིད་སྒྲོན་དུ་མ་ལུས་སྒྲེ་རེ་བདེ། བཅས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་མ་དོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་རེད།
དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འདི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། འདི་ཞེས་པ་སྟེ་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མི་སྟེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་ཡི་
ནང་དུ་ཆོས་ཀྱན་རྒྱབ་པ་ཡིན། འདི་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡན་གར་དུ་གཅིག་གྱང་མེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་
གཞིའི་མཚང་སྟེ། བྱུང་མཐའི་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པའི་ཀྱན་གཞི་ལ་མི་ཟེར་བ། གནས་ལུགས་གཉུག་མའི་ཀྱན་
གཞིའི་གནད་དམ་པ་དེ་མ་ཞོར་བར་མ་དོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་པའོ། སྒྲུང་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་དེ་དག་
དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་རྩ་བཅད་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི། སྒྲུང་ཡང་སེམས་ལ་སྟོང་ཡང་སེམས་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་
གྱང་སེམས་ལ་འབྲུལ་ཡང་རང་གི་སེམས། སྒྲིམ་གྱང་སེམས་ལ་འགགས་གྱང་སེམས་ཡིན་པས། སྒྲོ་འདོགས་
ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་ཆོད་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་འམ་སྒྲོ་འདོགས་དེ་གང་དུ་བཅད་དགོས་ཅེན། བྱི་མ་
དག་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་དང་། དག་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་པར་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ། ད་ལྟའི་སེམས་ཉིད་
ངོ་བོ་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་གསལ་བའི་གནས་ལུགས། སྒྲུང་རྒྱུ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཐོག་ནས་དག་དང་མ་དག་པའི་ཡུལ་སྒྲུང་དུ་
མ་འཆར་དུ་རུང་བ། ངོ་བོའི་སྟེང་ནས་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་ནའང་། ཇི་བཞིན་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་དབང་ལས་
སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཅེས་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོ་འདོགས་སེམས་ལ་ཆོད་གསུངས་པ་
རེད། དེ་ཆོད་ན་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེན། སྒྲོ་འདོགས་ཇི་ལྟར་ཆོད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
སེམས་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་སྒྱུར་ནས་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བས་སམ། གང་མས་ངག་སེམས་ལ་འཆར་བས་སམ།
ངས་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་ཐག་ལེགས་པར་ཆོད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཟེར། མ་དོར་ན་བཅོས་མའི་ལམ་ནས་མ་བཅོས་པའི་གནས་
ལ་སྟེབས་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་མིང་དོན་མཐུན་པ་བྱུང་བ་ཡིན། བཅོས་མ་ཞེས་པ་ནི། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སོགས་བཅོས་
མའི་སྒྲོ་ཡིས་ཀྱན་ནས་བཏགས་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་གཟེབ་རྒྱ་རྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པས། དེ་
ཡི་སྟེང་ནས་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲིབ་པའི་ལམ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ནའང་བཅོས་མ་ཡིན། དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ། སྒྲོ་སྒྱུར་གྱི་གཟེབ་ལས་
གྲོ་ལ་ཏེ་གནས་ལུགས་གཉུག་མར་བཅོན་ས་ཟིན་ན་མ་བཅོས་པ་ཞེས་བྲགས་པ་ཡིན། སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཞེས་བརྗོད།
སར་ཉམ། གང་ཞིག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱན་ཡོངས་བཅོལ་ཡང་། མཐའ་དང་དབུས་མེད་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་
འགག། དེ་བཞིན་སེམས་དང་ཆོས་ནི་ཡོངས་བཅོལ་བས། སྒྲིང་བོ་རྒྱལ་ཙམ་རྟེན་པར་མ་གྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་
འཆོལ་བའི་སེམས་གྱང་མི་དམིགས་པས། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ཇི་བརྒྱུད་པས་
བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། ལམ་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པའི་དབྱུང་མཚམས་ཀྱི་ཆོད་མ་རྣམ་དག་གིས་བྱངས་པའི་
ངས་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཞིག་སྒྲིབ་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་ངས་དོན་ཡིན། དེ་ལས་ལྟོག་པ་ལ་བྱང་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོ་ན་
གཞི་གང་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དགོས་སམ་ཞེན། དེ་ནི་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས། རྟོགས་འབྲུལ་གཉིས། སྒྲིབ་
འགག་གཉིས་ཅེས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུང་ཡང་སེམས་ལ་སྟོང་ཡང་སེམས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དབུ་མའི་སྐབས་ཆོས་ཀྱན་སྒྲུང་ཙམ་ལས་དོན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་དེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་བྱུང་པའི་

ཆོས་ཅེས་སམ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅེས་གྲགས། གླུ་བས་འགར་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་
ཅེས་བཟྩོད། འདི་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་སྣང་བ་ཁོམ་ལས། སྣང་བ་ལྟར་དོན་དུ་སྣང་
ཅིག་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ། རང་དབང་བར་མ་གྲུབ། རང་དབང་བ་ཡིན་ན། རྟོག་པས་བརྟག་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་
མ་ཡིན་པ། རང་གྲུབ་པ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལའང་མ་བཟོས་པར་རང་རྒྱུགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་རྟག་ཏུ་བ། གཏན་དུ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལའང་མ་བཟོས་པའི་ཕྱིར། རང་ཤེས་བྱ་ལ་ནི་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས། དེ་གྲུབ་པར་རང་རྒྱུ་ལ་མ་
བཟོས་ཅིང་། དེ་མ་བཟོས་པས་ཁྱོད་འབྲས་བུའི་ཆོས་མ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྲུབ་དགོས།
རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་གིས་མ་འབྲེལ་བས་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན། རི་བོ་དགའ་ལྗན་པས་སྟོང་ལུགས་ནས་གྲུབ་
པ་ཞེས་བཟྩོད། དེས་ན་སྣང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བྱུང་མོང་དབྱུ་མའི་ལུགས་སུ་སྣང་བས་མེད་མཐའ་སེལ། སྟོང་པས་
ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་ཞེས་གྲགས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པས། གཞན་ཡང་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྟོང་པས་མེད་
མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་རྒྱལ་ཤེས་ན། མཐའ་འཛིན་ལྟ་བུས་འཕྲོག་པར་མི་
འབྱུར་རོ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྣང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་འཇའ་ཚོན་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟར་གསལ་
ཙམ་རིག་ཙམ་ལས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གོ་བྱུབ་པ་ཡིན། ཕལ་སྐད་ལའང་ཡོད་སྣང་། གོ་སྣང་ཞེས་བཟྩོད་སྐབས་
དམིགས་བསལ་ངེས་ཤེས་འཕེར་བུ་གི་གནས་རྒྱལ་མིན་པ་སྟོན་བྱུབ་པ་ཡིན་པས་ན། སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ།
གལ་ཏེ་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། སྣང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གྱིས་མཚོན་མི་ལུས་ཏེ། གྲུབ་ཞེས་བཟྩོད་དགོས་ཡིན།
སྟོང་ཞེས་བཟྩོད་སྐབས། སྟོང་གཞི་ཞིག་ཡོད་ནས་སྟོང་པ་ཞེས་བཟྩོད་པ་ལས་སྟོང་པའི་དོན་མི་འཇུག་པ་ཡིན། རི་བོང་
རུ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་སོགས་ལ་སྟོང་པའི་དོན་མི་འཇུག་པས་སྟོང་པ་ཞེས་གཞི་ཞིག་གི་སྟོང་ནས་སྟོང་པའི་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་བ་
དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། སྣང་ཞེས་པས། འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་གང་དང་གང་
སྣང་ནའང་། ད་ལྟའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྣང་ལས། དོན་དུ་བྱ་དད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་རེད། སྣང་ཡང་
སེམས་ལ་ཞེས། དག་དང་མ་དག་གི་འཆར་སྣང་གང་ཡིན་ནའང་སེམས་ཀྱི་རོལ་པ་ཡིན་པས་ན། སྣང་ཡང་སེམས་ལ་
ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཡང་སྟོང་ཡང་སེམས་ཅེས་པའི་སྐབས། སྟོང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས། གཟུགས་སུ་རུང་བ་
གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནས། རྣམ་མཁའ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀུན་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན། འཇུག་
པར། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱན་པར་མཐོང་བ་ཡིས། དངོས་རྣམས་དངོས་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འབྱུར། ཡང་དག་
མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། མཐོང་བ་རྒྱན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཅེས་པ་ལྟར། མཐོང་རྒྱལ་གྱི་ངོར།
དག་དང་མ་དག་གི་བྱུང་པར་ལས། ཆོས་ཁོར་རང་གི་སྟོང་ནས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པའི་རྒྱལ་གཅིག་པ་ཡིན། དེའི་
ཕྱིར་ན་སྟོང་ཞེས་བཟྩོད་སྐབས། སྟོང་གཞི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ནས་སྟོང་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་དགོས་པ་ལས། ཡུལ་ཁོ་
རང་གི་སྟོང་ཁོ་ནར་སྟོང་འདོགས་ཆོད་དཀའ་བ་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ནས་སྟོང་རྒྱལ་ངེས་དགོས་པ་ཡིན། སྟོང་
པའི་དོན། གཉུག་མ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། སྟོང་བྱུར་བ་གཞན་གྱི་ངོ་མས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་ཞེས་བཟྩོད་པ་

ལས། རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཚུལ་རང་སྟོང་ནས་བཤད་པ་ཁོན་གོ་རྒྱུ་མེད། སྤང་ཚུལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དང་།
སྟོང་ཚུལ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་གཉིས་སེམས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མེད། སེམས་ཅེས་པ་འདིའི་སྐབས། མ་དག་པའི་
སེམས་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པ། དག་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། སར་ཏས། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཤུ་ཀུན་གྱིས་
བོན་ཏེ། གང་ལ་སྲིད་དང་ཐུང་ན་འདས་འཕྲོ་བ། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། ཡི་བཞིན་ནོར་འབྲེལ་
སེམས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས། སེམས་ཉིད་ཅེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་སེམས་ལ་གོ་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བུ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཟེར་བ་ཡིན། རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ལ་འབྲུལ་ཡང་རང་གི་སེམས། ཅེས་པ་སྟེ། གནས་
ལུགས་རྟོགས་ཟེར་བ་དེ། སྤང་མེད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པ། རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་གནས་
ལུགས་ངོ་ཤེས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་འཕྲུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བསམ་ན། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་རེད། རྒྱུད་ཁྲི་
མར། རྟོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་།
རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་དེ་བཞིན་ཕྱིར། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ཡོད། ཡང་དབྱུ་མ་རང་སྟོང་གི་ལུགས་ལ། རང་
བཞིན་གནས་རིགས་དེ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བཤད་ནས། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ནས་ཡོད་པར་
བསྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། གཞན་སྟོང་དང་ཕྱག་ཆེན་སྟོང་པོའི་ལུགས་སུ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ། ངོ་བོ་སྟོང་ལ།
རང་བཞིན་གསལ་བའི་གནས་ལུགས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལ་བཤད་ནས་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མའི་……
སྐབས་སུ་རྒྱུད་ནས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲལ་སྤོམ་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་རེད།
ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས། བམ་ཞིག་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཅེས་བྲགས།
དེ་ལ་བོད་ཁ་ཅིག་གིས། ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེགས་བྲངས་ཅན་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་དུ། ལྟ་སོགས་ཅེ་ན་སྒྲང་
ཆེན་བརྒྱ། སྟོན་ཆེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས། དེ་སྐད་བྲངས་ཅན་ཕྱགས་ལས་གཞན། ཅེས་པ་དང་མཚུངས་ཅེས་སྒྲ་
ཕྱིར་དགག་པ་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་། མདོ་སྟེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་ནང་། དེར་དོགས་སྟོང་གནང་ནས། དེའི་རྒྱ་
མཚན་མི་མཚུངས་ཤིང་། མཚན་དཔེས་སྒྲས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། ཡོད་
ཀྱང་དེ་ལྟ་སྟེགས་གསང་བ་པའི་བདག་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཆོགས་སྟོང་པ་
ཉིད་བཀོད་ཡོད། རྒྱ་བྲགས་སོགས་རང་སྟོང་པའི་སྟོང་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གཤེགས་སྟོང་མེད་པར་
གསུངས་མེད། ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྟོན་སྟོངས་ལ་སྟོང་ཉིད་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་འདི་ལེགས་པར་
ཤེས་དགོས། ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་སྟོ་བྱུར་བྲལ་རུང་གི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབས་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེགས་པའི་བདག་དང་མི་
འབྲེལ་བའི་བྱུང་པར་དེ་འབྲེལ་རྣམ་གཉིས་སོགས་སུ་འད་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། རང་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་སྤྱིར་
ཐོས་བསམ་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པ། བྱུང་པར་དེའི་བརྒྱུད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ལ་བརྟེན་

ནས་ཡོང་བ་ཡིན། བརྒྱད་པའི་གྱིན་རྒྱལ་ས་ཟེར་བ་དེ། གདམས་ངག་ཚུལ་བཞིན་ལུ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྲོད་ནས་
རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱོན་དོན་གྱི་གྱིན་རྒྱལ་ས་འདྲུག་པ་ཟེར། དེ་ཡང་སྒྲུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྟོགས་པ་མཛོད་དུ་གྱུར་
ཟིན་པས་དེའི་ལམ་ནས་གཞན་ལ་གདམས་ངག་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པས་གཞན་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱོད་ལུས་པ་ཡིན་པ་ལ་...
རྟོགས་ཀྱང་ཟེར་བ་ཡིན། དག་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱང་ཟེར་བ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་དག་པའི་སེམས་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་
ན། རྟོགས་འབྲུལ་གྱི་རིམ་པའང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། གྲུས། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། ས་ལེ་སྒྲུལ་
དག་མཐོང་བར་འགྱུར། ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། ཉོན་མོངས་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། ཅེས་པ་ལྟར་དང་།
རྒྱུད་སྒྲར། གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཁམས་མེད་ན། སྤྱུག་ལ་སྦྱོ་བ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་།
དོན་གཉེར་སྟོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན། འབྲུལ་ཡང་རང་གི་སེམས་ཅེས་པ་ནི། སྤྱིར་བྱུང་ཆེན་
གྱི་སྐབས། སེམས་ཅན་རྣམས་གདོད་ནས་འབྲུལ་མ་གྱིང་བ་ཡིན་པས། གྲོལ་མི་སྤྲིད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་
ཀུན་རྫོབ་དོར། སེམས་ཀྱི་རང་རྩལ་རང་གིས་རང་མ་རིག་པས་འབྲུལ་པར་བཞེད་ཙམ་ལས། དོན་ལ་འབྲུལ་པ་མ་
གྲུབ། ཇི་སྤྲིད་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་བར། འབྲུལ་པ་ཡང་ཡོད་པས་འབྲུལ་ཡང་རང་གི་སེམས།
སྦྱོས་ཀྱང་སེམས་ལ་ཞེས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྦྱོས་ཀྱང་སེམས། འགགས་ཀྱང་
སེམས་ཅེས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྦྱོས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རིམ་པས་འགགས་པའམ་ཟད་པའང་སེམས་ཡིན། དེ་ཡང་
ཡོན་ཏན་སྦྱོ་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཁོར་བའི་སྤང་ཚུལ་
དེ་འགགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱོར་རང་གི་དངོས་གྱི་འཛིན་སྤངས་དང་འགལ་བ་
བདག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འགགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། སྟོ་ཆད་མ་དེའི་དོར་རང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སྟོ་གནས་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་
དུས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་རེད། འདིར་བྱུག་ཆེན་སྐབས། འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་དོན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རང་གི་རང་
རྩལ་ཁོན་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པ། དེ་འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོ་མཐུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གོ་ས་ལ། འཁོར་འདས་གཉིས་
དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྟོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྦྱོ་མི་སྤྲིད་པ་རེད། དེས་ན་སྟོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་ཆོད་པར་ཤོག། ཅེས་
གཞི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་སྟོ་འདོགས་ལེགས་པར་བཅད་ཐུབ་ན། སྤང་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
རྣམས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩལ་དུ་ཐག་ཆོད་ཐུབ་པ་ཡིན། དེར་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྟོ་ག་རང་གྲོལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཤེས་
བྱའི་ཆོས་ཡོད་དོ་ཅིག་རེ་འདི་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་རེ་རེས་དགག་བྱ་འགོག་མི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར།
གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་འགྱུར། ཅེས། སྤང་ཡུལ་
གྱི་ཆོས་གང་ཞིག་གི་རང་བཞིན་མ་ཞོར་བ་མཐོང་བས། ལྷག་མ་ཆོས་ཡོད་དོ་ཅིག་གི་ཚུལ་མ་ཞོར་བ་ཇི་བཞིན་མཐོང་ལུས་
པ་གསུངས་པའོ། ཁམ་ཏི་པས། རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་སྤྱིར་ན་རྣམ་རྟོག་ཡོད་མིན་ཏེ།
བྲན་དང་བྲན་མེད་སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། སེམས་འདི་བརྟགས་པས་མ་གྲུབ་རང་ལ་ཐིམ། ཞེས་གསུངས།
དེའི་སྤྱིར་འདིར་ཡང་སྟོ་འདོགས་སེམས་ལ་ཆོད་པས། སྤང་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་

གོགས་བཟང་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན། ལམ་གྱི་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན། ལྷ་འཁྱུག་ལྷ་ཆོག་པ་འདི་དག་གཟིགས་
མོར་གྱུར་ཏེ། ཇི་ཙམ་ལྷ་ཆོག་པ་པར་ལྷ་འཁྱུག་པ་ལམ་གྱི་ཐོག་པ་འདོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། གང་ལྷ་འཁྱུག་ཉིད་གྱི་ཡོ་ལང་དུ་
གྱུར་བ་སོགས། ལྷ་མིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ཆོག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། སར་ཏུ། རང་གི་དེ་ཉིད་རང་གིས་རྟོགས་གྱུར་ན།
ཡོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འཆར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་འདྲའི་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་
ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་། བར་བར་དུ་ཆོག་པ་གསལ། སྒྲིབ་སྒྱུར་ལ་ཇི་རུས་བཙོན་རྒྱ་གལ་
ཆེ་བ་ཡིན། སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པ་ལྟར་གཉིས་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་སྒྲོམ་
ཞེས་པའི་སྐབས། ལས་དང་པོ་པའི་བསམ་མཐོང་། ཐོག་མཉིད་ནས་ལུས་ཅོག་ཕྱར་བསྟུང་། ལག་མཉམ་པར་
བཞག་པ་སོགས་བཅས་མའི་འདུག་སྐབས་སམ་ལུས་ཀྱི་སྒྲོམ་རྒྱུ་གསལ་ཤིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གནས་ཚུལ་
གྱི་སྟངས་ནས་བསམ་ན། སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་གོམས་པ་ཡིན། གོམས་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་གཞི་ཡི་གནས་
ལུགས་སེམས་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱེན་སྒྲོ་
བྱུར་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཇི་ཙམ་སོང་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱུར་དུ་མི་རུས་ལ། ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་
སྤྱུག་ཏུ་འཕུང་ན་དུ་འགོ་བཟུང་སྟེ། ཇི་ཙམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲོང་འཕེལ་ཏེ་རྒྱས་སུ་འགོ་ནའང་། དེ་ཉིད་གྱི་ངོ་བོའི་
ཡོན་ཏན་བཟང་དུ་བཏང་བའམ་ཇེ་གསལ་དུ་འགོ་བཟུང་། དེ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན། མ་བཅོས། ཐམས་ལ། རང་བབས།
སོ་མ། གཉུག་མའི་གཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་དེ་སྒྲུལ་མའི་མན་ངག་དང་འབྲེལ་ནས་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡང་
གོམས་པར་བྱེད། འདྲིས་པར་བྱེད། འདྲེ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡོངས་གྲགས་སྤྱི་བརྒྱུད་འདི་
པའི་ལུགས་ལ་ལྷ་ཐོག་ནས་སྒྲོམ་འཆོལ་བ་དང་། སྒྲོམ་ཐོག་ནས་ལྷ་བའཆོལ་བ་ཞེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལྷ་
མོང་སྟེ། ཐོས་བསམ་གྱི་རྒྱུད་བདར་བཅད་པའི་དོན་གྱི་སྟངས་དུ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་
སྒྲོམ་ཆོག་རེས་འགའ་བ་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ་རྗེ་བཙོན་མི་ལ་རས་པ་ལྷ་བུ་རྟོགས་པས་བདག་རྒྱུད་གྲོལ་བ་དང་། ལྷགས་རྗེས་
གཞན་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་དགོས། སྒྲུལ་མའི་གདམས་ངག་ལ་ཐེ་མི་ཆོམ་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པས་
སྒྲོག་རང་གྲོལ་དུ་སོང་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྷ་ཆོག་པ་ལ་མ་བསྐྱབ་ཀྱང་མདོན་དུ་རྟོགས་རུས་པ་ཡིན། འཇུག་འབྲེལ་
དུགས་བརྒྱུད་བྱུང་བའི་དུ། དེ་དག་གི་ཚུལ་མི་བསྐྱོད་ཞབས་ཀྱིས་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་སྒྲོམ་གྱི་ཉམས་
ལེན་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གཅོད་བྱེད་གྱི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་འདི་ཉིད་ནམ་མཁུན་དོན་གཉེར་པ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་
ལགས་ཏེ། ཇི་ཙམ་མདོ་སྤྱུགས་རབ་འབྱུང་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་མཁས་པའི་ཆོད་ལོང་ནའང་དེ་ཉིད་
སྒྲོམ་པས་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སྒྲོང་མ་སྒྲིན་སྟེ་པའི་རྩ་བ་བཅད་མི་རུས་པ་ཡིན། འཇམ་མགོན་སློ་བྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས།
ཐོས་བསམ་དོན་ཉིད་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན། ཞིང་པ་ལོ་ཏྲིག་ལེགས་ཀྱང་སྒྱུད་དགོས་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར། ཁ་
ཕྱིར་བལྟའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུད་བདར་བཅད་ཟིན་པའི་དོན་དེ། རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱུར་ནས་སྒྲོམ་པས་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ནི་གནད་དུ་ཆེ་བ་ལས། དེ་མིན་གོ་བ་དང་། ཡོད་དཀྱིད་ཁོ་ནར་རག་ལས་པར་སོང་ནས་གར་ཡང་མི་ཆོད་པ་

ཡིན། ཞིང་པ་ལོ་ཏྲིག་ལེགས་ཀྱང་སྤྱད་ནས་བཟའ་ཆོང་གིས་ལྟོགས་པ་སེལ་བ་མ་གཏོགས། ཞིང་ལོ་ཏྲིག་མང་ཞིང་ཆེ་
བ་ཡོད་ཀྱང་ལྟོགས་པ་སེལ་བའི་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་འགོལ་བྱེད་ནི་སྒྲིམ་ཁོ་ནར་རག་ལས་ལ།
དེའི་སྔོན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་འགོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དྲུག་ལ། སྒྲིམ་པས་དངོས་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་ལུང་རིགས་དང་འབྲེལ། སྒྲིམ་པ་ཉམས་སྦྱང་དང་འབྲེལ་བེད་བའི་དོན་དེ་ལ་གོ་དགོས། དེ་བཤད་པ་
ལ། རྩ་བར། ཐམས་ལཱ་འདུ་འཛིན་རྒྱ་དྲུག་གིས་མི་བསྐྱོད་ཅིང་། སྒྲོས་བྱས་ཚེ་ལ་བའི་སྒྲིམ་གྱིས་མ་བསྐྱོད་པར། མ་
བཅོས་གཉུག་མ་རང་བབས་འཛིག་ཤེས་པའི། སེམས་དོན་ཉམས་ལེན་མཁས་ཤིང་སྦྱོང་བར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱེད་ན། འདིར་ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཅེས་
གཉིས་སུ་བཤད། དེ་ལས་དང་པོ་ནི་གཞུང་ལུགས་གཞན་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཐོག་མར་ལུས་
ནས་སྤང་ཆོས་བདུན་གྱི་སྟངས་ལོང་གི་ཡོད་པས་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་གསལ་ལེགས་པོ་བཟོ་དགོས། དེ་ནི་རྒྱ་པ་རྩི་ཆེའི་སྤྱི་ལྟ་
ངས་བྱེད་སྤྱི་ལ། ལུས་དྲང་པོར་བསྐྱར་། སྤྲུག་པ་མཉམ། མིག་སྒྲ་ཡི་ལྟ་བའི་ཆད་དུ་བཞག། མཁྱིན་པ་ཅུང་
བཟུག། ཁོ་མཆུའི་བར་སྟོང་ཅུང་ཟད་བཞག། །ཕྱེ་རྒྱ་ལ་སྦྱར། དབུགས་ཚེ་ལ་བ་དང་བྲལ་བར་བཞག་པ་བཅས།
འདི་ནི་ལུས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། རྩི་ཐོག་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཟབ་མོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད།
ཁྱད་པར་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་དམིགས་གྱིས་འཆད་པ་ཡིན། རྩི་མི་བསྐྱོད་ཞབས་གྱིས་རྒྱང་
སེམས་དབྱེར་མེད་ཅེས་པའི་གཞུང་མཛད་ནས། དེ་དག་རྣམས་གྱིས་སྤྱི་ཡི་གནས་ལུ་ལ་ནང་གི་རྩ་རྒྱང་ཁམས། གསང་
བར་དགི་སེམས་བཅས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་ནས་འཆད། དེ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉམས་ལེན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
དེ་དག་གི་སྟངས་ནས་འགོ་བའི་ཕྱིར་ན་འདིར་ལུས་ཀྱི་བཅའ་ཐབས་རྣམས་དྲུག་གི་རྒྱ་གསལ་བཟུང་བས་ལུས་དྲངས་དེས་རྒྱང་དྲང་
པོར་རྒྱ་བར་བྱེད། དེས་སེམས་ཞི་བར་གནས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོང་གི་ཡོད། གཉིས་པ་སེམས་དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་ནི། ཐོག་མར་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་ལེན་རྒྱར་དགོས་ལ་དེ་ལས་ཐོག་
མར་ནི་གནས་ལ་བསྐྱབ་པས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དེས་པར་སྔོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། བར་ཕྱིན་
བསྐྱས་པར། རྒྱ་མི་ཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། བསམ་གཏན་བསྐྱབ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ། ཡང་དང་ཡང་ནི་ངལ་
གསོ་ན། གཙུབས་པས་མེ་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྩལ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་བཏང་མི་བྱ།
ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛུམས་
པར་ཤེས་བྱས་ནས། ཅེས་གསུངས། དེའི་རྩིས་སུ་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། དེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན། མདོ་སྤྱད་པར། གང་ནི་ག་
སྤང་པོ་ལྟ་དག་སྦྱུ་མ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། སྦྱུ་མ་གཞན་དང་སྤང་པོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ། སྒྲ་ཆོགས་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་ཉེ་
བར་ནི་སྦྱོང་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྦྱོང་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་ཐོག་མར་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་འདི་དག་ལེགས་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ལ། རིམ་པ་གསུམ་གྱི་སྟངས་ནས་འགོ་དགོས་པས་དེ་ཡང་དང་པོ་ལས་དང་པོ་

པར་འདྲ་འཛིན་ལྷན་ཁྲིམས་པའི་འཕྲུལ་ལྟ་སྒྲིག་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྒྲིམ་ལ་འཕྲུག་
པར་བྱེད་པ་ལ་འདྲ་འཛིན་ལྷན་པར་རྟོག་པ་ཉི་ལེན་དགོས། བར་དུ་དངོས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་ལ་འཕྲུག་པ་ན་སྒྲིམ་བྱས་
སམ་བཅོས་མའི་སྒྲིམ་ལས་གྲོལ་ཏེ་རྩོམ་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལ་བསྟེན་དགོས། མཐར་དེ་མི་བཞིན་བསྐྱུང་བའི་ཆེད། མ་བཅོས་
གཞུགས་མའི་རང་དོར་འཛིན་ཤེས་དགོས་པ་བཅས་ཡིན། དེ་ལས་དང་པོ་འདྲ་འཛིན་དོན་ནི། ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་
མོངས་པའི་གཞན་དབང་གིས་ལུས་ངག་བག་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་འཕྲུག་ནང་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་
སྐབས་། ལུས་འདྲ་འཛིན་དབེན་པ་དང་། སེམས་ལྷན་རྟོག་གིས་དབེན་པ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། ལས་དང་པོ་པར།
སྒྲིལ་མོངས་པས་དབང་བསྐྱུར་ཏེ། ལུས་ངག་འདྲ་འཛིན་ཁོལ་ཤོར་སོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སེམས་རང་བབས་སུ་གནས་མ་
བྱུང་བས་ལུས་འདྲ་འཛིན་དབེན་ཅིང་སེམས་ལྷན་རྟོག་གིས་དབེན་པ་དགོས་པ་ཅིས་ཀྱང་གནད་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་
སེམས་ལྷན་རྟོག་གིས་དབེན་པ་སྒྲོན་དུ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ལྷན་རྟུན་རམ་བྱེད་ལས་དགེ་མི་དགའ་དབང་
བསྐྱུར་བ་པོ་སེམས་ཡིན་ཅིང་ལུས་ངག་དགེ་བའི་ལྷན་པར་སོང་ཡང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མི་དགེ་བའི་རྟོག་པ་ཅིག་ཅར་སྟེ་
རུང་བའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ངག་གི་བྱེད་ལས་དགེ་བར་མ་འགྲུབ། སེམས་ཀྱིས་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་དུས་ཅིག་ཅར་
དུ། དེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་མི་དགེ་བའི་རྟོག་པ་སྟེ་བའི་སྐབས་མི་སྤྱི་པས་སེམས་གཙོ་ཆེ་བ་མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྟོན་པས། ཆོས་ལྷན་པ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཡིད་མཁྱོགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། །
གསུངས་པའོ། །མི་དགེ་བའི་ལྷན་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་། སེམས་སྟོན་པ་དང་། རང་བབས་སུ་གནས་པར་
བྱེད་དགོས་པ་བསྟེན་ཅིང་། དཔེར་ན་མར་མའི་རང་བཞིན་གསལ་བ་ཡིན་ནའང་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་ན་ནང་གི་དངོས་པོ་
ལྷན་པས་གསལ་བར་མཐོང་མི་རུས། དེ་དང་འབྲེལ་བ་གནས་ལུགས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ནའང་།
ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་གཡེང་བའི་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པས་རང་དབང་མེད་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་པས་དེས་རང་ལ་རང་ཆས་ཀྱིས་ཡོད་
པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུང་གིས་མི་བསྐྱུལ་བའི་མར་མེ་བཞིན་
འདྲ་འཛིན་རྒྱུང་གིས་མ་བསྐྱོད་པའི་སེམས་རང་བབས་སུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པ་གནད་ཆེ་ཞིང་དེ་ནས། དངོས་སུ་སྒྲིམ་
ལ་འཕྲུག་པའི་སྐབས། སྒྲིམ་བྱས་པའམ་བཅོས་མའི་སྒྲིམ་གྱིས་མ་བསྐྱུང་པ་དགོས་ཅིང་། དེ་དང་ལྷན་རྟོག་གིས་
སེམས་གསལ་བར་བཅོས་པ་རྟོག་པས་སེམས་གསལ་བར་བཅོས་པ་རྟོག་པས་བྱུང་འཕྲུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ན་སེམས་ནི་སྒྲིམ་བྱས་
ཅིང་བཅོས་པས་སྒྲིམ་ལྷན་དག་མིན། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ལྷན་པ་ནི་ཐོག་མར་བཅོས་མའི་སྒྲིམ་ལ་འཕྲུག་ནས་གཟེང་མ་
བཅོས་པའི་སྟངས་དུ་འགྱུར་དགོས། འདིར་ཐད་ཀར་སྒྲིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་པས་ན་རིམ་པ་དེའི་སྟངས་ནས་བཟོད་
དགོས་སོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཤོར་ས་བཞི་པོ་ལྷན་པ་ནི་དེ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་སྒྲིལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་བྱས་ཀྱི་
སྒྲིམ་པ་འདོར་ནས། རང་བབས་མ་བཅོས་གཞུགས་མའི་གཤེས་ཀྱི་སྟངས་དུ་འཛིན་པའམ་གནས་དགོས་ཤིང་། བཟང་
པོའི་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་འཆར་ཡང་དེར་ཆེད་དུ་འཛིན་པའི་དགའ་བ་མེད་པ། ངན་པའི་ལྷན་པར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་ཤར་ནའང་
ཆེད་དུ་འཛིན་པའི་མི་དགའ་བ་མེད་པ། མདོར་ན་རེ་དྲོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གིས་མ་བཅོངས་པར་སྒྲིལ་ཡོན་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱ་

བར་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་གཅེར་གྱིས་བལྟ་ཞིང་མཉམ་པར་འཛོགས་ནི་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཡིན།
བོར་ལྟ་པས་མེད་མེད་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་ངང་ལ་མ་ཡོངས་བཞག། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟེ་མེད་སྟོང་ལས་འདས་པ་དང་།
མཐའ་བྲལ་ལ་སོགས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། གནས་ལུགས་དོན་ལ་མི་གནས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའོ། །ཞེས་
གསུངས། ལྟོད་གྱིས་འཛོགས། སོ་མར་འཛོགས། །ལྟག་པར་འཛོགས་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་དག་
ཀྱང་བཅོས་མའི་སྒྲིམ་དུ་མ་སོང་བར། གང་ཤར་ངོ་བོར་བལྟ་བའམ་སྟོང་སྟེ་སྒྲིམ་རྟོག་ལ་སྟོན་ཡོན་དུ་མི་བལྟ་བར་རང་
བབས་གཤིས་སུ་གནས་ན་སྒྲིམ་ཞི་གནས་གི་སྟེང་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན་
སྒྲིམ་བྱས་ཚུལ་བའི་སྒྲིམ་གྱིས་མ་བསྐྱད་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། སྒྲིམ་བྱས་གི་སྒྲིམ་གྱིས་བསྐྱད་ན་མ་བཅོས་པའི་སྟེང་དུ་འགྱུར་
དགའ་བ་ཡིན། མ་བཅོས་གཉུག་མ་རང་བབས་འཛོགས་ཤེས་པའི། ཞེས་པ་ནི། སྒྲིམ་ལ་བཅོན་ས་ཟིན་བྱུང་ན་མ་
བཅོས་རང་བབས་གཉུག་མའི་གཤིས་སུ་མཉམ་པར་འཛོགས་དགོས་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་གཉུག་མའི་དོན་ནི་ཡོན་ཏན་ཡེ་
ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གཉུག་མ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསུང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ། མན་ངག་ནང་། འདས་
པའི་རྗེས་མ་བཅད། མ་འོངས་པའི་མདུན་མ་བསྟ། ད་ལྟ་བའི་ཤེས་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་ཅན་ནེར་ཞོག། ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
ཅན་ནེར་འཛོགས་པ་ནི་དམིགས་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པ། མ་དམིགས་པར་ལྟོད་གྱིས་ཞོག་ཟེར་བ་ཡིན།
སེམས་དོན་ཉམས་ལེན་མཁས་ཤིང་སྟོང་བར་ཤོག། ཞེས་སེམས་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མཁས་
པ་དགོས་ཟེར་བ་རེད། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སྟོབ་མ་སྟོད་ལྡན་ཞིག་གིས་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་
ཅིང་། དེ་ལྟའི་སྒྲ་མས་སྒྲིམ་གི་སྟོན་ཡོན་གི་མཚན་ཉིད་མཐའ་དག་ལེགས་པར་འདོམས་ཏེ། སྟོབ་མས་ཀྱང་དབྱད་པ་སོ་
ནས་མ་སོང་བར་རི་ལྟར་འདོམས་པའི་མན་ངག་ལ་གནད་དུ་བསྟན་ཏེ། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེ་གསལ་དུ་འགོ་བར་བཅོན་
དགོས། དབྱད་པ་མང་པོས་སྒྲིམ་ལ་བསྒྲིབ་པ་ཡིན། མི་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་དུས་སུ། ལུས་ངག་གི་རྩིས་
བ་བསྟན་དག་ན། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡལ་ཉེན་ཡོད། གསུངས་པ་ལྟར་དང་པོ་སྟོན་དུ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་འགོ་དགོས་པ་ཡིན།
གཞོད་སྒྲིམ་པའི་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས་དབྱད་པ་བཏང་སྒྲིམས་སུ་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མས་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་ལ་...
ཡིད་ཆེས་རྩེ་གཅིག་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་དགོས་པ་ནི་གནད་དུ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་ལགས། དེ་དག་ཀྱང་ཐོས་བསམ་གྱི་ལྟ་བ་
རྣམ་དག་སྟོན་དུ་སོང་། སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་འབྲེལ་ནས་རྒྱལ་བ་བཞིན་བསྒྲིམ་པས་ཡིན་ལུགས་ངོ་འཕྲོད་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་
ཉིད་གྱི་སྟོབས་ཡིན། དེས་ན་ཉམས་ལེན་མཁས་ཅས་པའི་དོན། གོང་དུ་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་དག་དང་སྟེལ་ནས་ཡོང་
ན་མཁས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དེ་དག་སྒྲིབ་པའི་གོགས་རྣམས་ངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཆོད་དང་འགྱོད་
དང་གཞོད་སེམས་སྤྲུག་པ་དང་། གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་དག་པའི་ཁོར།
འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྒྱན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ཆོད་འགྱོད་གཉིས་ཏེ། ཆོད་
པ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཏུ་ཅང་ཅིང་པོར་འཕྲོ་བ་ལ་ཟེར། འགྱོད་པ་ནི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ལ་ཡི་མ་རངས་པར་ཟེར། འདི་གཉིས་
གྱིས་སེམས་གནས་པ་ལ་སྟོན་བྱེད། གཞོད་སེམས་ནི། པ་རོལ་པོར་མ་རུངས་པའི་ལས་རྩིས་པར་འདོད་པ་ལ་གོ་བས་

དེས་སེམས་ཞིབ་ལ་གོགས་བྱེད། ཟུག་པ་ནི། འདི་ལ་བྱིང་ཟུག་འཐིབ་གསུམ་འགོ་དགོས་ཅིང་། བྱིང་བ་ནི།
རིག་པའི་གསལ་ཆ་མེད་པས་བྱིང་བ། ཟུག་པ་ནི། རིག་པའི་དྲངས་ཆ་མེད་པ། འཐིབ་པ་ནི་གཉིད་དང་འདྲིས་པ་ལ་
ཟེར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན། འདོད་ལ་འདུན་པ་ནི་བྱིད་དོས་པོ་དང་། བར་
སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཡིན། དེས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་བྱེད་པ་ཡིན། ཐེ་ཚོམ་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
གནས་པ་ལ་བར་དུ་བཅད་པ་ཡིན། སྒྲོམ་ལེགས་པར་འགོ་འཇུག་མི་འགོ། སྒྲོམ་ཡང་དག་པར་གནས་སམ་མི་གནས་
ཅེས་ཐེ་ཚོམ་པས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་མི་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་དག་གྲང་བསྟུན་བྱིང་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩེད་བསྟུ་
བའོ། གྲོ་དག་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཚུལ་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་ནང་བྱུང་པར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་
གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་མན་ངག་གི་རིམ་པ་དེ་ཚོའི་ནང་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཡོད། བསྟུན་བྱིང་བ་ལུགས་ཆེན། བྱིའི་
རྒྱུ་རི་པོའི་ཅེར་འགོ་བ་དང་ཁང་ཐོག་ཏུ་འགོ་བ་རྒྱུང་ལུས་དང་གཤོང་ལ་ཐོག་པར་བྱེད། ཟས་ཡང་བར་ལོངས་སུ་སྦྱོང་ན་
བྱིང་བ་སེམས་པ་ལ་ཕན་པ་ཡིན། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཤེས་པ་ཉ་ཅང་ཡུལ་ལ་འཕྲོད་ག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མནན་མ་བྱབ་པ་བྱུང་ན་
ཁང་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་ཟས་རྩེད་ལྟེ་བ་ཟ། སུག་པ་དང་ཁང་མིག་རྒྱུང་བ་སོགས་སུ་འཇུག་ནས་བསྐྱེད་ན་ཕན་པ་
ཡིན། དེ་དག་གྲང་གྲངས་མང་ལ་དུས་ཡུན་སྤྱང་བ་བྱེད་ན་སྒྲོམ་ཡུན་སྤིང་བ་ལ་དགོས་པ་ཆེ། དེ་ནི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་
འབྱོར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ལས་ཉམས་ཤིགས་སྦྱེ་ཚུལ། བཅེ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་
བཅས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལའང་། ཞི་གནས་བཤད། ལྷག་མཐོང་བཤད་པ་དེ་གཉིས་བྱུང་
འཇུག་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་རགས་ཤིག་པའི་དབའ་རྒྱབས་རང་སར་ནི། གཡེ་མེད་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
བོ་རང་གིས་གནས། བྱིངས་ཟུགས་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི། ཞི་གནས་རྒྱ་མཚོ་མི་གཡོ་བ་རྟན་པར་འོག། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་སྦྱར་སྐྱེད་དུ། འཕྲུལ་ཐེམ་བཞེད། འཕྲུལ་ནི་ཞི་བ། ཐེམ་གནས་པ་ལ་ཟེར། དེ་
ཡང་སེམས་ལས་སུ་མ་རུང་བ་རྣམས་ཤིག་གི་གཞན་དབང་དུ་འཕྱུར་པ་མ་ཞི་བ་དེ། ལྷོད་པར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ་
ལས་རུང་དུ་བཟོ་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཅེས་བཞེད། དེ་བཤད་པ་ལ། མཛོད་ནང་། ཤིག་དང་དཔྱེད་པ་ཅིང་
ཞི་བ་ཉིད། ཅེས། ཤིག་པ་ཡུལ་དུ་འཇུག་པ་ན་རགས་པའི་ཆ་དེ་ལ་ཤིག་པ་ཞེས་བཞེད། ཤིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱར་ཡང་
དཔྱེད་པ་ལུགས་པ་ལ་དཔྱེད་ཅེས་བཤད། དེ་ནི་སྤང་བའི་ཆ་སྟེ་དེས་ན་ཅིང་ཞི་བ་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པ་མཛོད་ནས་བཤད་
པ་དེ་ཡིན། འདིར་མན་ངག་གི་ལུགས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིག་དཔྱེད་སེ་སེར་མི་བྱེ་བ། ཤིག་དཔྱེད་ཡུལ་དུ་
འཇུག་པ་ན་མངོན་གྱུར་གྱི་ཚོར་བ་དེ་ལ་རགས་པ་ཤིག་པ་དང་། ཤིག་དཔྱེད་མངོན་གྱུར་དུ་མི་ཚོར་བ་དེ་ལ་སྤང་བ་བཞག་པ་
ཡིན། དེ་ལྟའི་རགས་སྤའི་སྒྲོ་རྒྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤིག་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱུ་རྒྱུ་བས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ།
རྒྱུ་རྒྱུང་ལ་བཞེན་པས་རྒྱུ་ལས་རྒྱབས་བྱུང་བ་བཞིན། རྣམ་པར་ཤིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་ཀུན་
གཞིའི་སྟེང་དུ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་དཀྱགས་པའི་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་གཡེང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན། ཤིག་པའི་སྤང་བས་ཀུན་གཞིའི་རྒྱ་
མཚོར་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། ཆེད་དུ་བཀག་པ་མིན་པ་རང་གི་རང་གིས་ཞི་བ་ལ་རང་སར་ཞི་བ་ཞེས་བཤད་དེ། རང་སེམས་

གྱིསྟེང་དུ་མ་བཅོས་པར་བཞག་པས་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན། བྱི་ཡི་རྒྱུན་རྒྱུང་སོགས་དང་བྲལ་བས་བླ་བས་རང་
སར་ཞི་བ་དང་རྒྱུང་དང་གིས་གནས་པ་ལྟར། རྒྱུན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས་སྒོ་རང་གི་དང་གིས་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་
ཟེར། གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པར་རྟོག་ཏུ་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་དབང་མེད་དུ་སོང་ན་རང་སེམས་མི་ཞི་བ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་འགྱུར་
ལམ་གྱིས་ཆེད་དུ་རྩོམ་བས་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་དབང་སུ་བཞག་ན་སེམས་རང་བབས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།
བླ་བས་ཞི་བས་རྒྱ་གཡེ་མེད་དུ་སྟོང་གིས་གནས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་ཞི་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བོ་དང་གིས་གནས་པ་ལས།
མི་མཐུན་པའི་ཆོགས་བྱིང་རྒྱ་ག་སོགས་ཏིང་འཛིན་གྱི་གོགས་རྣམས་ཀྱི་རི་མ་དང་སྒྲོན་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟེན་བཅས་རྟེན་མེད། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞི་གནས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་མི་གཡོ་བར་བརྟེན་པར་གནས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ཞི་གནས་སྐབས། སྒོ་རྣམ་རྟོག་ལ་སྤང་བྱར་མི་འཛིན་ཞིང་།
མི་རྟོག་པ་ཆེད་དུ་མི་སྤྱུ་བ་པར། དཔལ་པའི་རྒྱུང་སོ་ཞིག་རྒྱགས་ལ་ཞོག་དང་། སྒོ་མ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འབྱོལ་བ་ཞིག་
ཡོང་གི། ཞེས་རྣམ་རྟོག་སྤྱི་བར་དྲོགས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་རེ་བའི་འཛིན་རྟོག་མེད་པར་རང་རོ་སྤྱོད་བས་སྒོ་མ་ཞི་
གནས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འོང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་གྱི་རོ་བོར་བལྟ་ཞིང་དགག་སྤྱུ་བ་
མེད་པར་དབང་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཅལ་དུ་གཤོན་དགོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ནི། སྤྱིར་སྒོ་མ་གྱི་རི་མ་པ་ལ། ཐོག་མར་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ལ། ཞི་གནས་དེས་པར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ། སྤྱོད་འཇུག་
ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ཏེ། གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན། དེ་ལས་ཐོག་མར་ལས་དང་པོ་པ་སོ་སྤྱི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་འཕྱུན་པ་དག་ལ།
ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། དེས་ན་ལམ་གྱི་རི་མ་པ་རགས་པ་ནས་
བཟུང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་བར་རྒྱུང་ནས་གཟེང་གིན་ཏུ་སྤྱི་བ་རྣམས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་པའི་སྒོ་ཡི་རི་མ་པའི་སྟེང་དུ་
འགྲོ་དགོས་པ་དེ་ནི། ཐུན་མོང་ནང་ཆོས་ཀྱི་རོ་སྤྱོད་ལ་འང་སྒོ་མ་གྱི་རི་མ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གོ་རི་མ་དེ་ལྟར་
དུ་དེས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་ཤེས་རབ་དང་དབང་པོའི་བྱེད་ལས་རོ་སྤྱོད་ཀྱི་རི་མ་པ་རྣམས་སྒྲིམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་
པའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་སྤྱུགས་ཏེ་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་གྲགས་པ་དང་བསྟན་ན་ཞི་ལྷག་གི་རྒྱལ་
གོང་ལྟར་དེས་པ་ཡིན། ཐོག་མར་ཞི་གནས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རང་ཅག་རྣམ་རྟོག་ལས་ཉོན་མྱིན་ཅི་ལོག་པའི་
དབང་དུ་འཕྱུན་པ་དེ་ཅད་བདར་བཅད་དེ། གཟེང་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སར་སྤྱོད་ཆོ་གཉེན་མའི་
སེམས་རོ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རྟོགས་པ་མཆོག་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་བཞིན་
དུ། དེའི་ནང་ནས་གཉེན་མའི་ཤེས་པ་རོ་སྤྱོད་པ་སྐབས་སྐབས་སུ་ཡོང་གི་ཡོད། འདིར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དེ་ལྟར་མི་
འཆད་པ་རྒྱུད་རྒྱུང་དགོས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་སྤྱུག་བསྐྱལ་དོས་ཀྱིས་ལྷག་པ་དུ་...
མནར་བ་འདི་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་པས་རྣམ་རྟོག་འདི་ཉིད་རྒྱགས་མ་ཟིན་པར།
ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ཞིང་ཡུལ་ལ་གཡོང་ཐལ་དུག་པའི་ཉེར་ལོན་ཁོ་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་པོ་པར་

དེ་སྤྱིད་གྱི་ཐབས་ལམ་སྤྲོ་ཤོས་ནི་རྣམ་རྟོག་རྩྱུང་བདར་བཅད་རྣམ་རྟོག་དོ་ཤེས་པས་གཏན་ལ་དབབ། རྣམ་རྟོག་ལ་བདེན་
པར་འཛིན་པ་ནི་སྦྱོར་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་གྱིས་གཉུག་མའི་ཤེས་པའམ་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་རྟེན་དགོས་...
པར་བཤད་ཡོད། སྤྱོད་པ་གཅིག་ནས་བལྟས་ན། ནི་གནས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མེད་པ་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
གལ་ཆེ་བའོན་མིན། འོན་ཀྱང་ཐབས་གྱི་ལྷན་ཟུང་ཆུང་ལས་རྟེན་བཅས། རྟེན་མེད། དོ་བོ་ཉིད་སོགས་དུ་མ་
འཛིན་གི་ཡོད། ཐབས་ལམ་དེ་དག་གིས་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ཕྱུ་བཏང་ནས། རྣམ་རྟོག་རང་དབང་དུ་འདུ་བར་བྱ་བ་
ཡིན། རྣམ་རྟོག་ལ་ངེས་སྒྲུབ་པར་དེའི་གཞན་དབང་དུ་བྱུང་པས་བག་ཆགས་རྣམ་པ་སྤྲཾྃ་ཆོག་གིས་གྱིན་བར་འཕུན་པ་ནི་
སྤྱོད་ཅི་དགོས། འདིར་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་སྦྱེ་ཚུལ་སོགས་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པས་རྩྱུང་བདར་ལེགས་པར་ཆོད་པར་བྱེད།
དེས་རྣམ་རྟོག་རང་དབང་དུ་འདུ་རྩལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་སྤྱོད་པ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་སྦྱེ་བ་ལ་ཆོག་མཐོང་མེད་པ་རེད་ཅེས་
གསུངས་པའོ། ལྷག་མཐོང་ལ་དངོས་དང་གཞི་རྩ་བཅད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་ནི། བལྟར་མེད་སེམས་
ལ་ཡང་ཡང་བལྟས་པའི་ཆེ། མཐོང་མེད་དོན་ནི་ངེས་པའི་ལྷག་གེར་མཐོང་། ཡིན་མིན་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པ་ཉིད།
འབྲུལ་མེད་རང་དོར་གིས་རིག་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གནས་ལུགས་
ལྷག་གེར་མཐོང་བ། ས་ལེར་མཐོང་བ། མ་བསྐྱིབ་པར་མཐོང་བ། བར་དུ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱིབ་པར་ཐད་ཀར་
ལེགས་པར་མཐོང་བ། རྩེན་པར་མཐོང་བ། གསལ་པོར་མཐོང་བ་བཅས་ལ་གོ་གི་ཡོད། སྐབས་སྐབས། བྱང་
པར་རམ། ལྷག་པ་སྤྱེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལྷག་པའི་བྱང་པར་ཤེས་རབ་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་
ཀྱང་བརྗོད། དེ་ཉིད་དེ་སྤྱིད་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱོད་པ་པོན་པ་སྤྱི་རང་ཚུལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་རིམ་བར་པའི་ནང་།
ལྷག་མཐོང་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་གསུམ་ཆོད་དགོས་པ་སྤྱེ། ཐོག་མར་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་དགོས་པ། བར་དུ་ཐོས་པ་སྤྱོད་པས་
མེད་དུ་བཅུལ་དགོས་པ། མཐར་ཐོས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་བཅས་ཡིན། དང་པོའི་དོན་ནི། དགོ་
བའི་བཤེས་གཉིན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ། མདོ་སྤྱགས་རབ་འབྱུངས་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་ཤིང་མཁས་དོན་རང་རྩྱུང་ལ་
ལེགས་པར་འབྱོར་བའི་ཉམས་རྟོགས་དང་ལྷན་པས་གཞན་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྦྱོར་དང་བྲལ་བས་འདོམས་...
མཁས་པ་བཅས་ལ་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཞིག་བསྟེན་དགོས་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན།
དེ་དག་དང་མི་ལྷན་པའི་གོ་བ་རགས་རིས་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་རྩྱུང་ལ་སྦྱེད་ཀྱང་བར་སོང་སྤྱོད་དོན་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་གོང་དུ་...
བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངེས་པར་ཆོད་དགོས་ཏེ། ལེགས་པར་གོ་མས་པའི་སྤྱོད་པ་མ་བརྟེན་པར་སྤྱོད་པ་གིས་སྤྱོད་
རྣམས་གོ་བརྒྱུད་པས་བསལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དམ་པའི་མན་ངག་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྤྱོད་པ་བཟང་པོའི་ཞལ་རྒྱུན་
དང་ལྷན་པ་ནི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ཡིན། གཉིས་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་སྤྱོད་པ་མེད་དུ་བཅུལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཐོས་པ་གཏི་མུག་
ལུན་སེལ་སྤྱོད་མེ་ཡིན། རྒྱུན་པོ་ལ་སོགས་མི་འབྱེད་ནོར་གྱི་མཚོག། ཀྱུན་ཏུ་མེད་ས་པའི་དག་འཛུལ་མཚོན་ཆ་སྟེ།
ཐབས་ཚུལ་མན་ངག་སྟོན་པའི་གོ་གསུམ་གྱི་མཚོག། གསུངས་པ་ལྟར། ཐོས་པ་ནི་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་
སྤྱི་དང་བྱེད་པ། བྱང་པར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཕྱོན་པ་རྣམས་གྱིས་བཤད། པོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བས་

བསྐྱུང་བ་དང་བཅུམས་པ་སོགས། མདོར་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ནས། ད་ལྟའི་སེ་སེའི་སྤྱི་མའི་བར་བརྒྱད་པ་བར་མ་
ཆད་ཅིང་། བརྒྱད་པ་ལ་སེལ་མ་ཞུགས་པ། ལྷག་པར་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་མའི་མན་དག་ཟེར་བ།
རང་གར་འཆད་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། ལུང་འདྲེན་ཤེས་ཙམ་དང་རིག་ལམ་གྱིས་བཀྲལ་ཤེས་ཙམ་མིན་པ། སྤྱི་མ་
རང་ཉིད་ཡིན་ལུགས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྤྱིང་བ་དང་ལྷན་པས་གཞན་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ནི། བརྒྱད་པ་བཟང་པོ་ཟེར་བ་རེད། གོང་མའི་གསུང་མགྲུང་ལས། བུ་སྟོབ་མ་བས་ཀྱང་ཡང་སྟོབ་བཟང་།
གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་མདུན་ནས་མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་མ་ལུས་པར་
ལེགས་པར་སྦྱངས་དགོས་པ་ཡིན། ཐོས་པ་སྟོགས་མེད་དུ་བཅལ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་གང་ཡིན་ཞེན། རིས་སུ་མ་
མཆིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཅིང་།
དེ་དག་བསྐྱབ་པ་ཙམ་མིན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་ལ་ཐོས་པ་སྟོགས་མེད་དུ་བཅལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་
བཟང་གྲགས་པས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་མང་དུ་ཐོས་པ་བཅལ། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར།
ཐམ་ཉིན་མཆོད་ཀུན་ཏུ་དབྱེར་མེད་བསྟོམ། ཅེས་པ་ལྟར། མང་དུ་ཐོས་པ་བཅལ་ཅེས་པས། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཅིང་། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་
ཁོ་ནར་བསྐྱབ་ན་ཐོས་པ་ཉུང་དུ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བསྟེན་ནས་ཐོས་པ་སྟོགས་མེད་དུ་བཅལ་
དགོས་ཅིང་། ལུང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་བསྐྱེད་དགོས་པའོ། །གང་ཡིན་ཞེན། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྤྱིད་
པའི་རྩ་བ་བཅད་པར་མི་རུས་ཅིང་། བྱམས་དང་སྤྱིར་རྒྱུ་ཆོལ་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་སྤྱིད་རྩར་གཞོད་
མི་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་སྤོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆར་གཅོད་
མིན། ཉེས་ཀུན་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། དེ་ཡང་འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བ་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར་བྱམས་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ང་
བདག་འཛིན་གྱི་སྟོང་གཉིས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་ང་། བདག་འཛིན་གྱི་སྟོ་
གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་ཡིན་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡི་གོ་སར་
རང་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་སྟོ་རང་རྩྭགས་སུ་བསྐྱད་པའི་སྐབས་མེད་པས། བདག་འཛིན་
གྱི་དངོས་གཉིན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནར་ངེས་པའོ། །འདིར་དེ་ལྟར་སྟོས་པ་ནི་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་
བ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལུང་དང་ཟབ་པའི་རིགས་ལམ་ངེས་པར་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཅིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་
ཆོག་པར་སྤྱི་མའི་ཞལ་རྒྱུ་རྩི་མ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པས་
ངེས་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ལུང་བསྟན་ཅིང་། ཐོགས་
མེད་གྱི་དྲང་ངེས་སེ་སེར་བྱས་ཏེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲུ་ཉི་ཤུ་གཏན་ལ་ཕབས་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཇི་བཞིན་ཐད་ཀར་མཁོར་བ་ཤེས་
དགོས་པ་ནི་གནད་གྱི་དམ་པ་ལགས། འོ་ན་ལྷག་མཐོང་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེན། ལུན་མོང་ས་གོང་འོག་

ལ་ཞིརགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པའི་འཛིག་རྟེན་
པའི་ལྷག་མཐོང་། དེའི་སྟོང་། བདེན་བཞི་མི་རྟག་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བུའི་ཉན་རང་གི་ལྷག་མཐོང་། སར་
ཕྱིན་ཐེགས་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྤྲགས་ཀྱི་སྐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་
མཐོང་བཅས་ཡོད། དེ་ལས་སྤྲམ་གཉིས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཉན་རང་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་
ལྷག་མཐོང་དང་། ཐེག་ཆེན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་རོ། །སྐབས་འདིར་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་
ཡིན། འདིར་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྟག་བརྟན་ནི་བ་གཡུང་བྱུང་
གི་རང་བཞིན་དེ་ཡི་གནས་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་ཅི་བཞིན་ལྷག་གེར་མཐོང་བ་ལ་གོ་ཞིང་། ཐུན་མོང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བདག་
གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་པའི་གནས་རྒྱུ་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་དེ་ལ་འཇུག་གི་ཡོད། དེ་ལ་རང་སྟོང་པའི་ལྟ་
བཞིས་ཀྱང་བཟོད། འདིར་ཆེན་པོ་གཞན་སྟོང་པའི་ལུགས་ལྟར། རྒྱུད་གྲུར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། སྟོ་
བྱར་རྒྱུ་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས། དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པའམ་དོན་དམ་ཁྱུ་རྟན་འདུལ། དེ་ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་
པའི། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་སྤྱང་ན་འདས་པ་མེད། ཅེས་པར་ལྟར། དེ་འབྲེལ་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མི་
ཕྱེད་པའི་གནས་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རང་ཆས་སུ་ལྟན་ཅིང་། ཇི་ཅམ་སྟོ་བྱར་གྱི་རྒྱ་
མས་བསྐྱབས་ཀྱང་། རོ་བོའི་སྟོང་དུ་རྒྱུ་མས་ནས་ཡང་མ་གོས་པར་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་ལ། གསལ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་བ་དང་། འཕོ་འགྱུར་གྱི་གང་དང་བྲལ་པའི་རང་བཞིན་ནས་ཡང་བསྐྱབ་མེད་ཅིང་ཐེར་བྲུག་
ཙམ་འཐས་དམ་པ་དེ་འབྲེལ་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གའི་གནས་སྐབས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཉམ་གཞག་དམ་པའི་……
ཡུལ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ་ལྷག་མཐོང་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་མངོན་དུ་བྱུང་གོས་པ་ཡིན། གང་མངོན་དུ་བྱ་བྱུང་དེ་གསལ་དུ་བྱུང་
བ་མིན་པ་གདོད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
ས་སྐྱ་པས་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་སྐབས། གཞི་ཡི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་
དུ་ཡོད། ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་
གསུངས་ཀྱི་ཡོད། གཞན་སྟོང་དང་བྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལས་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དང་། ས་སྐྱ་པའི་ཀུན་གཞི་
རྒྱ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཏུ་བབས་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་
འབྱོར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱུང་གོས་པ་ཡིན། དེ་ཇི་བཞིན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའམ། མ་བསྐྱབ་པར་
གསལ་པོར་མཐོང་བས་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བཟོད། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་བལྟ་
བའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཅིང་། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྒྱུ་ལྟར་མ་ཡིན་ཅིང་། བལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་ལས་འདས་པའི་
རྒྱུ་གྱིས་སེམས་ལ་བལྟ་བ་ཡིན། གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་སྟོང་བའམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་དུ་མ་བཅོས་པར་འཛིག་པ་ལ་

སེམས་ལ་བལྟ་བཞིས་བཞེད། སྐབས་སྐབས་སུ་མི་མཐོ་མི་བསམ་མི་སྒྲིམ་ཞེས་བཅས་བཅས་དང་བྲལ་བས་མཉམ་པར་
འཛིག་དགོས། མདོར་ན་བལྟ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཅེས་བལྟ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་ནའང་རང་ཉིད་གྱི་མིག་གིས་རང་
ཉིད་གྱི་མིག་ལ་བལྟ་བའི་ཚུལ་ཙམ་ལས་བལྟ་བྱ་ལྟ་བུ་དུ་མ་གྲུབ་པ་རེད། ཡུལ་ལས་འདས་ཅེས་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་
དོན་ཡིན་པ་ལས་ཡུལ་ཡོད་ལ་དེ་མ་མཐོང་བའི་དོན་མིན། དེའི་ཕྱིར་འབྲུལ་གཞི་དང་པོ་དེ་ནས་འགོ་ཚུགས། འོ་ན་ལྟ་
རུ་མེད་པའི་དོན་ལ་བལྟས་ཅེས་པའི་ལྟ་བུ་པོ་སུ་ཡིན་ཞེན་ལྟ་བུ་པོ་ཡང་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་རེད། འོ་ན་ཁྱེད་སྤྱི་མཐོ་མཉམ་དག་
དང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་ལྟ་རུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟ་བུ་ཡིན། སྒྲོམ་དུ་སྒྲོམ་བསམ་གྱི་དབྱུང་པ་སོང་ནས།
གཞིན་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་ལྟ་རུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་མཐོང་མེད་ཅེས་བཞེད་དེ་མཐོང་
ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་ལྟག་གར་མཐོང་བའམ་ཡིན་ལྟགས་མ་ནོར་བ་ཤེས་པ་ལ་ས་ལེར་མཐོང་བ་ཟེར། དེ་ཇི་བཞིན་
མཐོང་བས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོག་ཆད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན། སྤྱིར་ལྟ་བའོ་ན་ཚུལ་དུ་གཞིན་སྐབས། ཡོད་དང་མེད་ཅལ་
ཙམ་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲོགས་གྱི་ཡོད། བམ་ཞིག་གནས་ལུགས་གྱི་སྤྱིར་དུ་སྤྱི་བས་སྐབས། དེ་དག་གི་སྒྲོག་རང་གོལ་དུ་འགྲོ་
བཞུགས། དཔེར་ན། རྩོམ་སྤྱིར་ཁ་བ་བབས་པ་བཞིན་གཉེན་པོ་ལོགས་ནས་བསྐྱོན་དགོས་པ་མིན་ཅིང་། རོ་ཤེས་པས་
གོལ་བྱུང་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་ཅེས་པའི་དོན། ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་སོགས་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྒྲོག་རང་གོལ་དུ་འགྲོ་
བས། འབྲུལ་མེད་དམ་མ་འབྲུལ་བའི་དོན་ཇི་བཞིན་རང་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་གྱི་རོ་ཤེས་པར་ཤོག་ཅེས་གསུངས་
པ་རེད། སྤྱིར་སྒྲོམ་པ། བསམ་པ། རོ་བོ་སྤྱིར་བ། མཉམ་པར་འཛིག་པ་སོགས་ཇི་ཙམ་བཞེད་ཀྱང་གནས་ལུགས་
སྒྲོག་གི་ཡུལ་ལས་རབ་ཏུ་འདས་པས་དེས་མཆོན་མི་རུས་ཀྱང་། ཐ་སྤྱིར་པའི་དོར་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་བཞག་ནས་
ཡིན་ལུགས་མཆོན་པའི་ཐབས་མེད། མཐར་མིང་དང་རྩོད་བྱེད་བཞེད་པ་སྒྲོ་བཏགས་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་འབྱོར་དགོས་
པ་ཡིན། བྱུག་ཆེན་ཆོགས་ཆེན་དབུ་མ་སོགས་མིང་འདོགས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ནའང་། མིང་དེ་དག་གིས་
གནས་ལུགས་མཆོན་པར་མི་རུས་ཤིང་། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གནས་ལུགས་ནི་མཆོན་བྱེད་དེ་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །
སྤྱིར་པར། བམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཞེད་པ། སོགས་ཤལ་ཀ་གཅིག་གིས་དཔེ་དང་བཅས་
བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་བཞིན་སར་རྟས། རྩལ་ཆོད་པའི་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་འདྲ། བསྒྲོམ་དུ་མེད་པས་ཡིད་ལ་
མི་བྱ་སྟེ། ཐ་མལ་ཤེས་པ་རང་ལུགས་གཉུག་མ་ལ། བཅོས་མའི་དམིགས་པ་དག་གིས་མི་བསྐྱད་དེ། རང་བཞིན་
དག་པའི་སེམས་ལ་བཅོས་མི་དགོས། ཞེས་དང་། འདོད་པའི་སེམས་གྱིས་རྟོག་པའི་རྗེས་བཅད་ཀྱང་། དང་པོའི་
སེམས་ཉིད་གཉུག་མ་ཉིད་དུ་འབབས། རྒྱུན་གྱིས་མི་འགྲུལ་རེ་བའི་ཡི་ཆད་པས། དྲྭ་གས་པའི་སྤྱིར་སེམས་ཞིག་པ་རྩེ་རྩེ་
སེམས་ན། ཞེས་དང་། ཡང་། ཡུལ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། སྤྱི་བསམ་བཞེད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། མ་སྤྱིས་
མི་འགག་ནམ་མཁའི་རོ་བོ་ཉིད། གསུངས་པ་བཅས་གྱིས་བསྟན་གྱི་ཡོད། སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་གསལ་སྤྱིར་བྱུང་
འབྱུག་དེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས་ཇི་བཞིན་ལོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་རིགས་ཅེས་བཞེད་པའོ། །
རང་སྤྱིར་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཉིད་ཙམ་ལ་གོ་བྱུ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་ཉིད་ལ་བཅས་སྤྱིར་ཞེས་བཞེད་པར་

གཤམ་པ་། ཆོས་འཁོར་བར་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུག་བར་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱུག་ཕྱིར་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པར་གསུངས་། གླུ་སྐྱབ་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། རྒྱལ་བས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་གང་། དེད་གཤུག་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བརྒྱུག། །ལམས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་ཞེན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ། དོན་ལ་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་པའམ་ལོག་ཤེས་དེ་སྤངས་པའི་ཆེད་རང་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་ངས་པར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཅིང་། མ་ཟད་ཆེན་པོ་གཞན་སྟོང་པའི་ལྟ་སྟོམ་ཡང་དག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་འང་རང་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་ཤེས་དགོས་ཅིང་། ཇི་ཙམ་རང་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་ལ་ངས་ཤེས་སྐྱེས་པས། དེ་ཙམ་གཞན་སྟོང་གི་ལྟ་སྟོམ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ངས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་གཞན་སྟོང་པའི་སྟོང་པོའི་ཆེན་པོ་ཡུ་མོ་བཅི་བསྐྱེད་རྟོ་རྟེ་ཀུན་མཁུག་དོལ་པོ་བ་ཆེན་པོ་ཤུག་མཆོག་ལྷན་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ནན་ཏན་བསྐྱབས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུག་བར་ཆོས་རེ་རེའི་སྟོང་ནས་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་འགྲེས་རྟེན་རེ་བཞིན་སྐྱར་ནས་གཏན་ལ་ཐབས་ཡོད་ཀྱང་། འགོག་ཤུལ་དུ་ལམས་དེ་ནི་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་གནས་ལུགས་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་.....གསུངས་པ་ཡོད། མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་དེ་ལས་པར་འདའ་ས་མེད་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་གང་ཡིན་ཞེན། རྒྱུད་སྒྲར། སེམས་ཀྱིར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། ཞེས་པ་ལྟར་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། གཉིས་སྤྱའཛིན་པའི་སྟོང་པའི་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཙམ་མིན་པ། རྣམ་མཁུག་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཆོས་མཆོག་ནི་བསྐྱེད་ན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན། དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་དང་རྒྱུ་ལམ་ལྟར་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གླུ་ཡི་རིགས་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ནས་གནས་ལུགས་དགག་སྟོགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་མཐའ་ཡི་འཛིན་སྟངས་མཐའ་དག་མ་བརྒྱུག་ན་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པས། གཅིག་དུ་བལྟ་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རྒྱུད་སྟོང་རྟོ་རྟེ་གཟུགས་མ། འབྲས་དཔྱེད་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ ལྷ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་ཡི་འཛིན་སྟངས་ཡོངས་རྒྱུ་མཐའ་བརྒྱུག་པ་ཡིན། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་ཤེས་བརྒྱུག་དགོས་པ་ཡིན། གཉིས་འཛིན་རྒྱུ་གཞིན་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་མཁུག་དང་འོད་གསལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་ན་སྒྲར་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་གདོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་... གཉིས་འཛིན་བཙམ་མི་བྱུང་པའི་སྟེང་། བདེན་འཛིན་སྟོན་མ་ཡོང་ཉེན་ཡོད། ཇི་ལྟར་བྱིས་དུ་སྐྱུལ་ཡོད་པར་དྲྭ་གས་པའི་འཛིགས་སྐྱག་སྤང་བ་ལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་གིས་སྐྱུལ་མེད་དེ་ཞེས་བརྟེན་པས་སྐྱུལ་ཡོད་པར་དྲྭ་གས་པའི་འཛིགས་སྐྱག་... འདོར་ལུས་པ་ལས། སྐྱུལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་མ་ངས་སོ་ཞེས་བརྟེན་ཆོ་འཛིགས་སྐྱག་འདོར་མི་བྱུང་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཐའ་ཡི་འཛིན་སྟངས་མ་ལུས་པ་བརྒྱུག་དགོས་པས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུག་བར་... གྱི་ཆོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། རམ་ཞིག་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་ལུས་པ་ཞིག་པས། སྟོམ་པའི་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངས་པའི་སྟོང་ཡང་དག་པའི་ངོར་གནས་ལུགས་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་དེ་མཐའ་ཀུན་ལས་...

འདས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཚེས་ཉིས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་མི་བྱུང་བ་ ་་་
ཡིན། ར་པོ་ཆེའི་མདོ། སྤྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ། ཟུང་འདས་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་སོགས་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་བས།
རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱུག་ལ་འཛིགས་སྒྲགས་རང་ཞིར་འགྲོའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་དེ་རྣམས་སུ། གནས་ལུགས་ནི་
རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱུག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། གང་གནས་ལུགས་རྟག་པ་མ་ཡིན། བརྟན་པ་མ་ཡིན། ཐེར་བྱུག་མ་
ཡིན་ནེས་སྒྲིབ་རྣམས་ནི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནེས་ང་སྒྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། ལྷ་བས་སྒྲོ་འདོགས་
བཅད་སྐབས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་དགོས་པས་རང་སྟོང་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་དེ་དག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ།
དེས་དངོས་དང་བརྟུན་ནས་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཡང་དག་པར་སྟེ་བའི་སྒྲོ་འཕར་ཕྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །
དེའི་ཕྱིར་འབྲུག་པ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་དེ། བཀའ་མདོ་རྒྱུད་ཡོངས་དང་། ཁྱད་པར་གཉིས་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལའི་ཡེ་ཤེས་ལེའུར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པས། དེ་མེད་དགག་སྟོང་ཉིད་ཙམ་དུ་བཞག་ན་ཤིན་ཏུ་ཁས་ཆུང་བས་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཞིབ་པར་བསྟན་བུ་སྟོ་སྟོ་གྲོས་
རིས་ཆད་དུ་མ་ཡན་པར་རྣམ་དུ་པབས་ཏེ་ལེགས་པར་མཛོལ་དང་གཞོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་སྒྲིབ་རུས་་་་་
སོ། །གཉིས་པ་གཞི་རྩ་བཅད་པ་ནི། ཡུལ་ལ་བལྟས་པས་ཡུལ་མེད་སེམས་སུ་མཐོང་། སེམས་ལ་བལྟས་པས་
སེམས་མེད་ངོ་བོས་སྟོང་། གཉིས་ལ་བལྟས་པས་གཉིས་འཛིན་རང་སར་གྲོལ། འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
རྟོགས་པར་ཤོག །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་ཡི་ཡུལ་དུག་ལ་སོགས་པར་བལྟས་པས་ཅེས། སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ལེགས་པར་བལྟས་པས་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པར་སེམས་ཀྱི་རོལ་པར་མཐོང་། མཐོང་མཁའ་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱུབས། སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་རྒྱུབས་ནས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་ཡིན། འོ་ན་སེམས་ཉིད་
བདེན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་དེར་དེ་ལྟར་བལྟས་པས་གཞི་མེད་རྩ་བའ་དུ་རྟོགས། རོ་མཉམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་འཛིན་པ་རང་སར་གྲོལ། ཕྱི་ཡི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་སེམས་སུ་ཐག་ཆོད། སེམས་ཀྱང་
གཞི་མེད་རྩ་བའ་དུ་རྟོགས། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའ་གྲུབ་པས་འཛིན་སྟངས་རང་སར་སྒྲུལ་མ་དུ་དྲྀར་
གྲོལ་བས། དེའི་ནང་ནས་འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོན་པས་དེ་མི་བཞིན་རྟོགས་པར་ཤོག །གསུངས་པ་
རེད། ཡང་དགོན་པས། སེམས་ངོས་བཟུང་དང་བཟུང་བ་སྟོང་པའི་དབྱིངས། གསལ་སྟོང་གི་ཤེས་པ་སྟོ་བཟུང་།
རང་སར་ཞོག་ལ་རང་ལ་ལྟོས་དང་། སྟོམ་ལྷག་མཐོང་གི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་ཞིག་འོང་གི་ནེས་གསུངས། འདི་ལ་ས་
སྒྱའི་མཁས་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་མཁས་པ་བ་སོ་བ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས། བཀའ་
བརྟུན་པའི་སེམས་འཛོལ་གྱི་མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཅན་ཞིག་སྟེ། སེམས་མེད་དེ་དཀར་དམར་སོགས་ཁ་
དོག་དང་། ཆེ་ཆུང་སོགས་དབྱིབས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། བག་དབྱོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།
སེམས་འཛོལ་གྱི་མན་ངག་འདི་དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུན་མིན་མན་ངག་དང་། འབྱུང་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་སྟངས་མཛོན་བྱུང་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་བྱུང་གང་དག་གིས་བྱུང་ཆུབ་ཤེས་པར་འདོད་པས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡོངས་སུ་

བཅའ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དང་པོ་པར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སེམས་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
སྟོང་པར་དཀའ་བས་ན། འཇུག་སྤྱོད་པར་སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་གྱུབ་བཅ། གཟུགས་སུ་མཆིས་སམ་སོགས་
ལེགས་པར་བརྟགས་པས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཉིད་ཅུང་བདར་ཆོད་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་དབྱིབས་
དང་གཟུགས་གྱི་མཚན་མཐུན་ཆེད་པས་ཡིན་ལུགས་ངོ་ཤེས་པར་ཐག་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ནས་གནས་འགྱུར་གྱི་
གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཞོར་བར་གཏན་ལ་འབེབས་བྱུབ་པ་ཡིན་པས། ལམ་དེ་དག་ནི་དམ་པའི་
ཞལ་རྒྱུན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་ངེས་པའོ། ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངེས་ཏེ་གསུམ་ན། སྤང་བ་སེམས་།
སེམས་སྟོང་པ། སྟོང་པ་ལྟུན་བྱུབ་ལྟུན་བྱུབ་རང་གོ་ལ་གྱི་སྟོང་ནས་རྟོགས་བྱུབ་དགོས་པ་ལགས་སོ། ། བརྒྱུད་པ་རིན་
པོ་ཆེ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་འཛིན་སྒྲིམ་གཙོ་བོ་ལས་དབྱུད་སྒྲིམ་མཛད་གྱི་མེད། དབྱུད་སྒྲིམ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བསྟེན་པ་ལས་
དངོས་གཞིའི་ཉམས་ལེན་སྐབས་དབྱུད་སྒྲིམ་བཏང་སྒྲིམས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན། འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་སྟོང་དུ་རང་བབས་སུ་གནས་ཤིང་སོ་མ་ལྟག་པར་སྟོང་བ་ལ་སྒྲིམ་ཞེས་བ་སྟེད་བཏགས་པ་ཡིན། ཞི་ལྷག་བྱུང་
འཇུག་གི་དོན་ཡང་། ལྷག་མཐོང་བདག་མེད་རྟོགས་ཤིང་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གནས་ལུགས་དེ། ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་རོམ་ཉམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་ཅས་བཟོད་ལ། ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་སྟེ་བའི་སྐབས་ནི།
སྟོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་སྟོང་དུ་ཡིན། ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་ནི། ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐབས་
སུ་སྟེ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་མ་འདྲེས་པའི་བར་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་དེ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་དབྱུད་སྒྲིམ་བྱ། མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་དབྱུད་དོན་ལ་མི་རྟོག་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་འཛིན་པ་ནི་གལ་ཆེ་བར་བཤད་ཡོད། ཟུང་འཇུག་གི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ནི། ཡིད་བྱེད་བྲལ་བ་འདི་
ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་ནི་ཀུན་འདུས་རྫོགས་ཆེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཅིག་ཤེས་
ཀུན་དོན་རྟོགས་པའི་གདེངས་ཐོབ་ཤོག་ ཁྱིམ་གསུངས་ཏེ། དུག་ཆེན། རྫོགས་ཆེན། དབུ་མ་སོགས་མཚན་སོ་
སོར་བཏགས་ཅོམ་ལས་གནས་ལུགས་གཅིག་ཁོར་རེས་པ་ཡིན། དོན་ལ་སོ་སོ་མེད། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་
ཞེས་བཟོད་པ་ནི། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོར། གཉུག་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་མཁན། ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱ། ཡིད་ལ་བྱུབ་གསུམ་ཆ་ཡང་
མ་གྱུབ་པ་ཡིན། ཡིད་བྱེད་བྲལ་བ་ཞེས་པ་འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷ་བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་རྟ་ཤང་གི་ལུགས་ཡིན་ཏེ།
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཆེད་དུ་བཀག་པ་སྟེ། བཟང་ངན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་དོ་ཅོག་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱོད་ཀྱང་།
དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རྟ་ཤང་ལུགས་སུ་རྣམ་རྟོག་ཆེད་དུ་དགག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྟོན་དུ་བཅི་བ་ཡིན།
རྣམ་རྟོག་བཀག་པའི་ཤུལ་ནས་གནས་ལུགས་ཆེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད། འདིར་དུག་ཆེན་ལུགས་ནི། སྤྱི་མཐོང་མཐོང་ག་
གིས་བརྒྱན་ཏེ་མ་བཅོས་རང་བབས་སུ་འཛིན་པས་ཐབས་དང་རྩོལ་བར་བསྟེན་མི་དགོས་པར། ཡིད་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་
པའི་ཆོགས་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བ་ལས། ཆེད་དུ་བཀག་པ་གཏན་ནས་མིན། གལ་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དོན་དུ་གྱུབ་
ནས་ཡིད་བྱེད་བཅོན་ཐབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་སྟོན་དུ་ངེས་པས་སོ། ། འདི་ལ་མཚན་གཞན་མཐའ་

ཀུན་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲང་བཞིན། ཅུ་ཤེར། སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ནི་བའི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་ལ་
དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཞིན། གནས་ལུགས་མ་ཞོར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བཤད། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། སྤྱིས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་ཆགས། བར་མ་དག་ནི་ཆགས་བྲལ་འགྱུར།
གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡི། སྒྲོམ་ཆོག་ལྷན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ། གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། འདི་ལ་ཚྭ་གས་ཆེན་
ཞེས་གྲང་མཚན་གསོལ། སྐྱ་གསུམ་རང་ཆས་སུ་ཚྭ་གས་པ་སྟེ་གཤེས་སྦྱེ་མེད། གདངས་འགགས་མེད། ཅུས་སྒྲ་
ཆོགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རང་ཆས་སུ་ཚྭ་གས་
པས་ན་ཚྭ་གས་ཆེན་ཟེར། ཚྭ་གས་ཅེས་པ་བཟད་པའི་མིང་མ་ཡིན་ཅིང་། འདིར་ཚང་བའམ་དེར་འདུས་པ་ལ་ཚྭ་གས་ཅེས་
བཤད་གས། སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད། ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རིམ་པས་
བསྟོད་དེ་དེ་མའི་རྟུ་གྱུར་པ་ལ་ཚྭ་གས་པ་ཡང་ཟེར། དེས་ན་གཅིག་ཤེས་ཀུན་དོན་རྟོགས་ཟེར་བ་ནི། དབྱུ་ཕྱག་ཚྭ་གས་
གསུམ་གང་བཞིན་ནའང་། མིང་དེ་དག་གིས་གནས་ལུགས་ལ་ནི་ཐད་ཀར་མཚོན་མི་རུས། འོན་ཀྱང་མིང་དང་འབྲེལ་
བ་ནི་ཅིས་གྲང་དགོས་ཏེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱིན་གཉིས་མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེས་པ། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་
དང་ལྷན་པས་ན། གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲུབ་བསྟན། ཅེས་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། གནས་
ལུགས་ངོ་མ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲུབ་སམ་མཚན་དཔལ་ལས་འདས་པས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་དགོས་པ་ཁོན་ཡིན། གཅིག་ཤེས་
ཅེས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་གནད་ལེགས་པར་རྟོགས་པས། གཞན་ཚྭ་གས་ཆེན་དང་དབྱུ་མའི་དོན་ཁོང་དུ་
རྒྱུད་བྱལ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལས་ཉམས་རྟོགས་སྦྱེ་རྒྱུ་ལ། ཐོག་མར་ཉམས་ནི། ཞེན་པ་མེད་པས་བདེ་
ཆེན་རྒྱུ་ཆད་མེད། མཚན་འཛིན་མེད་པས་འོད་གསལ་སྒྲིབ་གཡོག་བྲལ། སྒྲོལ་ས་འདས་པས་མི་རྟོག་ལྷན་གྱིས་
བྱུབ། ཚུལ་མེད་ཉམས་སྒྱུང་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ནི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་
སྒྲངས་པས། སྒྲོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཉམས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན། བདེ་
བའི་ཉམས་ཆོགས་ལམ། གསལ་བའི་ཉམས་སྦྱོར་ལམ། མི་རྟོག་པའི་ཉམས་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།
བཟང་པོའི་ཉམས་སྦྱེ་བས་དེ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་མེད་པས། རྟག་ཏུ་བདེ་བ་རྒྱུ་ཆད་མེད། བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་
ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་ཟེར་བ་འདུག། །སྒྲགས་སུ་ཐབས་ལམ་བཟོ་བ་སྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་རྩ་མཐུད་གྲོལ་བས་
ལུས་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད། དེས་སེམས་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ཡོད། ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་སྤུང་མེད་པས་རང་རིག་
འོད་གསལ་སྒྲིབ་གཡོག་གི་བྲི་མ་དང་བྲལ། དཔེར་ན་སྤྱིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་ཟླ་བཞིན། འདིར་བསམ་མི་བྱལ་བའི་
ཡོན་ཏན་ལ་ཇི་བཞིན་སེམས་པའང་མཚན་འཛིན་དུ་བཞག་ཡོད་པས་དེ་ཡང་བྲལ་དགོས་པ་ཡིན། སྒྲོགས་ན་གསེར་ཐག་
དང་། ལུགས་ཐག་གང་གིས་སྒྲོགས་གྲང་བྱུང་མེད་པར་བསྟན་པ་ལྟར། བཟང་རྟོག་དན་རྟོག་གང་གིས་བཅིངས་གྲང་
སྒྲོན་དུ་བཟུང་གི་ཡོད། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པར་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། སྒྲོ་ཡི་སྦྱོང་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ།
འཛིག་རྟེན་པ་དང་། རྟོག་གའི་སྒྲོ་ཡི་སྦྱོང་ཡུལ་ལས་འདས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའོ། དེ་དག་འབད་

ཚུལ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པས་ལེགས་པར་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བས་ཉམས་སྒྱུར་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་སྐྱེ་བར་སྒྲོན་པ་ཡིན།
སེམས་ཟིན་པས་སྤྱད་ཟིན། དེས་བློ་སྤྱོད། དེས་བདེ་བ་སྤྱོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་སྤྱོད་པ་ར་ཉམས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ལག་གསལ་དང་སྤྱད་ལག་གསལ། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ཡིན། ཞེས་སེམས་
གནད་ལ་དབབ་པས་སྤྱད་ལེགས་པར་བསྐྱུང་ཅུས། དེས་ལུས་ལ་བདེ་བློ་སྤྱོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བློ་སྤྱོད། དེ་
ནས་བདེ་བ་སྤྱོད་དེས་གསལ་ལ་བཅི་རྟོག་པ་སོགས་འབྲུག་པའོ། །དེ་ལས་རྟོགས་པ་སྤྱོད་ཅུལ་ནི། བཟང་ཞེན་ཉམས་ཀྱི་
འཛིན་པ་རང་སར་གྲོལ། ངན་རྟོག་འབྲུག་པ་རང་བཞིན་དབྱིངས་སུ་དག། བྲམ་ལ་ཤེས་པ་སྤྱད་སྤྱང་བྲལ་ཐོབ་མེད།
སྤྱོས་བྲལ་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་ཤོག། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ནི་ལྷག་གི་བཟང་པོའི་ཉམས་སྤྱོད་
བལ་དེར་བཟང་པོའི་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བ། གཅོད་ནང་། བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཅི་སྤྱོད་ཡང་། དེ་ལ་སྤྱོས་སེམས་མེད་
པར་ཤོག། གསུངས་པ་ལྟར། བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་རང་ཉིད་ཉམས་ལེན་ལ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། སྤྱོས་
ལེགས་པོ་བྱུང་འདུག་སྟེ། པའི་འཛིན་པ་མེད་པའམ་ཉམས་ལ་བཟང་སྤྱོས་མེད་པ། འཛིན་པ་རང་སར་གྲོལ་བ། ངན་
རྟོག་ནི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཡིན་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་པས་ངེ་
བཞིན་ཡང་དག་པར་མཉམ་པར་བཞག་པས། ངན་རྟོག་དེ་དག་བག་ལ་ཞུ་ཞིང་དབྱིངས་སུ་དག་པར་འབྱུང་བ་ནི།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བསལ་བ་ནི་དངོས་པོའི་སྤྱོད་པས་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལྟར་བཟང་ཞེན་ཀྱི་ཉམས་དང་པོ་རྟོག་དབྱིངས་སུ་དག་པའི་ལུལ་དུ། བྲམ་ལ་ཤེས་པ་སྤྱོད་གསལ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་སེམས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་ལུས་པ་རེད་གསུངས་པ་རེད། རྒྱུད་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འབྱུང་མེད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྤྱོད་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱོད་མ་
ཡིན། ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱ་དག་བཞིན། ཏྲག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད། སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །བྲམ་ལ་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་སྤྱད་སྤྱང་ལས་འདས་པ་བྲལ་ཐོབ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་རེད། རྒྱུད་ལྟར་པར་ཕྱིན་
ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། གཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྷ།
ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཇི་ཅུམ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་ན་ཡང་ཐ་
མལ་ཀྱི་ཤེས་པ་ངན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད། ཇི་ཅུམ་ཡོན་ཏན་ཡར་རྒྱས་སུ་སོང་ན་འང་ཐ་མལ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་བཟང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་
མེད་པ་རེད། དེས་ན་འགྲོ་འོང་བཟང་ངན། སྤང་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་ངེ་
བཞིན་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་ཤོག། བྲམ་ལ་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོས་བྲལ་ཐོབ་པ་ཡིན།
དེའི་རང་བཞིན་མཁོར་བ་རྟོགས་པར་ཤོག། གསུངས་པ་བརྩེ་སྤྱོད་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྱོན་པ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱོད་ཇི་
ངོས་བཟུང་བ་དང་དེ་སྤྱོད་ཉིད་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱོད་ཇི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འགྲོ་བའི་
རང་བཞིན་ཏྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། མ་རྟོགས་དབང་གིས་མཐའ་མེད་འཁོར་བར་འབྱུངས། སྤྱི་བསྐྱེད་ལ་མཐའ་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ། བཟོད་མེད་སྤྱོད་ཇི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྟོག་

ཏུ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མེད། སར་ཕྱིན་ཐེག་པར་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཟེར་བ་རེད། མན་ངག་གི་རིམ་པའི་ནང་གཞིའི་འོད་གསལ་ཟེར། མངོན་དུ་བྱ་རུང་གི་ཡོན་
ཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་གང་གི་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་དང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་
འཕྲོད་པའམ་ཤེས་པ་དེ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ཟེར་བ་ཡིན། མངོན་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཅེས་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར། གཞིའི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་
གཞིའི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱུ་ལ་མེད་ན། འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་གསར་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉིད། འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བུར་
ངོ་མས་བསྐྱིབས། ངོ་མ་དེ་བསལ་སངས་རྒྱུ་དངོས། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་བུར་གྱི་ངོ་མས་བསྐྱིབས་
པས་སེམས་ཅན་དུ་བཞག། ཁྱིམ་དེ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་བསལ་བས། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པར་སངས་རྒྱུ་སུ་
བཞག་ལ། ངོ་བོའི་སྟངས་ནས་སངས་རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་བྱུང་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་གནས་
ལུགས་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བར་འབྱུང་པའི་པམ་སེམས་ཅན་ལ་སྟུག་བསལ་བཟོད་སྒྲག་མེད་པར་སྒྲོང་བ་ལ་དམིགས་པ་
མེད་པའི་སྟིང་མེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་ནས་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་དེ་རྣམས་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱབ་བྱུང་པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་...
པའོ། །ཤེས་དགོས་པ་གནད་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། ཇི་ཙམ་ཇི་ཙམ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གོམས་ཤིང་
འཕྲིས་ན། དེ་ཙམ་དེ་ཙམ་སྟིང་མེའི་སྒོ་འམ། སྟིང་མེའི་ཉམས་ལེན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བར་ལུས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་མེའི་སྒོ་སྐྱེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ངོ་བོའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་སྟངས་ནས་སངས་རྒྱུ་དང་བྱུང་མེད། སངས་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད།
གཉིན་པོ་ཆོགས་བསག་སྐྱབ་སྒྲོང་གིས་ངོ་མ་ཟད་དུ་རུང་ཞིང་། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱ་ལུས་པ་ཡིན་དུས། མ་རིག་པའི་
སྒོས་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པས་དོན་མེད་པར་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་ལ་སྟིང་མེ་བཞི་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་
དེ་ལྟ་བུར་ངེས་པར་རང་གར་སྟིང་མེ་ཞེས་པས་ཅི་ཡང་མི་པན་པ་ཡིན། ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་
སྟིང་མེ་བཞི་དགོས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། ཞེ་འདོད་ལ་སྟུག་བསལ་དང་བྲལ། བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་ནའང་། ལག་
ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་སྟུག་བསལ་བསྐྱབ་བདེ་བ་སྤངས་པའི་ཐབས་ཁོ་ནར་བརྩོན་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་སྟིང་ཅི་ནས་
ཀྱང་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་གི་སྟིང་པོ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་གཏན་ནས་མེད་ན།
སྟིང་མེ་བསྒྲོམ་པས་པན་པ་མེད་པས། སྟིང་མེ་གོ་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། མ་ཟད་སྟུག་བསལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན།
དེ་བསལ་བའི་ཐབས་མེད་ལ་དེ་མེད་པས་སྟིང་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། དེ་ལྟར་མིན་པ་སྟུག་བསལ་དོན་དུ་མ་
གྲུབ་པས་སྟུག་བསལ་ཟད་རུང་ཡིན་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་སྟངས་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྱུར་
པོར་ཡོད་པས་ལམ་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱ་རུང་ཡིན་པས། སྟིང་མེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཞན་པན་
བསྐྱབ་ལུས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་ཚད་མེད་པའི་སྟིང་མེའི་ཉམས་ལེན་བསྐྱེད་པ་ལ། སྟོན་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ངེས་

དགོས་ཅིང་ཇི་ཙམ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དེས་པས། དེ་ཙམ་ཚད་མེད་པའི་སྤྲིང་མེ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བཞི་ཆོས་ཉིད་གི་
སྟོབས་ཡིན། དེས་ན་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནའང་། དེ་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་
འབྱུངས་པས་དེར་སྤྲིང་མེ་བཞི་ཡང་དག་པ་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པ། གོམས་
པའི་སྟོབས་གིས་རྫོགས་པ་ན། དངོས་འཛིན་གདོན་གིས་བྲིན་པ་ལ། བྱང་པར་དུ་ཡང་སྤྲིང་མེ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན།
དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་ཕུར་མ་ཡི་བཙེ་བ་ལ་བྱ་གཅིག་ཕུར་ལུས་སེམས་ནད་གིས་གདུང་། སྟོབས་སོགས་ཀྱང་ན་མ་ཡི་བཙེ་བ་
སྟོབས་ཆེ་དུ་འགྲོ་བ་ལས་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་མིན། དེའི་ཕྱིར་སྤྲིང་མེ་བཟོད་མེད་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན། འོན་སྤྲིང་མེ་
དེ་སྤྲིང་ཉིད་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ན། བཟོད་མེད་སྤྲིང་མེའི་རྩལ་ཡང་མ་འགགས་པས། བཙེ་དུས་ངོ་བོ་སྤྲིང་དོན་རྩལ་པར་
ཤར། ཟུང་འཇུག་གོལ་ས་བྲལ་བའི་ལམ་མཆོག་འདི། འབྲལ་མེད་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྟོམ་པར་ཤོག། ཅིས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་མེད་སྤྲིང་མེའི་རྩལ་དེ་མ་འགགས་བཞིན་དུ། འཆར་བཞིན་དུ་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་སྤྲིང་
པ་ཉིད་གི་དོན་རྩལ་པར་འཆར་བྱུང་བ་མཛོད་ན་སྤྲིང་དང་སྤྲིང་མེ་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ཏེ། བཙེ་བ་སྤྲིང་མེ་ཆེན་པོ་
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡམས་བྲལ་བར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་
པ་ཡིན། དེ་འབྲེལ་སྤྲིང་ཉིད་སྤྲིང་མེ་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་དེ་གོལ་ས་བྲལ་བ་མ་ཞོར་བའི་ལམ་མཆོག་སྟེ་ལམ་ཡང་དག་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྲིང་མེད་གི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ལུས་པ་ཡིན། ཆོས་སྐུ་རྩྱེ་མེ་འཆར་བེར་བའི་གཡེར་པོ་ཆེ་དེ་ཡང་
ལམ་དེ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་མ་ཐོབ་གི་བར་དུ་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་ཡམས་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ལུས་པར་སྟོན་
པ་ཡིན། དེ་འཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ། ཞེན་ལོག་སྟོམ་གི་རྒྱུད་པ། མོས་གུས་སྟོམ་གི་མགོ་བོ། དྲན་པ་སྟོམ་གི་དངོས་
གཞི་བཅས་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པ་ནི། སྟོམ་སྟོབས་ལས་བྱུང་བྱུན་
དང་མཛོད་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་སྟོན་བྱས་སངས་རྒྱས་ཞིང་རབ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བའི་སྟོན་
ལམ་རྫོགས། རྫོགས་སྟོན་བྱུང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཤོག། ཅིས་གསུངས་ཏེ། བཙེ་བ་སྤྲིང་མེ་ཆེན་པོ་
དང་། སྤྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱན་ལྔ་དང་།
མཛོད་ཤེས་དུག། སོགས་དང་། སེམས་ཅན་གི་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱ་བ། སངས་རྒྱས་གི་ཞིང་རབ་འབྱུངས་མཐའ་
ལས་པ་སྟོང་བ། སངས་རྒྱས་གི་ཆོས་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པ་སྟེ། རྫོགས་སྟོན་བྱུང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་
སངས་རྒྱས་པར་ཤོག། སྟོན་ལམ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བྱུགས་མེད་དང་། རྣམ་དཀར་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་
ཡོད་པའི་མཐུས། དེ་ལྟར་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གིས། སྟོན་ལམ་རྣམ་དག་ཇི་བཞིན་འབྱུང་བྱུར་ཅིག། ཅིས་
གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་མེ་ཆེན་པོ་དང་།
རང་གི་སྟོན་གསུམ་གིས་རྫོགས་གཉིས་ལེགས་པར་བསགས་པའི་རྣམ་དཀར་གི་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་མཐུས། བདག་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་ངོས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་དོན་དེ་བཞིན་འབྱུང་བ་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་ལུས་པའང་གཞི་གནས་གི་ཡོན་ཏན་འགྲོ་ཀུན་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་

མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་བདག་ཆེན་ཏེན་འགྲོལ་བཟང་པོ་ཚོགས་པས་ཇི་བཞིན་འགྲུབ་པ་མི་བསྐྱབ་ཡིན་པ་ལ་བཏེན། སྟོན་པའི་
དོན་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཀམ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་དོན་ཇི་ཇེས་མཛད་པའི་ངེས་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ལམ་ཇོགས་
སོ། །ཡིན་ལུགས་ཏོགས་པའི་ངེས་ཤེས་མི་ལྟན་ནའང་། བཤེས་གཉེན་བཟང་པོར་བསྟེན་པའི་ཞལ་རྒྱན་དང་།
གསར་བྱར་ཅུང་ཟད་པན་སྐྱམས་དྲང་བའི་སྟོས། གྲིས་ལ་དགོ་ལས་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་སྐྱམས། ཅེས་པའང་། རྒྱུ་
དུའི་ན་ཚོད་སྐབས། གླ་སྐབས་ཇི་ལྟར་པ་བར་མ་གསལ་བྱེད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མདུན་ནས་ལུགས་ལུང་ལུས། གླ་
སྐབས་ཇི་ལའན་ཆེན་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མདུན་ནས་བཀའ་བྲིད་ལུས་པའི་ཞལ་རྒྱན་བཟང་པོའི་བྱིན་...
སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་གཞུང་འདིར་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྡུམ་ནང་སྦྱོང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱས་པའི་ཆེན་
བྱིས་གང་འདྲའི་བཤེས་པ་ལག་སྡུམ་ལྟེན་ཐེང་གཉིས་བྱས་པ་ལས། འདི་ནི་བྱིས་ཡིན། ཡིག་འབྲི་བ་པོ་ཡང་རང་ཉིད་བྱིས་
བྱས་པས། གསར་བྱ་པ་ལ་ཕན་བྱས་སྟེན་པའི་རེ་འདུན་ཁོ་ནས། ཕན་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་སྟེ་ཕྱིར་བཅུ་པར་སྐྱོམས་པ་
ཀམ་དཔལ་ལྷན་རང་བྱུང་ཕྱིན་ལས་ཀྱན་ཁྱབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བྱིས་སྦྱར་བའོ། །